

Ås kommune

Møteinnkalling

Kontrollutvalget har møte i Lille sal i Kulturhuset

5.11.13 fra kl 18.30

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i medhold av lov. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på Servicetorget og Ås bibliotek, og publiseres på www.as.kommune.no og www.follofiks.no.

Saksliste:

23/13 Rapport om selskapskontroll 2013

24/13 Rapport 2. tertial 2013

25/13 Forvaltningsrevisjon 2014 – samhandlingsreformen - mål og problemstillinger

26/13 Fornyelse av kontrollutvalgets strategiplan

27/13 Møteplan 2014

Orienteringssaker

Forfall eller inhabilitet meldes til sekretæren, tlf. 959 39 656. Varamedlemmer møter bare etter nærmere avtale.

Ås, den 29. oktober 2013

Håkon L. Henriksen /s./
Leder

Jan T. Løkken/s./
Sekretær

Rapport om selskapskontroll 2013

Saksbehandler: Jan Løkken

Saksnr.: 13/00009-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kontrollutvalget i Ås

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rapporten fra FIKS om selskapskontrollen 2013 til orientering.

Rapporten oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret ber ordføreren følge opp anbefalingene i rapporten om selskapskontroll for 2013. For øvrig tar kommunestyret rapporten til orientering.

Saksutredning:

Selskapskontrollen for 2013 baserer seg på kommunestyrets vedtak om plan for selskapskontroll 2013 – 2016, vedtatt av kommunestyret 10. oktober 2012.

Selskapskontrollen er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og i henhold til aktuelle lover og regler. Sentralt i selskapskontrollen, avgrenset til eierskapskontroll som denne rapporten omfatter, er en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring, og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet.

Kommunestyret har fastlagt rammene for sin eierstyring via Eiermeldingen som ble vedtatt den 21. november 2012. Eiermeldingens formål og krav utgjør det viktigste vurderingskriteriet for årets selskapskontroll.

I Ås, som i resten av Follo, har kommunestyret vedtatt at ordføreren, med enkelte unntak, skal være kommunens representant i representantskapene i de selskapene som kommunen har eierinteresser i. Ordføreren har således ansvaret for å ivareta kommunens løpende interesser i forhold til selskapene. På denne bakgrunn har vi valgt å basere årets kontroll på et intervju med ordfører Johan Alnes.

Rapporten munner ut i følgende anbefalinger:

1. Prosedyren for nominasjon til styrene i de interkommunale selskapene bør, i lys av Eiermeldingens kompetansemål, vurderes endret.
2. Ordføreren bør jevnlig rapportere til kommunestyret om Follorådet arbeid vedr. de interkommunale selskapene.

Ås kommune

3. Eierstrategier bør få en mer sentral plass ved den neste revisjonen av eiermeldingen.

Ordfører Johan Alnes har takket ja til å komme i møtet og ha en dialog med utvalget om eierstyringen i Ås kommune.

Vedlegg:

Rapport om selskapskontroll 2013.docx

Eiermelding Ås kommune 2012-2015

Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS)

Rapport om selskapskontroll 2013

Ås kommune

Forvaltningen av kommunens eierinteresser

Dato: 29.10.2013

1. Formål

Denne selskapskontrollen baserer seg på kommunestyrets vedtak om plan for selskapskontroll 2013 – 2016, vedtatt av kommunestyret 10. oktober 2012.

Selskapskontrollen er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og i henhold til aktuelle lover og regler. Sentralt i selskapskontrollen, avgrenset til eierskapskontroll som denne rapporten omfatter, er en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring, og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet.

I henhold til planen for selskapskontroll skal denne i 2013 fokusere på kommunens egen oppfølging av sine eierinteresser.

2. Vurderingskriterier

Kommunestyret har fastlagt rammene for sin eierstyring via Eiermeldingen som ble vedtatt den 21. november 2012. Eiermeldingens formål og krav utgjør det viktigste vurderingskriteriet for årets selskapskontroll.

Årets selskapskontroll fokuserer på følgende hovedområder i kommunens Eiermelding:

1. Utnevning og skifte av personer til styret er blant de viktigste styringsmuligheter eier har. Eiers ansvar i forbindelse med styreoppnevning er særlig å sikre kompetanse i styret (jf. Eiermeldingen s. 18).
2. Etablere budsjettprosesser mellom selskapene og kommunen som sikrer at kommunestyret har reell innflytelse på hvor store summer som skal overføres til drift av det enkelte selskap hvert år (jf. Eiermeldingen s. 8).
3. Kommunens rolle som øverste eierorgan er avhengig av at Eiermeldingens system for rapportering og behandling av saker blir fulgt opp (jf. Eiermeldingen s. 23).

3. Metode

I Ås, som i resten av Follo, har kommunestyret vedtatt at ordføreren, med enkelte unntak, skal være kommunens representant i representantskapene i de selskapene som kommunen har eierinteresser i. Ordføreren har således ansvaret for å ivareta kommunens løpende interesser i forhold til selskapene. På denne bakgrunn har vi valgt å basere årets kontroll på et intervju med ordfører Johan Alnes

4. Kontrollen

FIKS intervjuet ordfører Johan Alnes den 7. oktober. Oppsummeringen av intervjuet ble godkjent av ordføreren samme dag.

4.1 Eiermeldingens rolle

Fra eiermeldingen:

«Eiermeldingen skal være et grunnlag for:

- Å bevisstgjøre kommunestyret om eierskapet og ansvaret forbundet med det
- Selskapene til å drive sin virksomhet i tråd med strategier fra eier
- Selskapene og for eier når konkrete valg og avgjørelser skal tas.» (s. 4)

Spørsmål: Hvordan fungerer kommunens eiermelding som verktøy for eierstyring av selskaper?

Ordførerens svar: *Kommunens eiermelding ble vedtatt av kommunestyret 21.11.2012 og det er for tidlig å si hvor godt den vil fungere. For ordføreren som kommunens eierrepresentant i selskapene gir meldingen viktige rammer for hvordan saker vedr. selskapene skal behandles og rapporteres til kommunestyret. Den stiller også en del krav til selskapene og disse kravene er blant annet formidlet til selskapene via Follorådets eiermelding.*

4.2 Styreoppnevning

Fra eiermeldingen: «Eiers ansvar i forbindelse med styreoppnevning er særlig å sikre kompetanse i styret..... Ideelt sett bør det legges vekt på en bred kompetanse blant de som velges inn i styrene. (s. 18)

Spørsmål: Hvordan ble eiermeldingens mål for sammensetningen av selskapsstyrene mht. til kompetanse fulgt opp ved valgene for inneværende periode? Dersom det foreligger dokumentasjon vedr. kompetansen for de styrene som ble valgt, ber vi om å få denne.

Ordførerens svar: *Ønsket om en bred kompetanse i styrene har også før kommunens eiermelding vært lagt til grunn ved valgene. Inntrykket er at styremedlemmer med privat næringslivsbakgrunn er styrket i styrene som nå er valgt, men en er ikke helt i mål på dette området. Politisk kompetanse er også viktig å ha med. Kommunestyrene nominerer en mann og en kvinne til styrene og ordføreren har fullmakt til å velge blant disse ved innstillingen fra Follorådets valgkomite overfor det enkelte selskap. Det finnes ingen skriftlig dokumentasjon på at bredden i det enkelte styret oppfyller målene i eiermeldingen.*

Merknad fra FIKS: Follorådets valgkomite innstiller, på bakgrunn av nominasjoner fra kommunestyrene, om sammensetningen av styrene for de interkommunale selskapene. Med unntak av å sikre en kjønnsbalanse i selskapene, bidrar trolig denne ordningen i liten grad til at det kan gjøres en helhetlig vurdering av det enkelte styres kompetansebehov.

4.3 Budsjettstyring

Fra Eiermeldingen: «Det vil være kommunestyret i Eierkommunene som bestemmer hvor store summer som skal overføres til drift av det enkelte selskap hvert år. Det er derfor viktig å etablere en budsjettprosess med innspill fra selskapene og kommunen representert ved rådmannen, hvor begge deler blir tatt hensyn til før den aktuelle summen blir innarbeidet i rådmannens budsjettforslag.» (s. 8)

«Kommunens Eierrepresentanter i representantskapet (ordfører) benytter Follorådet som samarbeidsorgan i sin Eierstyring. Her drøftes alternative organisasjonsformer, det utarbeides felles opplegg for årsbudsjett, økonomiplan etc. for virksomhetene.» (s. 24)

Spørsmål: I hvilken grad fulgte selskapene i 2012 og så langt i år opp Eiermeldingens krav til budsjettprosessen? Jf. også Follorådets milepælplan. Vi vil gjerne ha en oversikt som inkluderer alle selskapene som er aktuelle for kommunen.

Ordførerens svar: *Inntrykket er at selskapene har vært lojale overfor milepælplanen og at selskapene holder seg innenfor de rammene som kommuneøkonomien gir. Selskaper som bl.a. er markedsstyrte eller avhengig av statstilskudd gir spesielle utfordringer.*

4.4 Follorådets plass

Fra Eiermeldingen: «Det er utarbeidet og vedtatt et dokument (som regulerer samarbeidet om Eierstyring i de interkommunale selskapene i Follo). Dette dokumentet ble sist revidert og vedtatt av Follorådet 28.03.12. (s. 14) (Dokumentet følger vedlagt kommunens Eiermelding.)

Spørsmål: Hva er forholdet mellom kommunens og Follorådets Eiermelding? Er sistnevnte melding forankret i kommunen?

Ordførerens svar: *Det vises til Follorådets Eiermelding i kommunens Eiermelding (s. 14) og denne følger også vedlagt kommunens melding.*

Merknad fra FIKS: Det synes som om ordførernes samarbeid via Follorådet fungerer svært positivt for å utvikle eierskapsstyringen av selskapene.

4.5 Eierstyring av andre selskaper

Eiermeldingen: Jf. pkt. 4.1 ovenfor

Spørsmål: Hvordan ivaretas Eierstyringen av selskaper someventuelt ikke er samordnet via Follorådet?

Ordførerens svar: *Alle selskaper som kommunen har eierinteresser i er med i Eiermeldingen (jf. vedlegg 2 til Eiermeldingen) og meldingens prinsipper for Eierstyringen gjelder også disse.*

4.6 Informasjon til selskapene

Eiermeldingen: Jf. pkt. 4.1 ovenfor.

Spørsmål: På hvilken måte er selskapene blitt informert om kommunens Eiermelding?

Ordførerens svar: *Ordføreren forutsetter at administrasjonen har tatt hånd om dette. De viktigste kravene til de interkommunale selskapene er også formidlet via Follorådets Eiermelding. Denne er sendt til disse selskapenes daglige leder og styreleder.*

Rådmannen bekrefter i e-post av 15. oktober d.å. at kommunen sendte Eiermeldingen til alle selskapene via e-post av 13. mai d.å.

4.7 Ivaretagelsen av kommunestyrets rolle og ansvar

a. Fra Eiermeldingen: « Det er kommunestyret som kompetent, kollegialt organ som fatter beslutninger som Eierorgan og hvordan Eierstyringen skal ivaretas.» (s. 14)

Spørsmål: Innhentes instruks eller signaler fra kommunestyret/formannskapet før representantskapsmøter/generalforsamlinger i selskapene?

Ordførerens svar: *Det er generelt en utfordring å få kommunestyret og formannskapet interessert når selskapene går bra. Årsberetninger legges som regel ut på møtebordet under kommunestyremøtene. Innkallinger til generalforsamlinger/rep-skapsmøter. Møter ble i en periode sendt via e-post til formannskapetets medlemmer, men uten suksess. Ordføreren har spurt formannskapet om kommunen skulle følge opp Eiermeldingen med Eiermøter, men responsen var fraværende.*

b. Fra Eiermeldingen: «Dessuten vil kommunestyret kunne påvirke og kontrollere virksomheten ved å:

-
- Fastsette mål og rammer ved årlig budsjettbehandling.
- Gjennomgå regnskap og årsmeldinger fra virksomhetene. (s.14)»

Spørsmål: Hvordan blir kommunens folkevalgte organer orientert om selskapene og representantskapsmøtene/generalforsamlingene.

Ordførerens svar: *Innkallinger og referatsaker legges ved som referatsaker til kommunestyret.*

4.8 Delegering av myndighet

Fra eiermeldingen: «Formannskapet er saksforberedende organ for kommunestyret i økonomisaker og har innstillende myndighet i forbindelse med kommunens årsbudsjett og økonomiplan. Delegering av myndighet i eierspørsmål skal eventuelt fremgå av kommunens delegerings- reglement.» (s. 15)

Spørsmål: Hvilke saker forelegges kommunestyret og er saker delegert til andre organer? Hjemmelen for eventuell delegasjon?

Ordførerens svar: *Kommunestyret har ikke gjort noe spesielt delegasjonsvedtak. Enkelte saker drøftes med formannskapet, men kommunestyret gjør vedtak der dette formelt sett kreves.*

5. Vurdering og konklusjon

1. Gjennom kommunestyrets vedtak av eiermelding har den skaffet seg et rammeverk for eierstyring og en rolleavklaring for både kommunestyret og eierrepresentantene. Etter FIKS sin vurdering vil dette kunne bidra til at både eierstyringen og selskapenes arbeid lettere kan måles.
2. Follorådet eiermelding er vedtatt for å sikre en god og omforent eierstyring av de interkommunale selskapene i Follo. FIKS mener ordføreren jevnlig bør rapportere til kommunestyrene om sin oppfølging av denne meldingen, eventuelt i sammenheng med kommunenes egne eiermeldinger.
3. Kompetansen til de styremedlemmene som ble valgt til selskapenes styrer i fjor høst, er i liten grad dokumentert. På bakgrunn av den sentrale plass ønsket om god kompetanse har i kommunens eiermelding, mener FIKS en slik dokumentasjon bør vurderes ved neste korsvei.
4. FIKS antar måten nominasjonen til styrene i de interkommunale selskapene foregår på, kan gjøre det vanskelig å få ønskelig bredde i styrene. Dersom Follorådets valgkomite hadde stått friere til å foreslå en sammensetning, uavhengig av nominasjonene fra kommunene, ville det kunne vært lettere å oppnå dette.
5. Kommunens eiermelding har hovedvekt på eierskapspolitikk; hvordan selskapene skal forvaltes. Eierstrategier er de føringer kommunen legger til grunn for å sikre at selskapene ivaretar de mål som eierne har satt. Eiermeldingen gir få føringer vedr. eierstrategi, men strategien berøres i ett av vedleggene til meldingen. FIKS mener eierstrategier bør få en mer sentral plass i eiermeldingen. På denne måten kan kommunestyret med faste mellomrom få anledning til å drøfte selskapenes mål i forhold til kommunens interesser og uavhengig av initiativ fra selskapene.

Konklusjon:

Kommunens Eiermelding har lagt grunnlaget for utviklingen av en mer helhetlig eierskapspolitikk og Eierstrategi overfor de selskapene som Ås kommune har Eierinteresser i.

6. Anbefalinger:

1. Prosedyren for nominasjon til styrene i de interkommunale selskapene bør, i lys av Eiermeldingens kompetansemål, vurderes endret.
2. Ordføreren bør jevnlig rapportere til kommunestyret om Follorådet arbeid vedr. de interkommunale selskapene.
3. Eierstrategier bør få en mer sentral plass ved den neste revisjonen av Eiermeldingen.

Ås kommune
www.as.kommune.no

EIERMELDING ÅS KOMMUNE 2012-2015

Vedtatt av kommunestyret 21.11.2012

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
2	Formålet med eierskapet.....	6
3	Kommunen som eier – eierskapspolitikk og eierskapsstrategi	6
3.1	Ufordringer ved eierstyring.....	6
3.2	Organisering av offentlige tilbud og tjenester	7
4	Budsjettprosesser og effektiviseringskrav	7
4.1	Økonomisk modell	8
5	Kompetanse	8
5.1	Opplæring av eierrepresentanter	8
6	Kjennetegn ved ulike velskapsformer	8
6.1	Interkommunale selskaper (IKS).....	8
6.2	Interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27	10
6.3	Vertskommunesamarbeid – kommuneloven § 28	10
6.4	Kommunale foretak (KF).....	11
6.5	Stiftelser	11
6.6	Aksjeselskap.....	12
6.7	Viktige vurderinger ved valg av selskapsform	13
7	Annet interkommunalt samarbeid i Follo	14
8	Kommunens ulike roller	14
8.1	Kommunestyrets rolle og ansvar	14
8.2	Formannskapets rolle og ansvar	15
8.3	Ordførerens rolle og ansvar	15
8.4	Den enkelte folkevalgtes rolle og ansvar	15
8.5	Rådmannens rolle og ansvar	15
8.6	Tillitsvalgtes rolle	16
8.7	Rollekonflikter	16
8.8	Skjematisk framstilling av de ulike rollene	16
9	Overordnede styringsprinsipper	17
9.1	Fastsettelse av vedtekter og selskapsavtaler	17
9.2	Plan for styrets arbeid	18
9.3	Styrerepresentasjon og habilitet	18
9.4	Styrehonorar og lederlønn	19
9.5	Styrets forhold til daglig leder.....	19
10	Evaluering av styret og daglig leder	19
10.1	Melding til foretaksregisteret	20

10.2 Valgkomité	20
11 Informasjonssikkerhet, helse, miljø og sikkerhet	20
11.1 Informasjonssikkerhet	20
11.2 Helse, miljø og sikkerhet	20
12 Daglig leders oppgaver og ansvar	20
12.1 Generelt	20
12.2 Daglig leders forhold til de ansatte	21
12.3 Daglig leders ansvar for regnskapsførsel og formuesforvaltning	21
12.4 Daglig leders underretningsplikt	21
13 Samfunnsansvar og etiske retningslinjer	21
14 KS styrevervregister	22
15 Varsling av kritikkverdige forhold	22
16 Kontroll og rapportering	22
16.1 Generelt	22
16.2 Revisors forhold til revisorklient	22
16.3 Kontrollutvalget	23
16.4 Rapportering	23
17 Arbeidsgivers styringsrett	23
18 Økonomiske ansvar for kommunens representanter i styret	23
19 Oppsummering og anbefalinger	23
20 Revidering/rullering av eiermelding	24
Lover og forskrifter	25
Vedlegg 1: Oversikt over kommunal virksomhet og organiseringsformer	26
Vedlegg 2: Oversikt over selskaper der kommunen har eierinteresse	31
Vedlegg 3: Samarbeid om eierstyring i de interkommunale selskapene i Follo ...	37

1 Innledning

De siste 10 – 15 årene har det vært tiltagende vekst i kommunal selskapsorganisering. Ås kommune har over tid etablert interkommunale selskaper (IKS) og interkommunale samarbeidstiltak etter kommuneloven § 27 og 28 for å utføre kommunale tjenesteoppgaver i et samarbeid med andre kommuner i Follo. Kommunestyret har fastsatt selskapsavtaler eller vedtekter som blant annet fastlegger formål, eierandeler, finansiering for disse selskapene og samarbeidstiltakene. Normalt fastlegger også selskapsavtalene sammensetningen av generalforsamling/representantskap og har bestemmelser om valg av styremedlemmer.

Det er flere grunner til å etablere egne selskaper og interkommunale samarbeidstiltak:

- Øke forretningsmessig kompetanse i virksomhetsområde og i styringen
- Avgrense den økonomiske resultatorientering fra annen kommunal virksomhet
- Begrense økonomisk ansvar eller effekter av samarbeid ved å drive virksomhet i fellesskap med andre kommuner
- Etablere kompetanseenheter og mer attraktive arbeidsplasser der dette er formålstjenlig
- Heve kvaliteten på tjenesten, drive mer effektivt, og oppnå stordriftsfordeler

Større enheter vil kunne gi betydelig stordrifts- og kvalitetsfordeler, samtidig som det gir kommunen mulighet til å organisere virksomheten på en måte som skreddersys til oppgaveløsningen.

For å ha en større oversikt, samt ta et større eieransvar overfor selskapene er det ønskelig at kommunestyret, som eier, synliggjør eierstrategier og eierpolitikk gjennom Eiermeldingen.

Eiermeldingen skal være et grunnlag for:

- Å bevisstgjøre kommunestyret om eierskapet og ansvaret forbundet med det
- Selskapene til å drive sin virksomhet i tråd med strategier fra eier
- Selskapene og for eier når konkrete valg og avgjørelser skal tas

De siste årene har det blitt mer vanlig at kommuner utarbeider Eiermeldinger. I denne første Eiermelding for Ås kommune er det trukket veksler på tilsvarende meldinger i Akershuskommunene som har kommet til i løpet av de siste årene. I tillegg har KS foretatt en del utredningsarbeid på dette område de senere år. Disse er gjennomgått i forbindelse med utarbeidelsen av Eiermelding for Ås kommune.

Eiermeldingen omhandler hvordan delegering av kommunestyrets Eiermyndighet gjennomføres og hvilken policy som legges til grunn for styresammensetning, generalforsamling, representantskap, krav til kompetanse og honorarer. Det redegjøres for bruk av forskjellige selskapsformer, hensiktsmessighet, kompleksitet i organisering og styring samt grad av kontroll og rapportering. Til slutt foretas en kortfattet gjennomgang av hvert selskap/samarbeidstiltak som Ås kommune har Eierinteresser i.

Selskapenes drift og tjenesteproduksjon kobles ofte i media til kommunen som eier og det er derfor viktig at virksomhetene drives på en god, forutsigbar og ryddig måte. De valgte styrerepresentanter, sammen med de daglige lederne, er de nærmeste til å gi selskapene den ønskede samfunnsnyttige posisjon og plass i lokalsamfunnet.

Kommunen ønsker med sitt eierskap i interkommunale selskaper å sikre god styring og kontroll av virksomhetene. Organisasjonsmodellene må ha egenskaper som sikrer åpenhet og innsyn.

Det finnes mange eksempler på at kommunalt eide virksomheter har representert en omdømmemessig utfordring for eierne. Det er viktig å påpeke at selskapene har et selvstendig ansvar for sitt omdømme og derigjennom indirekte vil påvirke omdømme til eierne.

2 Formålet med eierskapet

Kommunens eierstyring av selskaper skal utøves innenfor rammen av det lovverket som gjelder for den aktuelle organisasjonsform. Kommunen skal videre se sitt eierskap i sammenheng med kommunens totale tjenesteproduksjon og ha definerte overordnede prinsipper for sitt eierskap. Disse prinsippene skal være tydelige og lett tilgjengelige, ikke bare for selskapets organer, men også for kommunens innbyggere. Hvert enkelt foretak skal definere klart hva som er deres kjernevirksomhet og hva som er hensikten med selskapet.

3 Kommunen som eier – eierskapspolitikk og eierskapsstrategi

Det er hensiktsmessig å skille mellom eierskapspolitikk og eierskapsstrategi. Med eierskapspolitikk forstås de overordnede premisser som kommunen har lagt til grunn for forvaltningen av sine selskaper og eierandeler. Dette refererer seg til hva slags systemer, retningslinjer og rutiner kommunen har for utøvelse av sitt eierskap. Dette omfatter blant annet vurderinger som gjøres før valg av selskapsorganisering, rutiner for rapportering, premisser for valg av medlemmer til styrende organer osv. Eierskapspolitikken utgjør det praktiske rammeverket for kommunens eierstyring.

Eierstrategiene er de føringene kommunen legger til grunn overfor de forskjellige selskapene for å sikre at selskapene ivaretar de målsettingene som eierne har satt. Dette gjøres gjennom fastsettelse av vedtekter og formål med virksomheten, men også gjennom å gi rammebetingelser som er førende for kvalitet og utvikling av selskapet.

EIERSTRATEGI - (Eier)	➔	Skal vi eie virksomheten?
VIRKSOMHETS- STRATEGI (Styre)	➔	Hvordan skal vi organisere virksomheten?
FORRETNINGS- STRATEGI (administrasjon)	➔	Hvordan optimalisere driften av virksomheten?

3.1 *Utfordringer ved eierstyring*

Kommunens styringsorganer, lederstruktur og styringskultur er tilpasset ordinær kommunal virksomhet og ordinære politiske - administrative styringssystemer og rutiner. Selskapsorganisering og eierstyring gir nye utfordringer for kommunen, både på politisk og administrativt nivå.

Målforskyvning:

Selskapsorganisering av kommunale tjenester innebærer at kommunestyret delegerer myndighet og fullmakter til selskapene. Det medfører en maktforskyvning

fra kommunestyret til selskapenes organer. Gjennom god eierstyring kan og bør kommunestyret innta en aktiv eierrolle.

Sterkt og aktivt eierskap forutsetter utvikling og bruk av eierstyringskompetanse hos eieren. I de fleste selskapene i Follo er det ordførerne som inngår i selskapenes/samarbeidstiltakenes representantskap. Gjennom Follorådet benyttes rådmannskollegiet som mer uformell rådgiver mot representantskapene.

3.2 Organisering av offentlige tilbud og tjenester

Organisering av kommunale tjenester i selskap innebærer en fristilling fra den ordinære linjestyring med rådmannen som administrativ leder.

For å velge å utføre kommunale tilbud og tjenester gjennom selskapsorganisering er det åpenbart at det må ligge klart definerte fordeler begrunnet i politiske vedtak. I den ordinære tjenesteproduksjonen gjennomføres styringen i tråd med de politiske vedtak og de føringer som gjøres løpende gjennom året. Ansvaret for, og gjennomføringen av disse tjenestene ligger til rådmannen. Rådmannen har derfor innenfor sin delegerte myndighet mulighet for å påvirke tjenester og tilbud direkte gjennom sin egen styring.

Ved selskapsorganisering av kommunale tilbud og tjenester er det fortsatt mulig for eier (kommunestyret) å påvirke drift og gjennomføring av de tjenestene selskapene skal levere.

Rammer for dette legges for de fleste av selskapene gjennom handlingsprogrammer på tilsvarende måte som for de kommunale enhetene. Virkemidler for styring er imidlertid andre, som for eksempel fastsettelse av formål i vedtekter/selskapsavtaler, valg og utskifting av styremedlemmer, resultatdisponering, samt finansiering av virksomheten.

Vesentlig spørsmål ved utfordringer til eierstyring og organisering er:

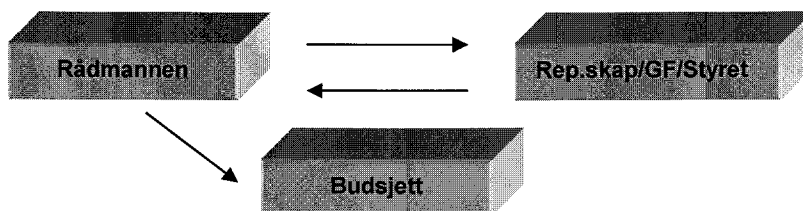
- Hva som er ønskelig
- Hva som er mulig
- Hvordan oppnår vi gode resultater

4 Budsjettprosesser og effektiviseringskrav

Selskapsorganisering innebærer at det vil være andre organer som stiller resultatkravene. Når kommunens økonomiske betingelser blir trangere, eller ressursbruken prioriteres annerledes, kan man innenfor ordinær organisasjon på kort varsel skjerpe resultatkravene og redusere budsjettammer. Overfor selskaper kan ikke kommunen styre direkte, men må forutsette at styrene løpende ivaretar de samme hensyn. Ved kompetente og handlekraftige styre og ved god oppfølging av disse, vil man kunne oppnå tilfredsstillende styring. Disse forholdene viser viktigheten av å kommunisere i god tid før budsjettåret om endringer som man ser kommer, slik at selskapene får innarbeidet endringer i sine budsjetter.

4.1 Økonomisk modell

Det vil være kommunestyret i eierkommunene som bestemmer hvor store summer som skal overføres til drift av det enkelte selskap hvert år. Det er altså ikke slik at selskapene uavhengig av dette vedtaket kan sende "regningen" til den enkelte kommune. Det er derfor viktig å etablere en budsjettprosess med innspill fra selskapene og kommunen representert ved rådmannen, hvor begge deler blir tatt hensyn til før den aktuelle summen blir innarbeidet i rådmannens budsjettforslag.

5 Kompetanse

Selskapsorganisering krever kompetanse både hos eier og selskap, særlig når virksomheten er konkurranseutsatt. Eierstyring og ledelse av markedsorienterte selskaper krever næringslivskompetanse. Når eierne er kommuner, kreves det ofte at den daglige leder og styreleder har næringslivskompetanse i tillegg til kompetanse knyttet til offentlig styring. Næringslivsfolk, politikere og offentlig ledere kan ha ulike forventninger vedrørende f.eks. handlefrihet, resultatoppfølging og godtgjøring. En må lære av hverandre. Det er etablert systemer som ivaretar felles styreopplæring i regi av Follorådet 1 gang pr år.

5.1 Opplæring av eierrepresentanter

Kommunens representanter i selskapsorganene må bevisstgjøres sin rolle som eierrepresentanter og hvilke interesser de skal ivareta. I tillegg må de ha kunnskap om eierstrategien og tilbakerapporteringsrutiner til eieren. Opplæring skjer i regi av Follorådet og gjennomføres 1 gang pr. år for å sikre at nye representanter får tilstrekkelig kompetanse.

6 Kjennetegn ved ulike velskapsformer

6.1 Interkommunale selskaper (IKS)

Eget rettssubjekt, med økonomisk ansvar og risiko

Samarbeid mellom flere kommuner og/ eller fylkeskommuner kan organiseres som et interkommunalt selskap (IKS). Slike selskaper styres av IKS-loven av 29.01.99.

Selskapet er egen juridisk enhet og rettslig og økonomisk adskilt fra deltakerkommunene, men den enkelte deltaker hefter ubegrenset for sin andel av selskapets forpliktelser. Selskapet kan derfor heller ikke gå konkurs.

Der eierkommunene betaler tilskudd til driften, er selskapets budsjett ikke endelig før deltakerkommunenenes budsjetter for kommende år er behandlet, jf. Kommunelovens § 45.4. Dette betyr at budsjettvedtak som representantskapet gjør i selskapene ikke er endelig før ved slutten av året. En tilleggsutfordring er også at de enkelte eierne kan ha forskjellig innstilling til størrelsen på tilskudd/forpliktelsene i selskapet.

Selskapsavtalen:

Ved dannelse av selskapet skal det utarbeides en skriftlig selskapsavtale som behandles av kommunestyrene. Denne avtalen danner grunnlag for selskapets etablering og hvordan drift, ansvar og praktisk tilrettelegging skal gjennomføres. Dersom det senere oppstår tvil eller dissens om selskapets drift, ansvar eller myndighetsutøvelse, vil selskapsavtalen være den som forplikter partene. Selskapsavtalen kan også fastsette behandlingsregler for enkelte type saker og angi fordeling av myndighet mellom styret og representantskapet.

Eierstyring av IKS:

Selskapets øverste myndighet er representantskapet som består av minst ett medlem fra hver kommune, oppnevnt av kommunestyret. Kommunestyret har instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet. Representantskapet velger styret i selskapet, og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan samt andre saker som etter lov eller selskapsavtale skal behandles i representantskapet. Representantskapet kan omgjøre styrets vedtak.

Oppsummering interkommunalt selskap (IKS):

- Interkommunale selskaper er mest brukt som organisasjonsform ved gjennomføring av kommunale tjenester som er behovs- og regelstyrt og som gjennom samarbeid er ment å gi stordriftsfordeler, større fagmiljøer, attraktive arbeidsplasser og gode karrieremuligheter. Selskapsformen benyttes også ofte hvor hele eller betydelige deler av virksomheten er markedsbasert.
- Ofte argumenteres det for at etablering av et IKS kan levere en bedre og mer kostnadseffektiv tjeneste til kommunens innbyggere og næringsliv. Organiseringen kan være krevende der selskapets tjenester er i tett inngrep med og avhengig av den øvrige kommunale organisasjonen.
- Organisasjonsformen brukes også der det skal gjennomføres regionale utviklingsoppgaver, prosjekter og anlegg. Ved slike formål kan selskapet også dannes for et bestemt tidsrom. Siden IKS gir eierne hele ansvaret for de økonomiske forpliktelsene bør det lages en selskapsavtale som sikrer en oppfølging av tjenestene i tråd med de ønskede politiske føringer. For å sikre eierne og selskapet god økonomistyring og forutsigbarhet, må styret gis føringer fra representantskapet. Selskapet må evne å kunne forholde seg til endrede rammebetingelser, slik den øvrige linjeledelsen i kommunen må ut fra rammebetingelser gitt i handlingsprogram og årsbudsjett.
- Det er naturlig å kreve at selskapet etablerer interne kontrollsystemer, rapporteringsrutiner, økonomistyringsregler og strategiske plandokumenter tilsvarende det som gjennomføres i de øvrige enhetene i eierkommunene. Eierne må her være aktive og samkjøre prosessene mot selskapet.

6.2 Interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27

Interkommunale samarbeid følger regler i lov om kommuner og fylkeskommuner, § 27 når samarbeidet har et eget styre som er oppnevnt av kommunestyrene. Dette er den mest benyttede organisasjonsformen for interkommunale samarbeidstiltak i Follo. Mål, eierandeler, finansiering, styresammensetning og representantskap fremgår av vedtekter fastsatt av kommunestyrene. § 27 virksomhetene er normalt ikke egne rettssubjekter, men er formelt en del av vertskommunen. I vedtektene kan det imidlertid bestemmes at slike virksomheter skal være egne rettssubjekter, slik Follo Distriktsrevisjon er et eksempel på.

De fleste av disse virksomhetene er små og har begrensede administrative, økonomiske og ledelsesmessige ressurser. Det er derfor hensiktsmessig å knytte virksomhetene tett opp til vertskommunen for bl.a. å sikre tilgang til tjenester som regnskapsføring, innkjøp, jus og personalfaglig bistand etc. Dette fratar imidlertid ikke virksomhetenes styrende organer det løpende ansvar for virksomheten og eierne det fulle økonomiske ansvar.

Styret i et interkommunalt samarbeid må tildeles en selvstendig avgjørelsesmyndighet, men den må begrenses til avgjørelser som angir virksomhetens drift og organisering. Styrets rolle i forhold til samarbeidskommunene utformes i vedtektene.

6.3 Vertskommunesamarbeid – kommuneloven § 28

Vertskommunemodellen

Mange kommuner samarbeider om enkle støttefunksjoner, med enkle avtaler mellom partene. Disse avtalene omtales som "Vertskommunemodellen". I vertskommunemodellen dekkes en eller noen oppgaver av en kommune på vegne av flere – uten at det er organisert en felles organisatorisk og juridisk overbygning. Det er vertskommunen som er arbeidsgiver for oppgavene som er lagt til vertskommunen enten det er modellen med eller uten nemd. De ansatte vil med andre ord være ansatt i vertskommunen med alle de rettigheter og forpliktelser det innebærer. Ved overføring av medarbeidere som følge av et vertskommunesamarbeid, vil det fort bli stilt spørsmål om overføringen er å regne som en virksomhetsoverdragelse, jf. bestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Dette må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Ved samarbeid etter disse bestemmelsene, vil vertskommunen dokumentere de økonomiske aspektene ved samarbeidet i eget regnskap.

Vertskommunesamarbeidet har to varianter:

Vertskommunesamarbeidet har som et overordnet mål å legge til rette for samarbeid om kommunens lovpålagte tjenester og ansvar innenfor kjerneområder, hvor behovet for å ivareta hensyn som politisk ansvar, kontroll og rettsikkerhet gjør seg gjeldende. Samarbeidsgrunnlaget er avgrenset mot forretnings- og næringsvirksomhet på den ene siden og samarbeid om administrative støttetjenester på den andre siden.

Administrativt vertskommunesamarbeid – for oppgaver av ikke-prinsipiell karakter

Forvaltningsoppgaver som er vurdert av kommunestyret som ikke-prinsipielle, kan delegeres til en vertskommunes administrasjon. Hver deltaker kan si opp samarbeidet med ett års skriftlig varsel, men dersom deltakerkommunene er enige, kan samarbeidsforholdet oppløses raskere.

Vertskommune med folkevalgt nemd – for oppgaver av prinsipiell karakter

Denne varianten av vertskommunesamarbeidet er tenkt benyttet på områder der det overlates myndighet av prinsipiell betydning til en vertskommune. Samarbeidet styres av en felles folkevalgt nemd som treffer bindende avgjørelser på vegne av deltakerkommunene. Nemda skal bestå av minimum to folkevalgte fra hver kommune som deltar. Avtalen skal regulere hvor mange som skal sitte i nemda, og den skal ikke overstige det som er avtalt.

6.4 Kommunale foretak (KF)

Etablering av kommunale foretak, følger av kommuneloven. Slike selskap er en del av kommunens virksomhet, både juridisk og økonomisk. Kommunestyret er selskapets øverste organ, som kan stifte og oppløse foretak og velge styret. Den daglige ledelsen i et KF utøves formelt av styret med delegeret myndighet med gitte rammer for driften, men med en operativ daglig leder. KF'er forholder seg til rammer gitt gjennom kommunens budsjett og handlingsprogram, på lik linje med de øvrige kommunale resultatenheter. Rådmannen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor virksomhetens styre eller ledelse, men kan kreve at vedtak i enkeltsaker ikke iverksettes før de er behandlet av kommunestyret.

Kommunale foretak blir oftest benyttet til formål innen energiforsyning, tekniske tjenester, havn, bygg, anlegg, næring og kultur.

- Selskapenes formål er ofte knyttet til oppgaver og tjenester som utføres i samarbeid med eller for det private næringslivet, selv om foretakene eies i sin helhet av kommunen.
- I en situasjon hvor det offentlige skal konkurrere med private selskaper om gjennomføring av tjenester ut fra et anbudsdokument, kan det være hensiktsmessig å etablere et KF for å skille ut virksomheten fra den ordinære driften.
- I en konkurransesituasjon er KF underlagt EUs regler om mulig offentlig støtte/tilskudd og dermed utsatt for avklaring om mulig konkurransevridning.
- Ved en markedsutsatt konkurranse kan KF benyttes dersom det er viktig for kommunen å beholde en sterkere politisk styring.

6.5 Stiftelser

Stiftelser er regulert i stiftelsesloven av 15.06.2001. En stiftelse skiller seg fra de andre selskapsformene ved at den ikke har noen eiere eller deltakere. Stiftelser er selveide. Når stiftelsen først er opprettet har stifterne ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført stiftelsen. Stiftelser har dermed intet eierorgan, men kan etter Stiftelsesloven av 2005 ha andre styringsorganer som for eksempel en representativ stiftelsesforsamling. Som organisasjonsform er stiftelser ikke egnet hvis stifter ønsker løpende styringsmulighet.

6.6 Aksjeselskap

Rettssubjekt, økonomisk tilknytning og risiko:

Et aksjeselskap er et eget rettssubjekt og regnes formelt sett ikke som en del av kommunen, verken organisatorisk, økonomisk eller kompetansemessig. Når virksomheten foregår i et konkurranseutsatt marked kan organisering gjennom et aksjeselskap med markedsorientert ledelse, gi økt konkurransekraft og tilpasningsdyktighet. Selskapsformen åpner også for at kommunen kan være eier sammen med andre kommuner, fylkeskommuner og private. Aksjeselskap har egne økonomiske rammer gjennom sine vedtatte budsjetter, og holder investeringer og driftsposter utenfor kommunens budsjett. Skulle selskapet vise seg ikke å være økonomisk bærekraftig vil aksjeselskapsformen begrense kommunens ansvar og økonomiske risiko. Aksjeselskap er selskap med begrenset ansvar. Aksjonærenes økonomiske risiko er begrenset til aksjeinnskuddet, med tillegg av eventuelle eierlån til selskapet.

Eierstyring av aksjeselskap:

Det øverste organ i et aksjeselskap er generalforsamlingen. Den består av eierne og er ansvarlig for at selskapet har et styre, en revisor, tilstrekkelig kapital og akseptable rammebetingelser for drift. Generalforsamlingen fastsetter normalt vedtektene for selskapet. Kommunestyret fastsetter et selskaps vedtekter i forbindelse med nyetablering.

Som eier kan kommunestyret selv velge medlemmer til styret i aksjeselskap og eller gi fullmakt til den/de som skal utøve myndighet som generalforsamling til å velge styret. Kommunen kan som aksjeeier i utgangspunktet ikke gi direkte pålegg til selskapets styre uten å gå gjennom den myndighet som ligger i generalforsamlingen. Styremedlemmene skal i første rekke ivareta selskapets og ikke kommunens interesser. Dersom det skulle komme til at det her blir interessekonflikt bør styret innkalle til en ekstraordinær generalforsamling.

De muligheter som ligger i eierstyring ved fastsettelse av selskapsvedtekter bør utnyttes, eventuelt ved aksjonæravtaler. Slik sett kan et aksjeselskap i noen grad styres politisk.

I selskap som er etablert sammen med andre kommuner/fylkeskommuner/private aktører, kan styret bestå av representanter fra alle disse eierne. Denne måten å organisere eierskapet i et selskap på, kan skape et godt forum og et bredt samarbeid der dette er et viktig mål. I tillegg kan det etableres en/flere aksjeavtaler som gir visse rammer for selskapet, og dermed også styrets strategier.

Oppsummering aksjeselskap (AS):

- Et aksjeselskap etableres i hovedsak der en har tjenester som gjennomføres i et konkurranseutsatt marked
- Selskapsformen er lite egnet til å organisere lovpålagte tjenester, eller tjenester som har et stort behov for politisk styring gjennom demokratiske prosesser

Indirekte eierstyring skjer ved at selskapsformen gir handlefrihet til styret og med myndigheten plassert gjennom eierne i generalforsamlingen. Det økonomiske ansvaret for kommunen er normalt begrenset til innskutt egenkapital.

Direkte eierstyring, kan søkes ivaretatt ved å utforme vedtekter og eventuelt aksjonæravtaler på en slik måte at det gir tilstrekkelig god politisk styring av kommunale kjerneoppgaver/tjenester.

Offentlige anbudsregler og støtte (AS)

Bruken av aksjeselskap til utføring av kommunale oppgaver, eller kommunale prosjekter medfører ikke at reglene for offentlige anskaffelser og anbudsplikt ikke kommer til anvendelse. Problemstillingen om konkurransevridende støtte gjelder også for offentlig eide aksjeselskap.

6.7 Viktige vurderinger ved valg av selskapsform

Det er ulike grunner til at en kommune danner selskap alene eller sammen med andre. I utgangspunktet er spørsmålet om selskapet skal drive med forretningsmessig drift i et konkurranseutsatt marked. Et annet er om etableringen er mer politisk og strategisk begrunnet i forhold til samarbeid med nabokommuner i regionen og/eller det er for å øke bredden i et kompetanse- og fagmiljø. For alle selskap er det nødvendig å være bevisst den utsatte posisjon en kan komme i (ved konkurransevridning) der en opererer i et konkurranseutsatt marked med en eventuell kommunal driftsstøtte eller økonomisk avhengighet.

Kommunens står fritt til å velge selskapsform så lenge lov og forskrifter for oppgaveområdet ikke setter begrensninger.

Før en beslutning om selskapsform tas er det en rekke forhold som bør vurderes. Det vil aldri bli en uttømmende liste over hvilke aspekter som gjør seg gjeldende, men mange av dem kan listes opp:

Styring	<ul style="list-style-type: none"> • Muligheter for politisk styring • Forholdet mellom kommunens rolle som eier og eventuelt myndighetsutøvelse • Kompetanse og mulighet for kommunestyret til å følge opp eieransvaret, aktiv oppfølging • Muligheter og begrensninger mht. delegasjon av myndighet • Flexibilitet – endring av eierforhold/samarbeid med private • Arbeidsgiverpolitisk strategi • Etikk og samfunnsansvar
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk ansvar – hvilke forpliktelser påtar kommunen seg • Selskapets økonomiske frihet, krav og eierstyring, kontra det å beholde egen beslutningsmyndighet om prioritering av ressurser • Skatte- og avgiftsmessige forhold • Anskaffelsesreglene
Konkurransesituasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Risikovurderinger i forhold til markedet, miljø, kvalitet og kvantitet av den kommunale tjenesten og forholdet til bruker/innbygger

Administrative rutiner	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering og oversikt – hvilke rutiner og administrativ oppfølging er nødvendig • Forholdet til forvaltningslov/offentlighetslov
------------------------	--

7 Annet interkommunalt samarbeid i Follo

Follorådet:

Deltakende kommuner: Oppegård, Enebakk, Frogn, Nesodden, Ski, Vestby, Ås og Akershus fylkeskommune. Follorådet er et regionråd som for tiden har følgende satsningsområder:

- Areal og Samferdsel
- Bærekraftig utvikling – klima og energi
- Næringsutvikling
- Helse- og omsorg
- Støttefunksjoner/administrative oppgaver.

Det er utarbeidet og vedtatt et dokument (som regulerer samarbeidet om eierstyring i de interkommunale selskapene i Follo). Dette dokumentet ble sist revidert og vedtatt av Follorådet 28.03.12. Dokumentet skal sikre at alle eierkommunene har en felles forståelse av hvordan vi ønsker å sikre en god og omforent styring av de interkommunale selskapene i Follo, herunder ivareta intensjonene i de kommunale Eiermeldingene. (Vedlagt).

8 Kommunens ulike roller

8.1 Kommunestyrets rolle og ansvar

Kommuneloven regulerer kommunestyrets funksjon, rolle og ansvar som kommunens øverste myndighet. I sitt virke er kommunestyret forpliktet til å etterleve legalitetsprinsippet, som i korthet betyr at kommunestyrets beslutninger skal være i overensstemmelse med norsk lovgivning. Det er kommunestyret som kompetent, kollegialt organ som fatter beslutninger som eierorgan og hvordan eierstyringen skal ivaretas.

Kommunen ønsker at det med jevne mellomrom skal foretas evaluering av selskapene/virksomhetene både i egne selskaper og i selskaper kommunen er medeier i. Eiermeldingen anses som et egnet redskap til å foreta slike gjennomganger. Dessuten vil kommunestyret kunne påvirke og kontrollere virksomheten ved å:

- Etablere og nedlegge/gå ut av virksomheter når det anses hensiktsmessig
- Fastsette mål og retningslinjer gjennom vedtekter og selskapsavtaler
- Fastsette mål og rammer ved årlig budsjettbehandling
- Gjennomgå regnskap og årsmeldinger fra virksomhetene

- Ta stilling til strategier og andre saker om videre utvikling av selskapene som forelegges kommunestyret
- Etterspørre ytterligere informasjon gjennom spørsmål og interpellasjoner

8.2 Formannskapetets rolle og ansvar

Formannskapet er saksforberedende organ for kommunestyret i økonomisaker og har innstillende myndighet i forbindelse med kommunens årsbudsjett og økonomiplan. Delegering av myndighet i eierspørsmål skal eventuelt fremgå av kommunens delegeringsreglement.

8.3 Ordførerens rolle og ansvar

Det hefter ingen formell lovpålagt rolle for ordføreren i forhold til kommunens eierskap, med mindre kommunestyret har gjort et slikt vedtak. Med unntak av Follo Distriktsrevisjon, har imidlertid kommunestyret gjennom vedtektene/selskapsavtalene bestemt at ordfører skal være kommunens representant i representantskapene. Dette har vist seg å være en god og hensiktsmessig måte å ivareta kommunens løpende eierinteresser.

8.4 Den enkelte folkevalgtes rolle og ansvar

Den enkelte folkevalgte har som medlem av kommunestyret en eierrolle gjennom rollen som medlem av kommunestyret. En folkevalgt har ingen eierrolle som enkeltperson. Den folkevalgte har et selvstendig og personlig ansvar for å sette seg inn i alle aktuelle saker som blir forelagt kommunestyret. Dette gjelder også saker som vedrører kommunens eierforhold og eierstyring.

8.5 Rådmannens rolle og ansvar

Rådmannen har etter kommuneloven ansvar for at alle saker som fremmes til politisk behandling skal være fullt ut forsvarlig utredet. Dette gjelder også saker som vedrører kommunens eierforhold og eierstyring. Rådmannens ansvar for saksforberedelse ivaretas ved at han/hun har tilgang til selskapenes virksomhet, planer, budsjett og regnskap og forbereder saker fra selskapene til kommunestyret.

Administrativ samordning i Follo:

Rådmannskollegiet har som oppgave å forberede/utøve saksbehandling knyttet til eierrollen i interkommunale selskaper enten selvstendig eller i samarbeid med vertskommune.

De kommunale foretakene (Kml kap. 11) er en del av kommunens økonomiske og juridiske ansvar, selv om de opererer med eget styret og eget budsjett. Rådmannen har ingen formell rolle overfor de kommunale foretakene utover det forholdet at rådmannen kan ha utsettende veto gjennom å kunne instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken. Videre har rådmannen anledning til å uttale seg om en sak som skal behandles av kommunestyret før styret i foretaket fatter vedtak i saken. Rådmannens uttalelse skal legges fram for styret ved behandling av saken (jf. Kommuneloven §.72 og aksjeloven § 5-2 nr. 3).

8.6 Tillitsvalgtes rolle

Aksjeselskaper og interkommunale selskaper er egne juridiske enheter og må ha egne medlemskap i et tariffområde for å være omfattet av tariffavtale. Eksempler på et tariffområde er KS Bedrift. Medlemskap i KS Bedrift vil forplikte selskapene på de tariffavtalene som gjelder i KS bedriftsområde.

Hovedtillitsvalgte i kommunen vil også kunne være hovedtillitsvalgt for de ansatte i de kommunale foretakene.

Et godt samarbeid med de tillitsvalgte vil sikre medvirkning og medinnflytelse og er fra kommunens side ønskelig for å sikre en felles forståelse av den tjenesteproduksjonen som er valgt organisert utenom den ordinære, kommunale forvaltningen.

8.7 Rollekonflikter

Folkevalgte og politiske organer skal ivareta mange roller. Det kan være motstridene interesser, forventninger, verdier og mål knyttet til de ulike rollene. De politiske organene skal styre samfunnsutvikling, kommuneorganisasjonen, nivået/kvaliteten på kommunens tjenester gjennom den økonomi og de muligheter som er tilgjengelig. De skal ivareta innbyggerperspektivet gjennom hensynet til borgerne, brukerne, de ansatte og selskapene. Gjennom politiske vedtak er de overordnede bestillere og overordnede utførere. De ivaretar både kunder og leverandører. De skal sikre demokratiske beslutninger og offentlig innsyn, og samtidig sikre raske beslutninger, effektiv ressursutnyttelse og markedstilpasning. De skal være partipolitikere og eiere. Rollen som eier i selskapene utøves i spennet mellom samfunnsmessige og bedriftsøkonomiske mål og verdier.

8.8 Skjematisk framstilling av de ulike rollene

Oppgaver	Adm.	Styret	Eiere
Forretningsidé		F	B
Grunnverdier		F	B
Overliggende mål	F	F	B
Visjon og verdigrunnlag	F	B	
Strategi	F	B	
Delmål	F	B	
Hovedtiltak (strategisk karakter)	F	B	
Årsbudsjett	F	B	
Iverksettelse	B		
Løpende rapportering	B		
Vurdere å påse		B	
Årsrapport		B	
Årsrapport vurdering		F	B

(F=foreslå, B=beslutt)

9 Overordnede styringsprinsipper

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av et selskap. Styrets arbeidsform må være forsvarlig, slik at det i størst mulig utstrekning treffer veloverveide beslutninger. Styrets hovedoppgaver kan deles opp i følgende fire kategorier:

Strategioppgaven	Forretningssidé: uttrykker de behov virksomheten skal dekke Visjon: Et fremtidsbilde av hva virksomheten skal bli eller oppnå Verdigrunnlag: Uttrykke den ønskede kvalitative og moralske plattform for virksomhetens drift. Verdigrunnlaget må være oversiktlig og lett tilgjengelig Strategiske mål og handlingsplaner: avdekke de strategiske hovedutfordringer og etablere framtidige mål.
Kontrollopgaven	Løpende kontroll gjennom lovpålagt rapportering fra administrasjonen, sikre at man er på rett kurs og sørge for korrigerende tiltak dersom nødvendig, ryddig protokollføring, sikre god økonomisk styring, se opp for faresignaler, gjennomføre risikoanalyser med påfølgende strategi- og tiltaksplan, der det tas høyde for at ulovlige og irregulære handlinger kan forekomme.
Organiseringsoppgaven	Sørge for at virksomheten er riktig organisert og har de nødvendige ressurser for å kunne gjennomføre de oppgaver virksomheten har og nå de mål som er satt. Definere oppgaver og rammer for daglig leder, ansette og avskjedige daglig leder, overvåke det fysiske og psykososiale arbeidsmiljø. Sikre rutiner for oppfølging av regelverk som gjelder særskilt offentlig forvaltning, lov om offentlig anskaffelser, offentlighetslover, selvkostbestemmelser etc.
Egenoppgaven	Medvirke til at styret selv er sammensatt og organisert på en slik måte at det best mulig kan utføre de arbeidsoppgavene det har, og at arbeidet baseres på åpenhet, tillit og faglig kompetanse.

Saksbehandling

Aksjeloven setter rammer for en rekke saksbehandlingsregler som styret må følge.

9.1 Fastsettelse av vedtekter og selskapsavtaler

Fastsetting av vedtekter i (KF, AS, § 27 virksomheter) og selskapsavtaler (IKS) er ved siden av styreutnevning det viktigste av eiernes styringsmidler. Vedtektene for aksjeselskap fastsettes av generalforsamlingen, men kommunestyret kan før generalforsamlingen treffe vedtak som binder opp stemmegivningen til sin representant i generalforsamlingen. Vedtekter for kommunale foretak og § 27 virksomheter fastsettes og av kommunestyret. Likeledes fastsetter kommunestyret selskapsavtaler for IKS'ene.

Følgende elementer inngår alltid i vedtektene/selskapsavtalen:

Selskapets navn, selskapets formål, selskapets forretningskontor, antall representantmedlemmer, antall styremedlemmer, annet for eksempel bestemmelser om fullmakter til representantskap, styret og daglig leder.

Med få unntak er det vedtektsfestet at ordfører er kommunens medlem i representantskapene.

9.2 Plan for styrets arbeid

Styret skal i begynnelsen av sin styreperiode utarbeide en plan for styreperioden der det spesifiseres hva styret, daglig leder og selskapet skal utføre.

Denne planen skal være konkret og den skal evalueres årlig.

9.3 Styrerepresentasjon og habilitet

Utnevning og skifte av personer til styret og fastsetting av vedtekter er de viktigste styringsmulighetene eier har. Eiers ansvar i forbindelse med styreoppnevning er særlig å sikre kompetanse i styret.

Både i aksjeselskaper og interkommunale selskaper er det selskapets eierorganer som utnevner styret. Kommunestyret kan imidlertid før generalforsamlingen/representantskapsmøte treffe vedtak som binder opp stemmegivningen til sin(e) representanter. Kommunestyret kan gis forslagsrett/-plikt gjennom vedtektsbestemmelser. I kommunale foretak er det kommunestyret som utnevner styret.

Ideelt sett bør det legges vekt på en bred kompetanse blant de som velges inn i styrene:

God økonomisk og juridisk forståelse	Erfaring fra næringsvirksomhet
Bransjekunnskap	Styreerfaring
Politisk/samfunnsmessig kompetanse	

Fagkompetanse må avveies i forhold til den politiske kompetansen og forvaltningsmessige kompetansen, særlig der hvor selskapet driver virksomhet knyttet til velferd og kommunale kjernetjenester. For virksomheter som driver tjenester nært opp til eller i forlengelsen av kommunal tjenesteproduksjon, er det ønskelig med en administrativ representant i styrene med innsikt i fagfeltet.

Etter endring i Forvaltningslovens § 6 blir styremedlemmer og ledere i offentlig eide selskaper uten videre inhabile når de som folkevalgte i kommunen deltar i behandlingen av en sak hvor selskapet er part. Tilsvarende blir styremedlemmer som er ansatt i kommunen inhabile og kan ikke forberede saker fra selskapene de er styremedlemmer i som skal viderebehandles i kommunen. Offentlige tjenestemenn og folkevalgte vil dermed måtte fratre når avgjørelsen "retter seg mot" eller "saken ellers direkte gjelder selskapet".

Før valg av kommunestyremedlemmer til kommunale selskaper bør en være seg bevisst at de normalt vil være inhabile når saker fra vedkommende selskap kommer til behandling i kommunestyret. Bestemmelsen innebærer videre at rådmenn, ledere av kommunale forvaltningsgrener og andre offentlige tjenestemenn ikke lenger bør velges som medlemmer i selskapsstyrer, da de selv og deres underordnede medarbeidere blir inhabile. Medarbeidere vil likevel kunne forberede saker som skal forelegges politiske organer til avgjørelse.

9.4 Styrehonorar og lederlønn

Fastsettelse av lederlønn gjøres av styret. Kommunen som eier bør likevel ha en helhetlig politikk for slike saker, som selskapsorganene kan legge til grunn.

Hensynet til selskapet tilsier at honorar og lønninger utformes slik at de:

- 1) Fremmer måloppnåelse i selskapet
- 2) Fremstår som rimelige i forhold til ansvar, arbeidsbyrden og kompetanse. Blant de momenter som teller med i vurderingen av ansvar er selskapets tilknytningsform.

IKS-ene og § 27 virksomhetene i Follo har en tradisjon for å lønne lederne på nivå med andre tilsvarende stillinger i vertskommunen.

Tilsvarende styrehonorar fastsatt med utgangspunkt i vertskommunens godtgjørelser for ledere og medlemmer i styrer, råd og utvalg.

I aksjeselskaper er det akseptert at honorarer og lederlønn ligger noe høyere enn i andre selskaper, under ellers sammenlignbare forhold.

Det vil være naturlig og fordelaktig å være i kontakt med rådmannen før lønn til daglig leder fastsettes. Regulering av lønn til daglig leder og godtgjørelse til styret vurderes årlig.

9.5 Styrets forhold til daglig leder

En viktig oppgave for styre, er å føre kontroll med daglig leder. Denne kontrollen går ut på å ha systemer som sikrer kontroll i forhold til fullmaktstrukturer, instruks for daglig leder, internkontrollsystemer, økonomiske forhold og kommunikasjon med de ansatte. Styrene skal sikres at de får tilstrekkelig og korrekt informasjon om selskapets drift.

10 Evaluering av styret og daglig leder

Styret i det enkelte selskapet skal gjennomføre en årlig evaluering av sitt arbeide. Evalueringen skal gjennomføres på en grundig, tillitsfull og åpen måte. Styret og daglig leder skal i forkant av evalueringen være enig om formålet med evalueringen og hvordan resultatene skal brukes i ettertid.

Forslag til hva som skal evalueres:

- Valg av styret
- Styrets oppgaver
- Planlegging av styrearbeidet
- Styrepapirene og kvaliteten på disse
- Styrets kommunikasjonsform
- Styreleder, samarbeid, ledelse etc.
- Styremøtene
- Forholdet til daglig leder

10.1 Melding til foretaksregisteret

Valg av nye styremedlemmer skal meldes til Foretaksregisteret. Meldingen må undertegnes av samtlige styremedlemmer. Bekreftet kopi av protokoll fra generalforsamlingen/representantskapsmøte må følge som vedlegg til meldingen. Det samme gjelder for valg av styremedlemmer og varamedlemmer valgt av ansatte.

10.2 Valgkomité

Etter dialog med ordfører skal det utarbeides et forslag til styrerepresentanter der styrets kompetanse blir fokusert samlet. Foreslåtte kandidater tas med inn i det felles arbeidet som gjøres i Follorådet. I dokumentet om felles eierstyring i Follokommunene er det vedtatt at Follorådet velger valgkomité bestående av politiske representanter fra alle kommunene. Kommunenes representanter velges av kommunestyrene. Valgkomitéen sammensettes innen 10. november i valgåret. Leder av valgkomitéen utpekes av Follorådet. De nye bestemmelsene om habilitet i fvl § 6 må legges til grunn for vurdering av kandidater til de ulike styrene.

11 Informasjonssikkerhet, helse, miljø og sikkerhet

11.1 Informasjonssikkerhet

Styrets oppgaver relatert til IT-sikkerhet er definert i aksjelovens § 6-12. Styret må være kjent med lovgivningen knyttet til offentlighetsloven og personvernloven. Med den økende fokus som er rettet mot informasjonssikkerhet, er det en forutsetning at dette blir behandlet i det enkelte styret. Det vises i denne forbindelsen til kommunens egne bestemmelser og retningslinjer for Informasjonssikkerhet som et godt utgangspunkt for dette arbeidet.

11.2 Helse, miljø og sikkerhet

Styrene i de ulike selskapene, skal som ansvarlig for virksomheten, sørge for systematisk oppfølging av gjeldende krav fastsatt i lover knyttet til helse, miljø og sikkerhet. I forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid (internkontrollforskriften) fremgår styrets ansvar.

12 Daglig leders oppgaver og ansvar

12.1 Generelt

Daglig leder har en rekke lederoppgaver i forhold til de ansatte. Det er daglig leders ansvar å legge til rette for et arbeidsmiljø som sikrer åpenhet, slik at det skapes en trygghet for at det er legitimt å varsle om uheldige forhold i selskapet. Daglig leder kan pådra seg erstatningsansvar for tap selskapet har lidt som følge av mangelfull utøvelse av sin stilling.

12.2 Daglig leders forhold til de ansatte

Daglige leder har en rekke forpliktelser ovenfor sine ansatte. Det må legges til rette for at de ansatte kan:

- Få tilstrekkelig tid og mulighet til å arbeide med HMS og verneombudsfunksjonen
- Det må legges til rette for en velfungerende organisasjon
- Tilbys styrerepresentasjon

12.3 Daglig leders ansvar for regnskapsførsel og formuesforvaltning

Hovedansvaret for at selskapets regnskapsførsel er lovmessig utført ligger til daglig leder. Styret er i denne forbindelse pålagt tilsynsplikt. Dette ansvaret innebærer at det er daglig leder som har hovedansvaret for at selskapets regnskaper er i samsvar med lov og forskrifter. Dette medfører at daglig ledere skal etablere:

- Rutiner og krav i forbindelse med kontraktsinngåelse
- Rutiner i forhold til arbeidsdeling, fullmakter for økonomiske disposisjoner, attestasjon og anvisning
- Regnskapsføring – herunder prosjektrekskap
- Budsjettering og klargjøring av budsjettforutsetninger, herunder å vurdere risiko
- Klare rutiner som sikrer korrekt bokføring i betryggende og pålitelige regnskapssystemer
- Rutiner for føring av regnskap, kontroll av inngående fakturaer og føring i henhold til kontoplan

12.4 Daglig leders underretningsplikt

Det er særdeles viktig at styret til enhver tid er informert i forhold til utviklingen i kommunens selskaper. Disse rapporteringspliktene vil gjelde uavhengig av selskapsform. Kommunens revisor eller kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 80 varsles når det skal avholdes generalforsamling.

For å sikre at informasjonen om selskapet kommer til eierkommunene direkte, skal selskapet sende kommunen kopier av alle innkallinger, protokoller, årsrapporter og årsregnskap.

13 Samfunnsansvar og etiske retningslinjer

Ås kommune er forvalter av felles ressurser og foretar prioriteringer og avveininger innenfor rammer som lovverk og økonomi gir. Kommunen er derfor avhengig av allmennhetens tillit og et godt omdømme og skal derfor ha en sterk bevissthet om etiske spørsmål i alt arbeidet. Det er altså ikke nok at den enkelte ansatte eller folkevalgte kjenner til bestemmelser i lovverket og kommunens etiske retningslinjer, det må også stilles krav til å forstå følgene av egne handlinger.

Ås kommune forventer at selskaper de har eierinteresser i har verdier og holdninger som underbygger god forretningsskikk, og at de forholder seg til kommunens etiske retningslinjer og at de tar sitt samfunnsansvar. I interkommunale samarbeidstiltak

hvor kommunen er vertskommune gjelder kommunens etiske retningslinjer med mindre annet er godkjent av representantskapet.

14 KS styrevervregister

Kommuner er avhengig av allmennhetens tillit. En måte å styrke kommunesektorens omdømme på er at det skapes åpenhet omkring hvilken rolle enkelt personer har, både kommunalt ansatte, folkevalgte, ansatte og styrerepresentanter i selskaper der kommunen har eierinteresser. En god måte å styrke åpenheten om dette på er å registrere seg i KS` styrevervregister, som er tilgjengelig for allmennheten gjennom www.styrevervregisteret.no. Det er en frivillig avgjørelse hvorvidt man ønsker å registrere seg eller ikke.

15 Varling av kritikkverdige forhold

Bestemmelsene lovfester retten til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten, og gir arbeidstakeren vern mot gjengjeldelse. Kommunen ønsker at det utarbeides gode rutiner for varling som er tilpasset den enkelte virksomhet der kommunen har eierinteresser. De varslings- og oppfølgingsrutiner som utvikles, skal være i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser og må ha legitimitet i organisasjonen.

16 Kontroll og rapportering

16.1 Generelt

Revisor skal vurdere om opplysninger i årsberetningen og årsregnskapet, forutsetningen for fortsatt drift og forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap, er i samsvar med lov og forskrifter. Videre skal revisor vurdere om opplysningene er konsistent med årsregnskapet. Revisor skal se etter at den revisjonspliktige har ordnet formuesforvaltningen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Revisor skal utføre sin virksomhet i samsvar med god revisjonsskikk.

16.2 Revisors forhold til revisorklient

Revisor skal hvert år i forbindelse med sine innledende revisjonshandlinger, vurdere sin uavhengighet, om generelle krav til uavhengighet og objektivitet. Revisor må påse at han ikke har tilknytning til sin revisjonsklient som kan svekke hans integritet og profesjonelle skjønn.

16.3 Kontrollutvalget

Selskapskontroll er en pålagt oppgave for kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

Kontrollutvalget har ansvar for at funn i selskapskontrollen følges opp. Dette innebærer blant annet at kontrollutvalget/revisor har rett til å innhente opplysninger fra selskapsorganene og til å være til stede på representantskapsmøte/generalforsamling.

16.4 Rapportering

Den løpende rapporteringen gjennom året skjer gjennom styrene i selskapene og fra eiers side gjennom behandling av årsmelding og budsjett. For IKS'er og samarbeidstiltak etter kommuneloven forelegges disse dokumentene årlig. Ønsker eier å ta et større eierskap gjennom styring og føringer for selskapene, kan en øke graden av rutiner for rapportering. Behovet for mer omfattende rapportering anses ikke hensiktsmessig når driften løper på en normal måte. Når større omlegginger planlegges i selskapene/samarbeidstiltakene er erfaringen at kommunens representant i representantskapet (ordfører), informerer formannskapet på et tidlig tidspunkt. Kommunestyret har dessuten selv mulighet ved behov å hente ytterligere informasjon gjennom spørsmål og interpellasjoner. Med unntak av AS'ene er dessuten styredokumenter normalt tilgjengelig på virksomhetens nettsider.

17 Arbeidsgivers styringsrett

En viktig ramme for styrets forhold til daglig leder og selskapets ansatte i saker som involverer arbeidsgivers plikter og disposisjoner, er arbeidsgivers styringsrett. Styret må kjenne til begrepet og inneha nødvendig kunnskap om hvilke muligheter og begrensninger daglig leder har til å lede og drive selskapet for å kunne stille krav til daglig leder.

18 Økonomiske ansvar for kommunens representanter i styret

I følge vedtak fattet i kommunestyret overtar ikke Ås kommune det ansvar som kan bli gjort gjeldende overfor styremedlemmer som er oppnevnt til å representere Ås kommune eller andre. Ås kommune anbefaler at styret i de enkelte selskaper tegner egne styreforsikringer som ivaretar dette ansvaret.

19 Oppsummering og anbefalinger

Oppsummeringen i vedlegg 2 viser at kommunen, enten alene eller sammen med andre, eier 17 selskaper og virksomheter. Virksomhetene er stort sett organisert som interkommunale selskaper eller samarbeidstiltak etter Kommunelovens § 27 og 28. Selskapene har vokst fram over lang tid, og i hovedsak er de et resultat av at

kommunestyret har sett det hensiktsmessig å gå sammen med nabokommunene om å løse oppgaver i forlengelsen av kommunale primæroppgaver.

Kommunestyret behandler relativt ofte i egne saker endringer av vedtekter/selskapsavtaler, større strategiomlegginger etc. Det betyr at kommunestyret får tilgang på regelmessig informasjon om status og utviklingen i virksomhetene og kan påvirke mål, økonomiske rammebetingelser og øvrige vilkår.

Kommunens eierrepresentanter i representantskapene (ordførere) benytter Follorådet som samarbeidsorgan i sin eierstyring. Her drøftes alternative organiseringsformer, det utarbeides felles opplegg for årsbudsjett, økonomiplan etc. for virksomhetene. Follorådet arrangerer regelmessige kurs for styrerepresentanter. Både omfanget og innholdet i representantskapsmedlemmenes aktiviteter viser at de tar sine oppgaver og delegerte eierskapsansvar meget alvorlig.

Selskapsorganisering innebærer at kommunestyret delegerer oppgaver og myndighet. Kommunestyret mister med dette den mer direkte styringen av oppgaveløsningen. Selskapsorganisering er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for blant annet å oppnå effektivitet, sterke fagmiljøer og andre synergieffekter. Det er all grunn til løpende å vurdere kritisk om etablerte virksomheter og selskapsform fortsatt er den mest hensiktsmessige måten for effektiv oppgaveløsning.

De siste årene er flere virksomheter omgjort fra IKS til § 27 tiltak. En hovedbegrunnelse for dette har vært at det er kostbart å selskapsorganisere små virksomheter når virksomheten er avhengig av å kjøpe omfattende støttetjenester. Slike mindre virksomheter vil ofte være bedre tjent med å være organisert som samarbeidstiltak etter kommuneloven og bli bistått av vertskommunen.

20 Revidering/rullering av eiermelding

Dette er Ås kommunes første eiermelding. Utover evt. endringer som resultat av kommunestyrebehandlingen, vil eiermeldingen revideres hvert fjerde år. Ettersom eierstyringens formelle sider gjør det nødvendig, skal eiermeldingen senest i løpet av de første 6 måneder etter et kommunevalg gjennomgås av rådmannen.

Lover og forskrifter

- Lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6 (IKS-loven)
- Lov om aksjeselskaper av 13. juni 1997 nr. 44 (aksjeloven)
- Lov om allmennaksjeselskap av 13. juni 1997 nr. 45 (allmennaksjeloven)
- Lov om likestilling av 9. juni 1978 nr. 45 (likestillingsloven)
- Lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 (stiftelsesloven)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107 (kommuneloven)
- Lov om revisjon og revisorer av 30. juni 2006 nr. 38 (revisorloven)
- Lov om offentlighet i forvaltningen av 14. januar 2005 nr. 6 (offentlighetsloven)
- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern av 21. desember 2005
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15. juni 2004 nr. 905 (kontrollutvalgskonferansen).
- Forskrift av 29. august 2006 nr. 1009 om ansattes rett til representasjon i styrer for interkommunale selskaper

Vedlegg 1: Oversikt over kommunal virksomhet og organiseringsformer

Det er flere muligheter for organisering av kommunal virksomhet. Nedenfor er det satt opp en kortfattet oversikt. Hvor fritt kommunen står i valg av organisasjonsform vil kunne avhenge av den aktuelle virksomhets karakter.

	Kommunale foretak	Interkommunale selskap	Aksjeselskap
Lovregulering	Lov om kommuner og fylkeskommuner, Kml (kommuneloven)	Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)	Lov om aksjeselskaper Asl (aksjeloven)
Selskapsforhold:			
Eget rettssubjekt:	Nei, del av kommunen/ fylkeskommunen	JA	JA
Lovmessige rammer:	Kap.11 i KL. av 25.09.92 nr. 107	IKS-loven av 29.01.99 nr.6	Asl. av 13.06.97 nr. 44
Selskapet tegnes og representeres av:	Styret	Styret	Styret
Selskapet skal registreres i:	Foretaksregisteret/ enhetsregisteret	Foretaksregisteret/ enhetsregisteret	Foretaksregisteret/ enhetsregisteret
Eierforhold:			
Hvem kan eie:	Del av kommune, del av fylkeskommune, KL. § 61	Kommuner, fylkeskommuner og IKS, IKS-loven § 1	En eller flere, offentlig eller private personer eller virksomheter
Eiers økonomiske ansvar:	Fullt ut ansvarlig for foretaket	Fullt ansvar i henhold til eierandel, IKS-loven § 3	Ansvarlig bare for sin del av aksjekapitalen
Styringsmulighet for eier eller eiere:	Enkelt saker i kommunestyret, budsjett/økonomiplan, foretakets vedtekter, valg av styret	Selskapsavtalen, valg av representantskapsmedl., formelle vedtak i representantskapet. Visse vedtak må fattes enst. blant deltakerne, IKS-loven § 4 tredje ledd	Selskapets vedtekter, valg av personer til generalfors.
Operative eierorgan:	Kommunestyret	Representantskap	Generalforsamling
Møte- og stemmerett i eierorganet:	Kommunestyret er eierorgan	Valgte medlemmer til representantskapet eller deres personlige varamedlemmer IKS-loven § 6	Personer med fullmakt til å møte på vegne av eier Asl. § 5-2
Inhabilitet:	KL. § 40 nr. 3, jf. Fvl. §§ 6-10	IKS-loven § 15, som viser til KL. § 40 nr. 3, jfr. Fvl. §§ 6-10	Asl. § 6-27

	Kommunale foretak	Interkommunale selskap	Aksjeselskap
Styret:			
Eiervalgte styremedlemmer velges av:	Kommunestyret/ fylkestinget KL. § 65 nr.3	Representantskapet, IKS-loven § 10, andre ledd	Generalforsamling eller annet organ fastsatt i vedtektene Asl. § 6-3.
Ansattvalgte styremedlemmer:	KL. § 65 nr. 3	IKS-loven § 10	Asl. § 6-4
Valg av styrets leder og nestleder:	Kommunestyret, KL. § 65 nr. 4	Representantskapet, med mindre dette etter selskapsavtalen er styrets oppgave. IKS-loven § 10	Generalfors. eller styret selv, Asl. § 6-1 nr.2
Ikke valgbar til styret:	Daglig leder KL. § 64 nr. 2. Regnskapsansvarlig for foretaket KL. § 14 nr. 3	Representantskapsmedlemmer og daglig leder IKS-loven § 10 fjerde ledd	Daglig leder kan ikke være styreleder når aksjekapitalen er over 3 mill. kr, Asl. § 6-1- nr.2
Myndighet og ansvar som kollegium:	Leder selskapet i samsvar med formål, vedtekter, årsbudsjett og andre retningslinjer gitt av kommunestyret KL. § 67	Forvaltning og tilfredsstillende organisering av selskapets virksomhet i samsvar med formål, selskapsavtalen, årsbudsjett og retningslinjer gitt av representantskapet IKS-loven § 13	Forvaltning av selskapet i henhold til vedtekter og generalforsaml. vedtak Asl. § 6-12
Erstatningsansvar:	Generelt erstatningsansvar	Personlig ansvar ved forsettlig eller uaktsom skade som følge av handling eller unnløstelse av handling, IKS-loven § 38	Personlig ansvar ved forsettlig eller uaktsom skade som følge av handling eller unnløstelse av handling, Asl. Kap.17
Strafferettslig ansvar:	Generelt strafferettslig ansvar	Generelt strafferettslig ansvar	Asl. Kap. 19
Inhabilitet	KL. § 40 nr. 3 jf. Fvl. §§ 6-10	IKS-loven § 15, som viser til KL. § 40 nr. 3	Asl. § 6-27
Fratreden fra styreverv:	KL. § 66 nr. 2	IKS-loven § 10 sjette ledd	Asl. § 6-7

	Kommunale foretak	Interkommunale selskap	Aksjeselskap
Daglig leder			
Må selskapet ha daglig leder?	JA, KL. § 70	JA, IKS-loven § 14	Om aksjekapitalen er over 3 mill.kroner, Asl. § 6-2 nr. 1
Ansettelse:	Normalt styret, men kan med hjemmel i vedtektene legges til kommunestyret eller andre organer, KL. § 70	Normalt styret, men kan med hjemmel i selskapsavtalen legges til representantskapet IKS-loven § 14	Styret, men kan fravikes i vedtektene, Asl. § 6-2 nr. 2
Myndighet og ansvarsområde:	Daglig ledelse etter styrets retningslinjer og pålegg, KL. § 71	Daglig ledelse etter styrets retningslinjer og pålegg, IKS-loven § 14	Daglig ledelse etter styrets retningslinjer og pålegg. Underrette styret minst hver 3 måned om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling, Asl. § 16-5
Økonomiske forhold			
Salg av fast eiendom:	Kommunestyret	Representantskapet	Generalforsamling
Godkjenne budsjett, økonomiplan og regnskap:	Kommunestyret	Representantskapet	Generalforsamling
Opptak av lån	Kommuneloven legger til rette for at kommunestyret kan drive rammestyring av foretak. I foretakets investeringsrammer må det som et minimum skilles mellom sum investering og sum finansiering, herav lån. Tiltak som foretaket skal utføre og som skal lånefinansieres, må i tråd med KL. § 50 føres opp i kommunestyrets vedtak for foretakets investeringsbudsjett, og kommunestyret må vedta at det skal tas opp lån.	Selskapet kan ikke ta opp lån med mindre det er særskilt fastsatt i selskapsavtalen at selskapet skal ha slik adgang. Dersom det er gitt adgang til å ta opp lån, skal det fastsettes en øvre ramme for selskapets samlede låneopptak. Det kan tas opp lån til investeringer, konvertering av eldre gjeld og til likviditetsformål. IKS-loven § 20 og forskrift om lån og lånevilkår for interkommunale selskap.	Styret

	Kommunale foretak	Interkommunale selskap	Aksjeselskap
Garantistillelse r	Kommunestyret. KL. § 51 og forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier.	Selskapet har ikke anledning til å stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. IKS-loven § 20.	Asl. Kap. 8, del 3.
Regnskapsprinsipp:	Kommunale, med mindre det er næringsvirksomhet KL. § 75	Regnskapsloven med mindre selskapsavtalen sier kommunale. IKS-loven § 27	Regnskapsloven
Valg av revisor:	Kommunestyret	Representantskapet	General-forsamlingen
Eksternt innsyn			
Offentlighetsloven/forvaltningsloven:	Gjelder fullt ut	Gjelder, såfremt ikke kommunen eier 49 % eller mindre, og ikke for den del som omfatter næringsvirksomhet	Gjelder såfremt ikke kommunen eier 49 % eller mindre, og ikke for den del som omfatter næringsvirksomhet
Personalforhold			
Tariffavtale:	Medlemskap i KS gjennom kommunen eller selvstendig medlemskap i KS bedrift	Kan velge fritt	Kan velge fritt
Opprette og nedlegge stillinger:	Styret om det står i vedtektene	Styret formelt, daglig leder i praksis	Styret formelt, daglig leder i praksis
Formelt arbeids-giveransvar	Kommunen	Selskapet v/styret	Selskapet v/styret

	Adm. vertskommune	Interkommunalt samarbeid
Eget rettssubjekt	Nei, del av kommunen	Nei, del av kommunen
Lovmessige rammer	KL §§ 28 a, b, d, e, f, h-k	KL § 27
Organisasjonsform	Administrativt samarbeid	Styre til løsning av felles oppgaver
Organisatorisk overbygning	Ingen – samarbeidets oppgaver legges til administrasjonssjefen i vertskommunen	Styre
Styringsdokument	Samarbeidsavtale og ev. delegasjonsvedtak	Vedtekter
Styringsmulighet for deltakerne	Samarbeidsavtalen og saker av prinsipiell betydning	Vedtektene, valg av styremedlemmer
Tariffavtale	Medlemskap i kommunen gjennom KS eller selvstendig medlemskap i KS Bedrift	Medlemskap i kommunen gjennom KS eller selvstendig medlemskap i KS Bedrift
Opprette og nedlegge stillinger	Administrasjonssjefen i de enkelte kommuner som arbeidsgiver	Styret om det står i vedtektene
Formelt arbeidsgiveransvar	Kommunen	Kommunen

Vedlegg 2: Oversikt over selskaper der kommunen har eierinteresse

Kommunen er med i flere større samarbeid i Follo. Nedenfor følger en oversikt over disse selskapene:

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/ eiere	Formål	Verts-kommune	Kort beskrivelse av selskapet
Follo barnevernvakt Kml § 27	Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski, Vestby, Ås	Selskapets formål er å ivareta barnevernoppgaver av akutt karakter for å tilfredsstille nasjonale krav om akuttberedskap som kan gi barn og ungdom hjelp når de trenger det.	Ski	<u>Utfordringer:</u> Tjenesten omfatter ikke aktivt beredskap hele døgnet alle ukedager. Styret vurderer modeller for eventuelt samarbeid med andre kommuner i Østfold for å kunne finansiere styrking av beredskapen. <u>Styringsform:</u> Virksomheten er omdannet fra et IKS til § 27 tiltak. Organisasjonsformen anses hensiktsmessig.
Follo legevakt IKS	Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård Ski, Ås	Selskapets formål er å gi råd/veiledning og formidle legehjelp til dem som trenger øyeblikkelig hjelp.	Ski	<u>Utfordringer:</u> Selskapets gjenværende oppgave, å ivareta arbeidsgiveransvaret for deltidsansatte leger som jobber ved legevakten er for smått til gjeldende selskapsorganisering. Det vil bli arbeidet med alternative løsninger i tiden framover. <u>Enebakks legevaktsordning:</u> Enebakk kommune er med i dette samarbeidet for deler av befolkningen. Alle innbyggere i Enebakk med postnr. 1911 er med i legevaktsordning på Nedre Romerike.
Tolketjenesten i Follo (TiF)	Enebakk, Frogn, Oppegård, Ski, Vestby, Ås	Formidling av kvalifiserte tolker til samarbeidskommuner på en kostnadseffektiv måte.	Ski	Kostnadene dekkes gjennom salgsoverskudd til andre enn samarbeidskommunene og gjennom driftstilskudd fra samarbeidskommunene som beregnes slik: 1/3 del etter befolkningstall i kommunen og 2/3 forbruk av tjenesten.
Krise- og incestsenteret i Follo IKS	Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski, Vestby, Ås	Formålet med selskapet er å yte hjelp til voksne av begge kjønn og barn i mishandlingssituasjoner, synliggjøre og bekjempe privat vold, yte hjelp til personer som har vært utsatt for incest eller seksuelle overgrep og deres pårørende. Krisesenteret skal gi akutt og kortvarig bistand.	Ås	Incestsenteret ble i 2011 slått sammen med Krisesenteret i Follo. Videre beskrivelse gjelder det "nye" selskapet. <u>Utfordringer:</u> På grunn av endret finansiering av krisesenteret er det fra eierne stilt krav om kostnadsreduksjoner og samtidig opprettholde god kvalitet i tjenestetilbudet. Selskapet er vedtatt videreført som et IKS, selv om det med fordel

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/ eiere	Formål	Verts-kommune	Kort beskrivelse av selskapet
				kunne vært omdannet til et samarbeidstiltak etter kml. § 27. Da ville det fått organisering mer på linje med andre lignende virksomheter som i det alt vesentlige finansieres av løpende tilskudd fra eierkommunene. Dette kunne imidlertid ikke deltakerne enes om. Imidlertid er det tatt grep for å få kostnadene ned, blant annet ved tettere tilknytning til vertskommunen.
Follo Distriktsrevisjon Kohl. § 27	Enebakk, Frogn, Oppegård, Ski, Ås, Nesodden	Formålet er revisjon av regnskapene til eierkommunene og deres interkommunale selskaper, forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon og selskapskontroll mv. Virksomheten er et eget rettssubjekt nedfelt i vedtektene.	Ski	<u>Utfordringer:</u> Man er ikke kjent med at selskapet har spesielle utfordringer. <u>Selskapets styringsform:</u> I hovedsak anses organisasjonsformen tilfredsstillende. I motsetning til øvrige § 27 tiltak mangler imidlertid denne virksomheten representantskap. Ved senere revisjon av vedtektene bør dette vurderes etablert, blant annet for å sikre tettere kommunikasjon mot et eierorgan. <u>Konklusjon:</u> Follo Distriktsrevisjon anses som en kompetent og velfungerende virksomhet. Spesielt når det gjelder regnskapsrevisjon innehas god kompetanse. Vestby kommune gikk ut av selskapet i 2010, mens Ås og Nesodden har blitt nye medlemmer.
Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS) Kohl. § 27	Oppegård, Enebakk, Frogn, Ski, Nesodden, Ås og Vestby	Formålet er å yte sekretariatsbistand til deltakende kommuners kontrollutvalg i samsvar med bestemmelser i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg.		<u>Selskapets styreform:</u> Styreform anses som hensiktsmessig <u>Konklusjon:</u> Oppfattes som et velfungerende sekretariat for kontrollutvalgene.
Kemneren i Follo Kohl. § 27	Oppegård, Enebakk, Frogn, Ski, Vestby og Ås	Formålet er å drive felles skatteoppkreverkontor for deltakerkommunene. Selskapet er et resultat av at de deltakende kommuner for noen år tilbake samlet sin skatteinnfordring i en virksomhet. Dette muliggjort reduksjon i bemanningen med ca. 25 %, vesentlig bedre	Oppegård	Selskapets utfordringer: Selskapet står midt i et generasjonsskifte og har tatt i bruk ny teknologi som ventelig vil effektivisere skatteinnfordringen ytterligere i årene fremover. Vurdering av styringsform: Virksomheten anses å være hensiktsmessig organisert. Vertskommunen har inngått avtale med virksomheten om støttetjenester til virksomheten på

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/ eiere	Formål	Verts-kommune	Kort beskrivelse av selskapet
		kvalitet og effektivitet på skatteoppkrevingen.		områder som IKT, personal, sentralbord, servicekontortjenester etc. <u>Konklusjon:</u> Virksomheten har hittil levert forventede resultater både til Skatt Øst og til eiernes tilfredshet.
Follo Futura AS	Enebakk, Frogn, Oppegård, Ski, Vestby, Ås, Akershus fylkeskommune, og 4 Rotaryklubber	Formålet er arbeidsevnevurdering, kompetansebygging med fokus på attføring, kvalifisering, formidling og jobb. Samarbeider også tett med NAV og næringslivet. Driften finansieres uten kommunale tilskudd.	Ås	<u>Utfordringer:</u> Selskapet har de siste årene gjennomført en større strategiomlegging fra hovedvekt på produksjon og opplæring innenfor mekanisk industri til kvalifisering for handel og service. <u>Selskapets styringsform:</u> Selskapet anses hensiktsmessig organisert og ledet av et kompetent styre. <u>Konklusjon:</u> Fortsatt aktiv eieroppfølging gjennom Generalforsamlingen, hvor normalt ordfører møter, men rådmannen som vara.
Søndre Follo brannvesen IKS	Frogn, Ås og Nesodden	Selskapets formål er - på vegne av deltakerne - å ivareta de oppgaver som deltakerne er pålagt i henhold til lov om brann- og eksplosjonsvern av 14. juni 2002, dens §§ 9 og 11. Arbeide for å oppnå en tilfredsstillende brannteknisk standard for alle typer bygninger. Selskapet har brannstasjon i Ås.	Ås	<u>Utfordringer:</u> Det vil ventelig kunne oppnås synergier, faglig og økonomisk, ved å slå sammen selskapet med Nordre Follo Brann- og redningsvesen, evt. andre. Det er etablert et prosjekt for å vurdere disse mulighetene ytterligere. <u>Selskapets styringsform og drift:</u> Brannvesenet anses hensiktsmessig organisert og veldrevet, men kommunen bør være åpen for å kunne slå sammen virksomheten med tilsvarende selskap i øvrige Follokommuner. <u>Konklusjon:</u> Kommunen bør være åpen for å vurdere sammenslåing av dette selskapet med tilsvarende selskap i nordre del av Follo. Pågående utredningsarbeid vil ventelig vise at en større enhet vil få større slagkraft, bedre utnyttelse av utstyr og reduserte kostnader.
Alarmsentral Brann Øst AS	Oppegård, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden, Skiptvet, Spydeberg, Askim,	Formålet er brannvarsling og alarmtjenester fra publikum til Brann- og redningsetatene i dekningsområdet. Eierandel og kostnadsfordeling i henhold til innbyggertall.	Moss	<u>Utfordringer:</u> Man kjenner ikke til at selskapet har spesielle utfordringer. <u>Selskapets styringsform:</u> Selskapet anses hensiktsmessig organisert og ledet. <u>Konklusjon:</u> Selskapet ivaretar sine oppgaver

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/ eiere	Formål	Verts-kommune	Kort beskrivelse av selskapet
	Trøgstad, Eidsberg, Rakkestad, Marker, Aremark, Enebakk, Frogn, Ski og Ås.			på en tilfredsstillende måte.
Follo Ren IKS	Oppegård, Frogn, Nesodden, Ski og Ås	Selskapets formål er på vegne av deltakerkommunene å drive innsamling, transport og forsvarlig behandling av avfall som faller innenfor kommunens ansvar etter forurensingsloven og supplerende bestemmelser.	Ski	<p><u>Utfordringer:</u> Kommunestyrene i eierkommunene ga selskapet i 2011 tilslutning til styrets og representantskapets forslag om å foreta vesentlig omlegging av avfallsbehandlingen i selskapet for bl.a. å gjøre denne mer miljøvennlig og bedre utnytte ressursene i avfallet. Dette innebærer bl.a. bygging av et nytt avfallssorteringsanlegg i Vestby. Parallelt med at anlegget er under prosjektering, pågår drøftinger / forhandlinger om å utvide anlegget slik at det også kan håndtere avfall fra andre kommuner.</p> <p><u>Selskapets styringsform og drift:</u> Selskapet organisering anses hensiktsmessig. Dersom det planlagte nye avfallsbehandlingsanlegget skal utvides til å dekke flere kommuner, antar en at det kan bli aktuelt med flere kommuner inn som eiere, evt. omdanne selskapet til aksjeselskap for bl.a. å redusere risiko.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Follo Ren IKS har i mange år ivaretatt sitt oppdrag på en miljøvennlig og kostnadseffektiv måte. Selskapet jobber med planer om enda mer miljøvennlig avfallshåndtering som vil kunne gi suksess, men også representerer en økonomisk risiko for eierne.</p>
Søndre Follo Renseanlegg IKS	Vestby 38 % og Ås 62%	Selskapets formål er å eie, utbygge, drive og vedlikeholde et felles avløpssystem med renseanlegg på strekningen Tveter pumpestasjon til Emmerstad bukt.	Vestby	Selskapet overfører og renser spillvann som er samlet opp fra eiendommer i Vestby og Ås kommuner. Selskapet driver overføringsanlegg for spillvann fra Tveter pumpestasjon til renseanlegget på Hauger. Videre driver de renseanlegget og utslippsledning for renset avløpsvann.

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/eiere	Formål	Vertskommune	Kort beskrivelse av selskapet
Kompetansehjulet i Follo Samarbeidstiltak	Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski, Vestby, Ås	Samarbeide om felles kompetansehevende tiltak i Follokommunene.		
Felleskontor for overformyndieret i Follo (Samarbeidsavtale samt lov om forsøk i offentlig forvaltning § 5)	Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski, Vestby, Ås	Formålet med avtalen er samarbeid om tilsetning av en fast formann i helstilling for de deltakende kommuners overformyndier. Formannen tilsettes i vertskommunen for samarbeidstiltaket, jfr. punkt 4. For øvrig ivaretas oppgavene til overformyndierene i medhold av vergemålsloven av den faste formannen sammen med de valgte overformyndierne i de respektive kommunene.	Ås	Overformyndieret er vedtatt flyttet til fylkesmannen. Felleskontoret vil derfor med virkning fra 01.07.13 være underlagt Fylkesmannen i Oslo- og Akershus.
IKT FOLLO Administrativt samarbeid	Oppegård, Frogn, Nesodden, Ski, Vestby og Ås	Formålet er å utvikle og drifte felles IKT løsninger for kommunen, bl.a. bredbånd, selvbetjeningsportal, kartportal og andre systemer. Samarbeidet er initiert av Follorådet, basert på skriftlig avtale vedtatt av kommunestyrene. Rådmennene er styringsgruppe.	Oppegård	Utfordringene ligger i felles satsing opp mot enkeltkommuners prioriteringer. Enkelte kommuner samarbeider om mer enn andre. 2012 er et revitaliseringsår. IKT ledere og styringsgruppen jobber for videre strategisk samarbeid.
Landbrukskontoret i Follo Administrativt samarbeid	Oppegård, Frogn, Nesodden, Ski, Vestby og Ås	Formålet er å drive saksbehandling av landbrukssaker og delta i planarbeid og gjennomføring av tiltak innen landbruk og miljøforvaltning. Administrativ styringsgruppe med representanter fra den enkelte kommune som følger opp og ser til virksomhetens utvikling.	Ås	
Follo Byggetilsyn Samarbeidsavtale	Enebakk, Ski, Frogn, Oppegård,	Selskapets formål er å bidra til økt antall gjennomførte tilsyn med		

Organisasjonsform/ selskap	Deltakende kommuner/ eiere	Formål	Verts-kommune	Kort beskrivelse av selskapet
e	Nesodden og Ås	foretak som har ansvarsrett i Follo. Hensikten er å hindre byggefeil og sikre kvalitet på det som bygges.		
Tolketjenesten i Follo Administrativt samarbeid	Oppegård, Enebakk, Ski, Frogn, Vestby og Ås	Formålet er å formidle kvalifiserte tolker til samarbeidskommunene på en effektiv måte.	Ski	
Follo Barne- og ungdomsskole (Komm.lov § 28B)	Enebakk, Ski, Frogn, Vestby, Oppegård, Nesodden og Ås	Formålet er å gi et tilbud til elever med omfattende behov for tilrettelagt undervisning, samt trygghet og tilsyn ved SFO	Ski	
Åspro	Ås, i tillegg Kiwanis	Vårt hovedmål er å utvikle mennesker ved å skape grunnlag for personlig vekst og yrkesmessig utvikling. Vår oppgave er å gi personer med en fysisk, sosial eller psykisk yrkeshemming muligheter til å delta i et aktivt yrkesliv.	Ås	Åspro AS er en service- og kompetansebedrift som tilbyr varer, tjenester samt yrkeskvalifisering - for næringslivet og offentlig sektor

Aksjer og andeler i varig eie i andre selskaper:	
A/L Ås boligbyggelag	32 andeler
Studentsamskipnaden	14 andeler
A/L Liahøi	400 andeler
A/ Foreningen Nordens hus	1 andel
Bioparken	Avviklet/oppløst.
Biblioteksentralen	Ås kommune har 9 andeler
Åspro/Ås småprodukter	Ås kommune eier 45 av 50 aksjer (90 %). Kiwanis Club Ås eier 5 av 50 aksjer (10 %).
Ås sentrumsutvikling AS	Avviklet/oppløst.
Sollia borettslag	6 leiligheter
110 sentralen Moss	2438 aksjer

Vedlegg 3: Samarbeid om eierstyring i de interkommunale selskapene i Follo

**SAMARBEID OM EIERSTYRING I DE
INTERKOMMUNALE SELSKAPENE I
FOLLO**

2012 → 2016

1. Generelt

Eiermeldingen skal sikre at alle eierkommunene har en felles forståelse av hvordan vi ønsker å sikre en god og omforent styring av de interkommunale selskapene i Follo, herunder ivareta intensjonene i kommunale eiermeldinger. For at de kommunale eiermeldingene skal få effekt i forhold til interkommunalt samarbeid, har Follorådet etablert en felles eierstrategi. Dette er gjort uavhengig av om eierkommunene har etablert eiermeldinger eller ikke.

Oversikt over selskaper og samarbeidsavtaler følger som vedlegg til dette dokumentet.

2. Rådmannens rolle

Rådmannen har ingen formell rolle i de interkommunale selskapene. Rådmannen og kommuneadministrasjonene besitter imidlertid verdifull kompetanse og innsikt i den totale driften som kan være en ressurs ved politiske diskusjoner om kommunenes eierskap. Rådmannen bør i forbindelse med den totale eierstyringen dermed være en naturlig rådgiver først og fremst overfor kommunenes representantskapsmedlem. Når saker som gjelder selskapene skal viderebehandles i eierkommunenes organer, tilligger det rådmannen å forberede disse og avgi innstilling.

3. Arbeidsoppgaver tillagt det enkelte selskap

Follorådet anmoder selskapene om å følge opp punkter beskrevet i tabellen under. Hvis det anses hensiktsmessig, kan selskapene velge å benytte vertskommunens planer- og retningslinjer på de opplistede områdene.

Område	Tiltak	Ansvar	Gjennomføres
Selskapsstyring	Etablere styreinstruks og instruks for daglig leder	Styret	Innføres i de selskapene der dette ikke finnes, evalueres hvert annet år
	Etablering av etiske retningslinjer	Styret/daglig leder	Innføres i de selskapene der det ikke finnes. Revidering ved rullering av styremedlemmer
	Registrering i KS styrevervregister	Styremedlemmet	Ved inntreden i styret
	Varslingsregler	Styret/daglig leder	Innføres der det ikke er gjort. Revidering ved rullering av styremedlemmer
	Plan for informasjonssikkerhet	Styret/daglig leder	Innføres der dette ikke er gjort. Revidering ved rullering av styremedlemmer.
	Plan for helse, miljø og sikkerhet	Styret/daglig leder	Innføres der dette ikke er gjort. Revidering ved rullering av styremedlemmer.
	Etablering av selskapsstrategi	Styret/daglig leder	Innføres der dette ikke er gjort. Revidering ved rullering av styremedlemmer.
	Egenevaluering av styrearbeidet	Styret	

4. Valg, Styresammensetning, Generalforsamling, Representantskap

Valgkomite

Follorådet velger valgkomité bestående av politiske representanter fra alle kommunene (7 medlemmer). Kommunenes representanter velges av kommunestyrene. Valgkomiteen sammensettes innen 10.november i valgåret. Leder av valgkomiteen utpekes av Follorådet.

De nye bestemmelsene i fvl. §6 (habilitet) må legges til grunn for vurdering av kandidater til de ulike styrene.

Styresammensetning

Det skal være et mål at styret blir sammensatt på en slik måte at styret samlet sett sikrer høy og relevant kompetanse i forhold til den enkelte bedrifts særpreg. Styret skal settes sammen på en slik måte at det sikrer kompetanse innenfor områdene fag, økonomi og organisasjon. Verts kommunens styremedlem bør normalt ikke være styreleder i selskaper i egen kommune. Dette for å hindre dobbeltroller.

Styremedlemmer i kommunalt eide selskaper kan hentes fra kommuneadministrasjonen (for å sikre kommunal kompetanse i styret), folkevalgte, annen offentlig virksomhet eller næringslivet generelt. I henhold til endring i lovgivningen om skjerpede habilitetsregler fvl. §6 bør ikke ordfører inneha styreverv, det samme gjelder kommunens øverste administrative leder. Det bør løpende være en balanse mellom kontinuitet og fornyelse i styret. Videre skal det ved sammensetning av styret tas hensyn til lovgivningen om å sikre kjønnsbalanse i styret. Med virkning fra 01.01.12 gjelder en kvinnerepresentasjon på 40 % også for kommunalt eide selskaper.

Det utarbeides en samlet oversikt over hvem som er valgt inn i de ulike styrene som gjøres tilgjengelig på Follorådets nettside.

Generalforsamling/Representantskapsmøter

- Det settes av 2 dager i juni hvert år for gjennomføring av generalforsamling/representantskapsmøter for alle interkommunale selskap.
- Representantskapet består av ordførerne i hver deltakerkommune.
- Frist for innkalling settes til 4 uker.

5. Habilitet

Rolleklarhet blant folkevalgte er viktig for at innbyggerne skal ha tillit til kommunene. Innskjerpingen av habilitetsreglene medfører at folkevalgte og ansatte ikke kan behandle en sak i kommunen som gjelder et offentlig eid selskap der de selv har en ledende stilling eller sitter i styret/representantskapet. Dette gjelder ikke ved behandling av budsjettene i egen kommune.

http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/KOMM/Veiledere/habilitet_i_kommuner_og_fylkeskommuner.pdf

6. Styreopplæring

Opplæring og utøvelse av eierpolitikk i de enkelte kommunestyre er hver kommunes

ansvar, likeså opplæring av styremedlemmer i kommunens egne selskaper. Opplæring av styremedlemmer og ledere i interkommunale selskaper, bør imidlertid tilrettelegges av Follorådet. En slik opplæring bør omhandle formell gjennomgang av relevante regler, men også emner som formål med selskapet, forholdet til lokaldemokratiet, omdømme, etikk, habilitet, lojalitet, ansvar og roller.

Opplæring av styremedlemmer bør skje etter hvert valg, ellers ved behov. Det anbefales at Follorådet tilrettelegger og bekoster selve kurset, mens selskapet selv dekker frikjøp av egne deltakere.

7. Vertskommuneoppgaver

De fleste interkommunale samarbeidstiltak er små virksomheter med 3 - 12 ansatte som arbeider med oppgaver i forlengelsen av kommunale primær oppgaver. Ledelsen i virksomhetene er i stor grad personer som rekrutteres inn ut fra yrkesfaglige kriterier. Virksomhetene har ofte begrenset kompetanse på andre områder som er vesentlig for god virksomhetsledelse. Vertskommunen bør derfor tillegges et særskilt ansvar for å bistå den administrative ledelsen slik at den har lett tilgang på nødvendig kompetanse innenfor områder som økonomi, innkjøp, personalforvaltning, lønnsforhandlinger, juss, IKT etc.

Det bør inngås skriftlige samarbeidsavtaler mellom virksomhetene og vertskommunene som regulerer innhold og omfang av bistand og hvor også godtgjørelse for slik bistand blir regulert. Veiledning, tilgang til kommunens innkjøpsavtaler, deltakelse i interne opplæringsprogrammer etc. bør vertskommunene yte vederlagsfritt. Ved mer omfattende bistand bør prissettingen baseres på selvkost.

Det bør være en normalordning at vertskommunenes regnskapsavdeling fører regnskapene for virksomhetene, eventuelt regnskapsavdelingen i annen eierkommune etter konkurranse. Vertskommunerevisjonen bør være revisjon for selskapene, men dette avgjøres av det enkelte selskap.

8. Lønnsfastsettelse

Det bør legges til grunn en strategi knyttet til lønnsfastsettelse for ansatte i de interkommunale selskapene. Lønnsfastsettelse for ansatte i de interkommunale selskapene styres gjennom dialog med daglig leder. Lønn til daglig leder bør så langt det er mulig av hensyn til rekrutteringen, gjenspeile lønnsnivået til kommunens øvrige ledernivå.

9. Fastsettelse av budsjetter

Det er kommunestyret i eierkommunene som bestemmer hvor store summer som skal overføres til drift av det enkelte selskap. I perioder, der alle kommunene arbeider med ulike tilnærminger til kutt i budsjettene, må det gis en mulighet til at kutt også kan foretas i de interkommunale selskapenes budsjetter. Det vil derfor være viktig at budsjettforutsetningene er klare i løpet av juni måned hvert år, slik at eierkommunene kan ta med seg dette inn i kommunens budsjettarbeidet på høsten.

Følgende milepæler legges til grunn for budsjettprosessen og nedfelles i et årshjul:

- Innen 1. april: Budsjettforutsetningene sendes til alle selskapene. Budsjettforutsetningene utarbeides av rådmennene og vedtas av Follorådet.

- Budsjettforutsetningene vil inneholde nødvendige krav til budsjetteringen.
- Innen 15. mai: Behov for endring i rammene påfølgende driftsår meldes til rådmennene
 - Innen 1. juni: administrasjonen i selskapet sender forslag til styret. Dette for å sikre at kostnadene innarbeides i den enkelte kommunes midlertidige rammer.
 - Innen 1. september: Styrebehandling av økonomiplan, budsjett i det enkelte selskap oversendes økonomisjefen i kontorkommunen.
 - Innen 15. september: Økonomiplanforslagene behandles i Follorådet
 - Innen 01. oktober: Sluttbehandling i det enkelte representantskap med umiddelbar oversendelse til kommunene.
 - Ca. 1. november: Rådmannen legger fram budsjettforslag for kommunen der selskapet inngår
 - Desember: Kommunestyrene vedtar Økonomiplan og budsjett inklusiv bevilgninger til de interkommunale selskapene.

Denne prosessen vil sikre at alle selskapene opererer med samme forutsetninger og at budsjettdokumentene har lik utforming i alle selskapene. Videre sikres det at eierne v/Follorådet foretar en samordnet vurdering før forslagene vedtas i det enkelte representantskap.

10. Administrativ samordning

Rådmannskollegiet har som oppgave å forberede/utøve saksbehandling knyttet til eierrollen i interkommunale selskaper enten selvstendig eller i samarbeid med vertskommune.

11. Evaluering

Dokumentet evalueres en gang i løpet av valgperioden.

Rapport 2. tertial 2013

Saksbehandler: Jan Løkken

Saksnr.: 13/00010-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kontrollutvalget i Ås

05.11.2013

Rådmannens innstilling:

Kontrollutvalget tar rapport 2. tertial 2013 til orientering.

Vedlegg:

K-sak 5813 Tertialrapport 2. tertial 2013.pdf
2.+tertrialrapport+2013.pdf
Særutskrift KST-vedtak 5813.pdf

SAKSUTREDNING:

Kommunestyret vedtok i sak 55/12 at tertialrapportene skal forelegges kontrollutvalget som vurderer rapportene i et kontrollperspektiv.

Rapporten for 2. tertial 2013 ble behandlet i kommunestyret den 9. oktober. Kontrollutvalget bør søke å legge framtidige møter til datoer som gjør at utvalget kan behandle rapportene før kommunestyremøtene. Dette har vi forsøkt å ta hensyn til i forslaget til møteplan for 2014, jf. en annen sak til dagens møte.

Tertialrapporten forteller viser blant annet til at vedtatt budsjett etter 1. tertial innebærer et netto driftsresultat på 0,7% Ny prognose etter 2. tertial innebærer fortsatt samme netto driftsresultat, men det er usikkerhet til anslaget. Fylkesmannens anbefaling ligger på 3-5%.

Vedlagt følger særutdrag av kommunestyrets behandling av saken (K-sak 58/13).

Ås kommune
www.as.kommune.no

2. tertialrapport 2013

Perioden 30.4.2013 – 31.8.2013

Det er kommet inn mange forslag til utvikling av Ås sentrum i i arkitektkonkurransen European.

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
2	Økonomi.....	5
2.1	Driftsstatus	5
2.2	Investeringsprogrammet – status.....	10
2.3	Finansforvaltning	15
3	Felles målkart	17
4	Tjenesteområdene.....	19
4.1	Oppvekst og kultur.....	19
4.1.1	Barnehager og skoler.....	19
4.1.2	Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus.....	21
4.1.3	Voksenopplæring og flyktningetjenesten	22
4.2	Helse og sosial	23
4.2.1	Pleie og omsorg	24
4.2.2	Sosialtjenesten i NAV.....	26
4.2.3	Rus og psykisk helse	27
4.2.4	Barneverntjenesten	28
4.2.5	Helsetjenester	30
4.3	Tekniske tjenester	32
4.3.1	Friluftsliv, nærmiljø og idrett	32
4.3.2	Teknisk service og infrastruktur.....	32
4.3.3	Eiendomsforvaltning.....	33
4.4	Rådmannens stab og støttefunksjoner	34
4.4.1	Organisasjon- og personalavdelingen	35
4.4.2	Økonomi	35
4.4.3	Lokalsamfunnsutvikling	36
4.4.4	Service og kommunikasjon	37
	Vedlegg 1: Rapportering kulturhuset.....	38
	Vedlegg 2: Oppfølging av politiske vedtak.....	40

1 Innledning

2. tertialrapport er en rapportering på målsettinger i vedtatt handlingsprogram med økonomiplan. Den beskriver status etter 8 måneder. Tertialrapporten er bygd opp etter samme struktur som handlingsprogrammet 2013-2016. Nedenfor gis et kort sammendrag av de viktigste sakene i 2. tertial 2013.

Økonomi

Vedtatt budsjett etter 1. tertial innebærer et netto driftsresultat på 0,7 %. Ny prognose etter 2. tertial innebærer fortsatt et netto driftsresultat på 0,7 %, men det er usikkerhet til anslaget. Utgiftene til helse og sosial blir høyere enn budsjettet, men dette kan utlignes ved at skatteinngang og finansinntekter kan bli høyere enn budsjett.

Periodisert skatteinngang hittil i år er høyere enn periodisert inngang av faktisk skatteinngang i samme periode 2012. Videre er avkastningen fra e-verksmidler høyere enn budsjettet og rentekostnader lavere enn budsjettet. Alle disse faktorene vil ha positiv resultateffekt i 2013, men det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til resultatet for hele 2013 for disse områdene.

Resultatet av flytteoppgjøret for bytte av pensjonsleverandør fra Storebrand til KLP foreligger ikke enda. Det arbeides nå med gjennomgang av materialet for flytteoppgjøret.

Samhandlingsreformen

Status per 2. tertial viser at samhandlingsreformen og nye ressurskrevende brukere innebærer behov for økte tjenester. Ås komme har et stramt budsjett som følge lavt inntektsnivå. Det er derfor behov for å justere tjenestenivå og tjenestetilbudet, når veksten i brukere og deres behov øker mer enn forutsatt.

Effektivisering av kontorlokaler

KOSTRA-tall viser at Ås kommune har en høy andel kvadratmeter per innbygger til administrasjonslokaler. Dette har sammenheng med at bygningene kommunen disponerer til kontorlokaler ikke er tidsmessige og ikke optimalt utnyttet. Det arbeides nå med tiltak for å effektivisere kontorbruken på rådhuset og på Rådhusplassen 29 (Erik Johansen bygget). Flere deler kontorer, og det vurderes mindre ombygginger for å øke arealeffektiviteten. På Rådhusplassen 29 er det dialog med huseier om omdisponering av arealer for å bidra til mer effektive og tidsmessige lokaler.

Effektivisering av administrative prosesser

Ås kommune er inn i en periode med høy utviklingstakt på effektivisering av administrative prosesser. Fokuset er på forenkling og automatisering av prosesser, styrket internkontroll, samt overgang til fullelektroniske løsninger.

Forberedelse av implementering av fullelektronisk arkiv og rekrutteringssystem har vært en prioritert aktivitet. Videre er valg av leverandør for implementering av e-handel gjennomført, med sikte på implementering i 2014. Systemet vil bidra til mer effektive innkjøp, bedre kontroll med bruk av rammeavtaler, og bedre statistikk på innkjøpsområdet.

Kommunen har i 2013 implementert system for elektronisk mottak av fakturaer inn. I 2012 ble løsning for overgang fra lønsslipp på post til epost implementert, samt elektronisk faktura ut. Overgangen til elektroniske løsninger for fakturaer og lønsslipp reduserer papirforbruket, reduserer porto og trykkekostnader, samt effektiviserer arbeidsprosessene. Det frigjøres da ressurser fra registrering og manuelt arbeid til kontrolloppgaver.

Etablering av nye barnehager

Det ble i 1. tertial vedtatt opprettelse av 59 midlertidige barnehageplasser; 14 småbarnsplasser i Solbergtunet barnehage, 25 plasser for barn 3 – 6 år i SFO-lokalene på Brønnerud skole og 20 plasser i den gamle skolebygningen (gule huset) på Nordby skole. Plassene stod ferdig i slutten av august. Kommunen har full barnehagedekning og har kunnet ta opp barn født t.o.m. oktober 2012. I tillegg er det også noen ledige plasser som vil bli tildelt utover året.

Bibliotek Vinterbro senteret

Samlingen på Nordby ble før sommerferien kodet om som forberedelse til bruk i utlånsautomater. Hele filialen er pakket og klar til flytting. Klargjøring av de nye lokalene på Vinterbro har pågått i hele sommer, med byggearbeid, maling og gulvlegging. Kabling skjer i disse dager. Vi håper på åpning i månedsskiftet september/oktober.

2 Økonomi

Vedtatt budsjett etter 1. tertial innebærer et netto driftsresultat på 0,7 %. Fylkesmannens anbefaling ligger på 3-5 %. Prognosen etter 2. tertial opprettholder anslaget for netto driftsresultat på ca. 0,7 %. Usikkerheten knyttet til resultatet er imidlertid stor, særlig på grunn av kostnadsøkning knyttet til nye brukere innen Helse – og sosial.

Rådmannen har i 2012 startet et arbeid med å kartlegge potensialet for innsparinger med utgangspunkt i KOSTRA-tall. Målsettingen vil være å identifisere hvilke områder det bør være mulig å redusere enhetskostnadene, slik at netto driftsresultat kan styrkes. Ås kommune er i vekst, og en effektivisering innebærer dermed i stor grad å møte veksten uten tilsvarende vekst i tjenesteproduksjonen.

Oppfølging av enheter med store lønnsbudsjetter og turnuser innen helse og sosial har vært prioritert fra Økonomiavdelingen.

Skatt og rammetilskudd

Pr 2. tertial 2013 har Ås kommune en skatteinngang på 266 mill. kroner. Dette utgjør 64,3 % av budsjettert skatteinngang for hele året. I samme periode i fjor var skatteinngangen på 63,11 % av regnskapsført skatt for hele 2012. Periodisert skatteinngang hittil i år er dermed noe over nivået i fjor. Follo kemnerkontor har imidlertid anslått at skatteinngangen kan bli 8 mill. kroner lavere enn det Ås kommune har budsjettert. Våre egne prognoser antyder imidlertid at nivået kan bli noe høyere enn budsjettert. Det er dermed fortsatt usikkerhet knyttet til skatteinngangen for hele året.

2.1 Driftsstatus

Alle etatene styrer tilnærmet mot balanse, med unntak av helse- og sosial som på grunn av nye ressurskrevende brukere og oppgaver som følge av samhandlingsreformen har utfordringer med å få budsjettet i balanse. Det er nå fokus på å holde kostnadsutviklingen i kontroll.

Andre poster enn ovennevnte er kommentert under de enkelte tabellene.

Sentraladministrasjonen

SENTRALADMINISTRASJONEN		Regnskap	Periodisert rev.budsjett*	Forbruk i %	Avvik i kr
0	Lønn og sosiale utgifter	24 650	26 642	92,53	-1 991
1-2	Kjøp av varer/tjenester inkl. moms	10 289	9 212	111,69	1 077
3	Kjøp fra andre	4 455	4 631	96,19	-177
4	Overføringer til andre	5 823	9 820	59,30	-3 997
5	Finansutgifter	2 038	1 296	157,28	742
11	Driftsutgifter	47 255	51 601	516,99	-4 346
6	Salgsinntekter	-782	-2 346	33,32	1 565
7	Refusjoner eks sykepenger/momskompinnt	-1 180	-569	207,52	-611
71	Sykepengerefusjon	824	-316	-261,21	1 140
72	Momskomp.inntekter	-1 221	-971	125,74	-250
8	Overføringer fra andre	-1 219	0	0,00	-1 219
9	Finansinntekter	-3 800	-1 296	293,17	-2 504
12	Driftsinntekter	-7 378	-5 498	398,54	-1 879
1	Sentraladministrasjonen	39 879	46 103	86,50	-6 224

Tab 1: * Forbruk ifht periodisert budsjett etter åtte måneder. Tall i hele tusen.

Kommentarer til sentraladministrasjonen:

- Lønn: Forbruket på lønn er innenfor budsjettert ramme. Sykepengerefusjoner er inntektsført til og med juli måned.
- Kjøp av varer og tjenester: Personforsikringer er kostnadsført t.o.m. oktober.
- Overføringer til andre: Tilleggsbevilgninger reservert til lønnsjusteringer er ikke regulert for årets lønnsoppgjør. Årets lønnsoppgjør utgjør kr 4,1 mill.
- Salgsinntekter: Det er inntektsført mindre inntekter enn forventet på reguleringsgebyr. Inntekter for avtalt tjenesteyting er ikke inntektsført.
- Sykepengerefusjoner:
- Overføringer fra andre: Statstilskudd til incestsenteret er inntektsført her og utgiftsført under overføringer til andre.
- Finansinntekter: Bruk av fondsmidler inkl. mindreforbruk fra 2012.

Oppvekst og kultur

OPPVEKST OG KULTUR		Regnskap	Periodisert rev.budsjett*	Forbruk i %	Avvik i kr
0	Lønn og sosiale utgifter	192 145	187 614	102,42	4 531
1-2	Kjøp av varer/tjenester inkl. moms	15 210	15 660	97,12	-450
3	Kjøp fra andre	55 782	51 111	109,14	4 671
4	Overføringer til andre	694	3 059	22,67	-2 365
5	Finansutgifter	18 939	12 077	156,82	6 862
11	Driftsutgifter	282 770	269 521	488,17	13 249
6	Salgsinntekter	-23 038	-24 377	94,51	1 339
7	Refusjoner eks sykepenge/momskompinnt	-14 556	-12 301	118,33	-2 255
71	Sykepengerefusjon	-15 850	-9 591	165,26	-6 259
72	Momskomp.inntekter	-1 810	-1 422	127,28	-388
8	Overføringer fra andre	-98	0	0,00	-98
9	Finansinntekter	-24 460	-14 147	172,90	-10 313
12	Driftsinntekter	-79 812	-61 838	678,28	-17 974
2	Oppvekst og kultur	202 958	207 683	97,73	-4 725

Tab 2: * Forbruk ifht periodisert budsjett etter åtte måneder. Tall i hele tusen.

Kommentarer til oppvekst og kultur:

- Lønn: Ligger noe høyt, men må sees i sammenheng med sykelønnsrefusjoner. I tillegg har morsmålsundervisningen et lønnsforbruk på 142% etter åtte måneder, grunnet høyere etterspørsel etter morsmålsundervisning våren 2013. Det har blitt meldt om reduksjon i antall stillinger fra og med høsten 2013, men det forventes et merforbruk i 2013. Samtlige barnehager vil få overført midler til barn med nedsatt funksjonsevne fra PPS for høsten 2013. Det totale beløpet er kr 0,7 mill.
- Kjøp av varer og tjenester: Totalt sett er etaten innenfor rammen.
- Salgsinntekter: Kulturhuset melder om lavere inntekter enn det som er budsjettet.
- Refusjoner eks. sykepenge/momskompensasjons inntekter: Voksenopplæringen har fått inn 93% av det som er budsjettet på årsbasis i tilskudd for norsk og samfunnskunnskap.
- Sykepengerefusjoner: Høye refusjoner på grunn av høyt sykefravær.
- Finansinntekter: Dette er bruk av fondsmidler.

Helse og sosial

HELSE OG SOSIAL		Regnskap	Periodisert rev.budsjett*	Forbruk i %	Avvik i kr
0	Lønn og sosiale utgifter	187 981	180 751	104,00	7 229
1-2	Kjøp av varer/tjenester inkl moms	24 319	21 313	114,10	3 006
3	Kjøp fra andre	23 337	24 745	94,31	-1 408
4	Overføringer til andre	6 603	6 583	100,30	20
5	Finansutgifter	9 609	5 617	171,06	3 992
11	Driftsutgifter	251 849	239 009	583,77	12 839
6	Salgsinntekter	-14 984	-15 935	94,03	951
7	Refusjoner eks sykepenge/momskompinnt	-5 277	-23 649	22,31	18 372
71	Sykepengerefusjon	-7 858	-8 794	89,36	936
72	Momskomp.inntekter	-2 035	-1 440	141,35	-595
8	Overføringer fra andre	-7 882	-7 460	105,66	-422
9	Finansinntekter	-9 921	-5 721	173,42	-4 200
12	Driftsinntekter	-47 957	-62 999	626,13	15 042
3	Helse og sosial	203 892	176 011	115,84	27 881

Tab 3: * Forbruk ifht periodisert budsjett etter åtte måneder. Tall i hele tusen.

Kommentarer til helse og sosial:

- Lønn: Overforbruk på lønn skyldes store utfordringer i forbindelse med samhandlingsreformen. I tillegg er det utfordrende å skaffe vikarer i forbindelse med helger/netter som kan medføre overtid.
- Kjøp av varer og tjenester: Største delen av overforbruket skyldes bruk av vikarbyrå.
- Salgsinntekter: Egenbetaling for langtidsplasser ligger noe under budsjettet.
- Refusjoner eks sykepenge/momskomp: Refusjoner for ressurskrevende brukere er ikke inntektsført. Dette er anslått til 24,89 mill. kr.
- Sykepengerefusjoner: Inntektsført t.o.m. august.
- Med gjeldende kostnadsnivå vil etaten gå med et merforbruk. Tiltak for å redusere kostnadsveksten igangsettes.

Teknikk og miljø

TEKNIKK OG MILJØ		Regnskap	Periodisert rev.budsjett*	Forbruk i %	Avvik i kr
0	Lønn og sosiale utgifter	35 065	35 288	99,37	-223
1-2	Kjøp av varer/tjenester inkl. moms	38 078	42 616	89,35	-4 539
3	Kjøp fra andre	13 526	9 538	141,81	3 988
4	Overføringer til andre	628	267	235,67	362
5	Finansutgifter	9 207	6 329	145,49	2 879
11	Driftsutgifter	96 504	94 038	711,69	2 467
6	Salgsinntekter	-19 694	-19 296	102,06	-398
7	Refusjoner eks sykepenge/momskompinnt	-2 868	-2 565	111,81	-303
71	Sykepengerefusjon	-1 384	-1 637	84,55	253
72	Momskomp.inntekter	-6 231	-6 323	98,55	92
8	Overføringer fra andre	-250	0	0,00	-250
9	Finansinntekter	-10 815	-6 595	163,98	-4 220
12	Driftsinntekter	-41 242	-36 416	560,95	-4 826
6	Teknikk og miljø eks VAR	55 262	57 621	95,91	-2 359

Tab 4: * Forbruk ifht periodisert budsjett etter åtte måneder. Tall i hele tusen.

Kommentarer til teknikk og miljø:

- Lønn: Budsjetttrammen forventes overholdt.
- Kjøp av varer og tjenester: Energi viser et merforbruk, spesielt gatelys er som i fjor over budsjett. Andre poster viser et mindreforbruk slik at det samlet er innenfor rammene. Forsikringer er bokført fremt til og med oktober.
- Kjøp fra andre: IKS er fakturert for hele 2013.
- Overføringer til/fra andre: Botilskudd fra Husbanken.
- Refusjoner eks. sykepenge/momskompensasjons inntekter: Fylkeskommunale tilskudd for hele perioden.
- Sykepengerefusjoner: Stigning fra i fjor, men under budsjett.
- Finansinntekter: I balanse med finansutgiftene.

VAR-sektoren

VAR-sektoren 69*	Regnskap	Periodisert rev.budsjett*	Forbruk i %	Avvik i kr
0 Lønn og sosiale utgifter	1 829	2 034	89,92	-205
1-2 Kjøp av varer/tjenester inkl. moms	4 260	4 969	85,74	-709
3 Kjøp fra andre	20 222	20 491	98,69	-269
4 Overføringer til andre	249	267	93,23	-18
5 Finansutgifter	6 649	4 560	145,83	2 090
11 Driftsutgifter	33 209	32 321	513	889
6 Salgsinntekter	-41 686	-36 560	114,02	-5 126
71 Sykepengerefusjon	-28	-17	162,63	-11
72 Momskomp.inntekter	-1	0	0,00	-1
9 Finansinntekter	-6 649	-5 831	114,04	-818
12 Driftsinntekter	-48 364	-42 408	391	-5 956
69* VAR	-15 155	-10 088	150,23	-5 067

Tab 5: * Forbruk ifht periodisert budsjett etter åtte måneder. Tall i hele tusen.

Kommentarer til VAR-sektoren:

- Kjøp av varer og tjenester: Mindreforbruk under avløp, og et merforbruk av drift av pumpestasjoner.
- Kjøp fra andre: Vannkjøp er ikke fakturert og kjøp fra IKS betalt for 3. kvartal. Til sammen - innenfor rammen.
- Salgsinntekter: Noe mindre årsgebyr enn budsjettet. Merinntekter på tilknytningsgebyrer.

2.2 Investeringsprogrammet – status

Framdrift		Budsjett	
☒	I rute	☒	I balanse
☒	Ferdigstilt	☐	Mindreforbruk
☒	Forsinket	☒	Merforbruk

Indikatorene beregnes mot det reviderte budsjettet for 2013 og ikke til den totale rammen.

Nr	Prosjektbeskrivelse	Oppr. bud. 2013	Rev. Bud. 2013	Regnskap 2.tertial	Total ramme	Historisk brukt på prosjektet		
0100	Info teknologi	2 600	5 677	1 337	*	*	☒	☒
0102	Kirkelig Fellesråd	200	482	209	*	*	☒	☒
0103	Mindre invest.prosjekt	700	751	77	*	*	☒	☒
0108	Fjernarkivet	-	284	126	1 300	1 137	☒	☒
0113	Innløsning festetomter	-	-	-2 229	*	*	☒	☒
0201	It-utstyr skoler	1 000	1 422	1 041	*	*	☒	☒
0211	Solbergtunet barnehage inventar	300	372	219	1 400	1 246	☒	☒
0216	Kjøkkenutstyr til kulturhuset	-	250	189	250	189	☒	☒
0221	Inventar og utstyr - biblioteket	243	708	89	708	89	☒	☒
0223	Planlegging rehabilitering skoler	-	1 362	-	2 000	638	☒	☐
0231	Granheim tomt	-	1 100	-	1 100	-	☒	☐
0236	E-bøker biblioteket	150	150	-	-	-	☒	☐
0300	Inventar Nordby helsestasjon	-	57	9	127	78	☒	☒
0309	Carport Granheim	-	630	-	630	-	☒	☐
0316	IT utstyr HS	600	600	259	600	259	☒	☒
0317	Nye sykehjemsplasser - Moer	-	1 599	908	1 599	908	☒	☒
0501	Oppgradering lysanlegg - Ås stadion	-	530	37	530	-	☒	☒
0610	Garantifond	-	418	67	*	*	☒	☐
0616	Ny barnehage	-	2 000	-	2 000	-	☒	☐
0618	Ljungbyveien	-	999	6	6 500	6 381	☒	☐
0620	Kjøp av flyktningebolig	-	4 100	-	4 100	-	☒	☒
0658	Tomtekjøp, samlepost	21 000	21 000	103	21 000	103	☒	☐
0659	Asfaltering Fålesloråsen	2 000	2 000	-	2 000	-	☒	☒
0661	Samferdsel	5 500	5 500	701	5 500	701	☒	☒
0662	Biler	850	752	-	*	*	☒	☒
0669	Borggården Kulturhuset	-	1 332	339	1 500	507	☒	☐
0673	Utvidelse Solberg skole	10 000	9 988	121	80 000	133	☒	☐
0675	Bokollektiv Demente	-	32 523	1 029	33 000	1 506	☒	☐
0677	Frivillighetens Hus	-	850	-	850	-	☒	☒
0683	Infrastruktur Ås sentrum	-	9 707	1 172	10 000	1 465	☒	☐
0698	Buffer investeringer	-	432	-	*	*	☒	☐

Nr	Prosjektbeskrivelse	Oppr. bud. 2013	Rev. Bud. 2013	Regnskap 2.tertial	Total ramme	Historisk brukt på prosjektet		
0700	Standardheving/ Rehabilitering	5 000	6 024	1 403	*	*	☑	☑
0701	Bjørnebekk	5 500	5 556	230	*	*	☒	☒
0702	ENØK-tiltak	200	926	490	*	*	☑	☑
0705	Nordbytun u-skole fyrrom	-	2 768	161	8 040	5 395	☑	☑
0725	Fjellveienboliger	-	30 136	286	43 000	12 849	☑	☑
0741	Rehabilitering Rustad skole, k-sak 20/09	-	2 038	-	2 043	4	☒	☒
0742	Ombygging Myrveien 16	2 500	2 642	-	5 400	2 744	☒	☒
0748	Legionellabekjempelse	250	500	-	*	*	☑	☑
0749	Radontiltak	500	925	-	*	*	☒	☒
0750	Universell utforming	1 000	1 145	783	*	*	☑	☑
0751	Fjernvarmeanlegg	-	3 000	10	3 000	10	☑	☑
0752	Dyster/Eldor	-	8 000	-	8 000	-	☒	☒
0753	Bjørnebekk, musikkbinge	-	-	211	-	-	☒	☑
0754	HMS Brannforebyggende	1 000	1 374	182	*	*	☒	☒
0755	Solberg gård	-	434	141	500	207	☑	☑
0760	Åshallen	-	5 455	116	6 000	642	☒	☒
0764	Kulturhuset fasader	-	343	-	1 000	656	☑	☑
0765	Oppgradering uteområder skoler	2 000	2 000	-	2 000	-	☒	☒
0766	Utredning administrasjonslokaler Moervn 10 og rådhusplassen	500	500	245	500	245	☑	☑
0767	HMS inneklima	2 000	2 000	-	2 000	-	☒	☒
0771	Barnehagetiltak - Brønnerud, Solbergtnet, Nordbyskole og Skolehusvn	-	5 500	462	5 500	446	☑	☑
0805	Vannforsyning	5 000	8 701	2 515	*	*	☑	☑
0806	Kloakksanering	5 000	7 049	2 407	*	*	☑	☑
2064	Kajaveien 43-45 A-E	-	214	134	459	379	☑	☑
7001	Brann Bjørnekroken 21	-	-	72	-	-	☑	☑

Statusoversikten viser at det er utfordrende å ivareta forventet framdrift i alle prosjektene. Årsakene til dette er sammensatte og kan i hovedsak forklares med at avklaringsbehov som ikke er løst, samt ressursmessige forhold som påvirker gjennomføringsevnen som har medført prioriteringer mellom prosjektene.

Det er verdt å merke seg at budsjettkolonnen viser et estimert mindreforbruk i mange prosjekter. Mindreforbruket knytter seg mot innværende års budsjett og henger tett sammen med forsinket framdrift som påvirker årets budsjettforbruk. Til senere rapporteringer vil vi vurdere å knytte budsjettindikatoren opp mot prosjektets ramme totalt sett.

2 av 56 prosjekter har signalisert merforbruk. Konkrete tiltak for disse prosjektene framgår av budsjettreguleringsaken for 2.tertial.

0100	Info teknologi	Ny og utvidet lagringsløsning er satt i drift. Arbeidet med å gjøre alle skoler trådløse er påbegynt.
0102	Kirkelig Fellesråd	Årlig bevilgning.
0103	Mindre invest.prosjekt	Midlene er avsatt til flere ulike tiltak i 2013.
0108	Fjernarkivet	Det vil være nødvendig å sette i stand nr. 2 på Moer for å få plass. Prosjektet omfatter fjernarkivet på Moer, bortsetningsarkiv sydflyya på rådhuset og bortsetningsarkiv PPS, Erik Johansen bygget.
0113	Innløsning festetomter	040313 Adv.Setsaas Eiend./salg von Øtkensv.35. Endres til salg av eiendom.
0201	It-utstyr skoler	Det er innkjøpt arbeidsstasjoner til barneskolene for å øke antall arbeidsstasjoner. Skolene tester ut bruk av iPader i undervisningen
0211	Solbergtunet barnehage inventar	Det påløper fortsatt kostnader i 2013 innenfor budsjetttrammen.
0216	Kjøkkenutstyr til kulturhuset	Nytt prosjekt i 2013. Investeringene er i hovedsak gjennomført. Suppleringer av utstyr kan forekomme.
0221	Inventar og utstyr - biblioteket	Prosjektet har fått ekstrabevilgning fra drift. Manglende oversikt over lokalenes stand medfører fremdeles et merforbruk på prosjektet grunnet gjenstående arbeid ved overtagelse. Nytt kostnadsestimat er beregnet til 1,25 mill. Tar sikte på å omdisponere 300 000 fra driften av biblioteket og omdisponere 200 000 mellom prosjekter.
0223	Planlegging rehabilitering skoler	Mulighetsstudie om nybygg på Solberg skole. Planlegging av Rustad og Åsgård. Prosjektet avventes.
0231	Granheim tomt	Tomt er under behandling for kjøp. Transaksjonen gjennomføres i 2014. Blir dyrere enn forventet. Totalt ca. 3 mill.
0236	E-bøker biblioteket	Løper fra september 2013. Fra 2014 er budsjett ok. Forslår omdisponering av 100.000,- til 0221 i år.
0300	Inventar Nordby helsestasjon	Midlene benyttes til anskaffelser av nytt utstyr.
0309	Carport Granheim	Venter fortsatt på avklaring med veivesenet.
0316	IT utstyr HS	Det er kjøpt inn nye moduler til fagsystemer og utvidelse av ringesignaler etc.
0317	Nye sykehjemsplasser - Moer	Noe utstyr er det leveringstid på.
0501	Oppgradering lysanlegg - Ås stadion	Prosjektet forventes avsluttet i løpet av uke 40. Alle lyskildene vil bli byttet. Nytt estimat for prosjektet er nå satt til kr. 600.000,-. Dette medfører behov for finansiering på ytterligere 70 000 kroner.
0610	Garantifond	Forbruket framkommer ved at det ble etablert to nye rømningsveier i Frydenh. BH, samt utbedring av leilighet i Fjellvn. 6, etter vannskade.
0616	Ny barnehage	Utvidelse av Solbergtunet barnehage: Valg på ARK-utredede skisseprosjekter i samråd med brukerne, ble som fullført saksbeh, fremlagt for innstilling i Plankomiteen K. 21.08. sak 6/13. Valgt skisseprosjekt, alt. 1, innbefatter ca. 60 - 70 nye barnehageplasser. Utvidelsen, alt. 1, er kostnads-estimert til om lag 27 mill. kr.

0618	Ljungbyveien	Plankomiteen godkjente fremlagt byggeregnskap i møte 21.08. sak 5/13 med et mindreforbruk på kr. 119 000. I tillegg ble prosjektet, etter søknad, tildelt kr. 993 000 av husbanken i investeringstilskudd.
0620	Kjøp av flyktningebolig	Det er ikke gjennomført kjøp. Prosjektet videreføres. Avventer forslag fra NAV.
0658	Tomtekjøp, samlepost	Nytt prosjekt i 2013. Samlepott for kjøp av tomter.
0659	Asfaltering Fålesloråsen	Asfalteres september/oktober
0661	Samferdsel	Asfaltering blir utsatt til neste år da vannavdelingen først må rehabilitere en gammel vannledning i Solfallsveien samt at tiltak under driftsbudsjettet blir prioritert.
0662	Biler	Prosjektet hadde en opprinnelig ramme i 2013 med kr. 850 000. Prosjektet hadde et merforbruk i 2012 som dekkes av budsjettet for 2013. Prosjektmidlene i 2013 vil i hovedsak medgå til kjøp av bil.
0669	Borggården Kulturhuset	Formannskapet vedtok i juni at prosjektet skal vurderes i handlingsprogrammet. Dette vil bli gjort.
0673	Utvidelse Solberg skole	Etter samstemte føringer gitt av Plankomiteen i møtet 21.08, er i følge Formannskapetets vedtak i møtet 29.05. sak 31/13, ny utredning under utarbeidelse som mulighetsstudie, vedrørende føring om å rive gammel skole og bygge helt ny (2-paralell skole). Foreløpig utredning konkluderer med at rammen må økes fra 80 mill. kr. til 140. mill. kr. Et slik politisk vedtak, endret i forhold til Kommunestyrevedtak 20/12, vil medføre lenger prosjekteringstid.
0675	Bokollektiv Demente	Revidert skisseprosjekt ut fra Formannskapetets vedtak i møte 29.05 sak 41/13, vil bli lagt fram som sak for fullført saksbeh. i løpet av oktober 2013. Prosjektets investeringsramme må økes til 125 mill. kr. Prosjektet er forsinket som følge av politiske endringer av prosjektets opprinnelig mandat.
0677	Frivillighetens Hus	Avtale inngått.
0683	Infrastruktur Ås sentrum	Midlene er satt av til oppgradering og forskjøning av fellesrom i Ås sentrum, og var tenkt disponert i forbindelse med istandsetting etter utgraving av fjernvarme i Ås sentrum. Det har ikke vært aktuelle prosjekter til dette, og midlene vil bli foreslått disponert til oppgradering av Borregården Dette avklares i handlingsprogram 2014-17.
0698	Buffer investeringer	Restmidler framkommet ved avsluttede byggeregnskaper, vurderes overført til bufferkontoen.
0700	Standardheving / Rehabilitering	Midlene er disponert til mindre prosjekter i henhold til plan forelagt HTM.
0701	Bjørnebekk	Nye krav fra UDI på brannsikring – medført utsettelse. Mulighetsstudium etterspurt.
0702	ENØK-tiltak	ENØK-arbeider pågår
0705	Nordbytun u-skole fyrrom	RIV (rådgivende ingeniørvurdering) -prosess i avsluttende fase.

0725	Fjellveienboliger	Byggetrinn 1, ble etter søknad, tildelt av Husbanken, kr. 2,9 mill. kr. i statlig tilskudd. For byggetrinn 2, Fjellveien 8, er totalentreprisebeskrivelse under utarbeidelse. Avventer, før kunngjøring av totalentreprisen i Doffin, svar på søknaden av 19.06. om rammetillatelse. Søknad om statlig tilskudd (investeringstilskudd) for BTR. 2, ble sendt 21.8. til Husbanken. Søkt om rammetillatelse - arbeid startes etter igangsettingstillatelse.
0741	Rehabilitering Rustad skole, k- sak 20/09	Avventer mulig utbygging
0742	Ombygging Myrveien 16	Kjøp kontra fortsatt leie vurderes ihht kommunestyrets vedtak. Jf. behandling 1. tertial.
0748	Legionellabekje mpelse	Pågående
0749	Radontiltak	Målinger og analyser gjennomføres løpende. Tiltak gjennomføres kontinuerlig.
0750	Universell utforming	Tiltak er planlagt på Ås ungdomsskole. Blir gjennomført i løpet av høsten.
0751	Fjernvarme- anlegg	Tilknytning i tråd med Statskraft varme
0752	Dyster/Eldor	Utbygging når området er regulert.
0753	Bjørnebekk, musikkbinge	Dekkes av tilskudd.
0754	HMS Brann- forebyggende	Småprosjekter pågår.
0755	Solberg gård	Inne i avslutningsfasen.
0760	Åshallen	Mindre utbedringer pågår. Venter overslagspris før konkurranse eller ekstrabevilling.
0764	Kulturhuset fasader	Foreslår resterende midlene overføres til neste år - og inngår i en større rehab. med ekstra midler.
0765	Oppgradering uteområder skoler	Avventer plan for uteområde fra rektorene.
0766	Utredning administrasjons- lokaler	I bero i avventning fra huseier.
0767	HMS innelima	Planstadiet, prosjektene vil påbegynnes i år og noe estimert overført til neste år.
0771	Barnehagetiltak - Brønnerud, Solbergturnet, Nordbyskole og Skolehusvn	Fakturaer er p.t. ikke mottatt fra entrepriser. Forventer midlertid balanse.
0805	Vannforsyning	Innenfor budsjett.
0806	Kloakksanering	Innenfor budsjett.
2064	Kajaveien 43-45 A-E	Noe arbeid gjenstår, men i rute.
7001	Brann Bjørnekroken 21	Forsikrings sak.

2.3 Finansforvaltning

Lån

Rentenivået har gått ned i 2013, blant annet som følge av fortsatt uro i verdensøkonomien og lave vekstutsikter. Renteutgiftene for 2013 anslås derfor å bli noe lavere enn budsjettet, Samtidig reduseres kommunens renteinntekter ved nedgang i rentenivået. Fortsatt høy overskuddslikviditet som følge at planlagte investeringer er utsatt i tid, bidrar imidlertid til å kompensere for redusert rentenivå. Det anslås derfor at renteinntekter blir omtrent som budsjettet.

Ås kommune har per 2. tertial 2013 en utestående gjeld på 1 113 mill. kr. Gjennomsnittlig rente er på 2,78 %.

Porteføljens gjennomsnittlige rentenivå per 2. tertial innebærer en årlig rentekostnad på ca. 31 mill. kroner. I budsjettet for 2013 er det satt av 35,8 mill. kroner. Det kan forventes en svak oppgang i rentenivået mot slutten av året 2013.

PORTEFØLJE	
Utestående gjeld	112 919 000
Gjennomsnittlig rente pt	2,78 %
Rentebinding	
Rentebinding mindre enn 1 år	60, %
Rentebinding Mellom 1 år og 5 år	15 %
Rentebinding over 5 år	25 %

Rentefølsomhet

Dersom rentenivået stiger med 1 % øker kommunens rentekostnader med 1,4 mill. kr i 2013 og med 5,7 mill. kr de neste 12 måneder. Samtidig øker renteinntekter med ca. 2 mill. kr slik at netto rente effekt blir ca. 3,7 mill. kr. Endringer i rentenivået har stor innvirkning på kommunens økonomi. Ås kommune har avsatt 5 mill. kr i et rentebufferfond til å møte endringer i rentenivået.

Låneportefølje

Ås kommune har følgende låneportefølje pr 2. tertial 2013, som er gjenstand for refinansiering i henhold til Ås kommunes finansreglement:

Lånenummer	Kredittinstitusjon	Hovedstol	Rente	Renteregulering
NO 0010685373	DNB	200 000 000	1,85 % (sertifikat)	05.11.2013
NO 0010683881	SEB	200 000 000	1,76 % /sertifikat)	19.09.2013
NO 0010684913	SEB	130 000 000	1,74 % (sertifikat)	10.10.2013
20100970	Kommunalbanken	121 938 000	3M NIBOR + 0.20%	24.09.2013
20070362	Kommunalbanken	82 352 920	2,25 %	16.09.2013
20080116	Kommunalbanken	48 564 950	3M NIBOR + 0.20%	17.09.2013
20110002	Kommunalbanken	47 371 000	3M NIBOR + 0.20%	11.10.2013
20110781	Kommunalbanken	80 000 000	2,25 %	11.10.2013
20130006	Kommunalbanken	56 742 000	3M NIBOR + 0.20%	11.10.2013
20130007	Kommunalbanken	9 800 000	2,15 %	11.10.2013
83175033397	KLP	45 630 820	3,87 % (fast)	08.03.2014
83175032145	KLP	47 857 137	4,37 % (fast)	21.09.2014
83175041632	KLP	30 000 000	3,60 % (fast)	23.12.2013
	Husbanken	12 662 000	2,08 %	23.09.2013

200 mill. kr. av porteføljen er sikret til en rente på 3,05 % med en rentebytteavtale til 2016. Ytterligere 200 mill. kr er sikret med en rentebytteavtale til 2021 til 4.04 % rente.

Kapitalforvaltning

Hittil i år har aksjemarkedet hatt en god positiv utvikling. Aksjeforvaltningen i DNB har levert bedre resultater enn indeks, mens Skagen og Carnegie har levert lavere enn indeks.

Kommunens rentepapirer er plassert i obligasjoner, obligasjonsfond og pengemarkedsfond Disse papirene hadde en god avkastning i 1. tertial, mens en renteoppgang i 2. tertial har bidratt til å dempe veksten på disse papirene i 2. tertial.

I henhold til Ås kommunens finansreglement kan langsiktig finansiell aktiva plasseres i bankinnskudd, rentepapirer (sertifikater og obligasjoner) og aksjer etter følgende rammer:

Gruppe (aktivaklasse)	Strategiske investeringsrammer (maksimum)	Plassering per 2. tertial
<i>Rentebærende instrumenter</i>		
Gruppe 1, bankinnskudd	100 %	0 %
Gruppe 2, renteplasseringer (sertifikater og obligasjoner)	100 %	85,25 %
Gruppe 3, aksjefond	20 %	14,75 %

Status per 2. tertial viser en avkastning på Ås kommunes kapitalforvaltning på 4,7 % eller 8,4 mill. kr. Det er budsjettert med en avkastning på 7,2 mill. kroner eller ca. 4 % i 2013. Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til denne posten, men hittil i år er avkastningen betydelig høyere enn periodisert budsjett og budsjettert avkastning for hele 2013. Eventuell meravkastning er av kommunestyret vedtatt avsatt til styrking av bufferfond.

Midlene er plassert hos tre forvaltere. Avkastningen per 2. tertial fordeler seg som følger på de tre forvalterne:

Forvalter	Beholdning		Avkastning august	Beholdning		Avkastning hittil i år	Avkastning % hittil i år
	Beholdning pr 31.12.12	pr 31.07.13		pr 31.08.13	pr 31.08.13		
Carnegie	79 161	81 893	-69	81 824	2 663	3,4 %	
DNB	83 971	82 567	6 222	82 789	4 818	5,7 %	
Skagen	18 193	13 072	6 125	13 197	1 004	5,5 %	
Sum	181 326	177 532	12 278	177 810	8 484	4,7 %	

For å dekke egenkapitalinnskudd i KLP er det løst inn 12. mill. kr i 2. tertial.

3 Felles målkart

Rapporteringssystemet til kommunen skal vise resultatene av det kommunen leverer og gi et grunnlag for prioritering av ressursbruk. Sentralt er kommunens felles målkart som inneholder de fire fokusområdene Samfunn, Brukere, Økonomi og Medarbeidere. Disse fokusområdene viser hva som er de viktigste områdene for kommunens virksomhet. Under hvert av disse er hovedmålene i gjeldene kommuneplan plassert.

De kritiske suksessfaktorene viser hvilke områder kommunen må lykkes med for å nå hovedmålene. Måleindikatorne viser hva som skal måles ved for eksempel spørreundersøkelser og statistikk. Til hver kritisk suksessfaktor defineres et resultatmål som sier noe om hva som er forventede resultat. Resultatmålene er delt inn i kategoriene:

- Ønsket
- Godt nok

For å nå de resultatmålene som er fastsatt, må det settes i verk tiltak. Dette gjelder særlig på de områdene hvor resultatene er svakere enn forventet.

Sentralt i plan- og rapporteringssystemet er spørreundersøkelser. Spørreundersøkelsene er delt i tre kategorier og gjennomføres med forskjellige intervaller etter kategori:

- innbyggerundersøkelser; hvert fjerde år (1 gang i hver kommunestyreperiode)
- brukerundersøkelser; hvert andre år innenfor utvalgte tjenesteområder
- medarbeiderundersøkelser, jevnlig

Resultatene fra undersøkelsene rapporteres gjennom styringsdokumentene (tertialrapporter og årsmelding). I tillegg følges resultatene opp via medarbeidersamtaler og oppfølgingsplaner hvor utfordringer, mål og tiltak synliggjøres.

Felles målkart				
Fokusområder	Samfunn	Brukere	Medarbeidere	Økonomi
Kommuneplanens hovedmål Hva vi vil oppnå?	-Ås kommune har en bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet. -Ås kommune forvalter arealressurser, eiendommer og teknisk infrastruktur på en bærekraftig måte	-Barn og unge har et variert oppvekst- og læringsmiljø som gir trygghet og utfordringer -Voksne som har behov for kommunale tjenester har et selvstendig og verdig liv.	-Kommunen har kompetente medarbeidere og en hensiktsmessig organisasjon	-Kommunen har en økonomi som gir handlefrihet
Kritiske suksessfaktorer (KSF) Hva må vi lykkes med?	S1 God fysisk og psykisk helse blant innbyggerne S2 Gode sosiale og fysiske miljøer S3 Bærekraftig forvaltning av arealer og teknisk infrastruktur	B1 Tilstrekkelig tjenestetilbud med riktig kvalitet	M1 Godt arbeidsmiljø M2 God ledelse M3 Kompetente medarbeidere M4 Organisering av arbeidet M5 Lønns- og arbeidstidsordninger	Ø1 Tilfredsstillende netto driftsresultat Ø2 God økonomistyring Ø3 Effektiv tjenesteproduksjon Ø4 God forvaltning av aktiva
Måleindikatorer (MI) Hva skal vi måle?	S2.1 Andel barn/unge mellom 5 - 25 år som er medlem i en forening S2.2 Antall utlån av alle medier på biblioteket S2.3 Antall eksterne arrangementer som får økonomisk støtte/bidrag gjennom arbeidsressurser S2.4 Tilfredshet med kommunens nettsider S2.5 Andel nærmiljøtiltak som er gjennomført iht. plan S2.6 Turnover på utleieboliger S2.7 Medvirkning og dialog S3.1 Antall dispensasjoner fra kommuneplanen S3.2 Vannkvalitet i Årungenvassdraget indikert ved siktdyp S3.3 Andel avfall til restavfall S3.4 Energiforbruk pr m2 i kommunale bygg S3.5 Antall miljøsertifiserte virksomheter i Ås	B1.1 Brukertilfredshet med tjenestene B1.2 Dekningsgrad for tjenester B1.3 Resultat fra nasjonale prøver B1.4 Saksbehandlingstid/svartid B1.5 Antall påklagde vedtak som er omgjort av fylkesmannen B1.6 Antall brukere pr korttids-/avlastningsplass	M1.1 Medarbeidertilfredshet med arbeidsmiljø M1.2 Sykefravær M2.1 Medarbeidertilfredshet med nærmeste leder M3.1 Medarbeidertilfredshet med kompetanse og læringsmuligheter i jobben M3.2 Andel fagstillinger som er besatt med rett formell kompetanse M4.1 Medarbeidertilfredshet med organisering av oppgaver og arbeid M4.2: Medarbeidertilfredshet med innhold i jobben M 5.1 Medarbeidertilfredshet med systemer og ordninger for lønn og arbeidstid	Ø1.1 Netto driftsresultat Ø2.1 Avvik i forhold til budsjett Ø2.2 Stabilitet i øk. Rammer Ø3.1 Netto driftsutgifter pr innbygger Ø4.1 Vedlikeholds-/rehabiliteringsmidler ift. bygningsmasse, veganlegg m.m. Ø4.2 God forvaltning av aktiva

Tabell 6. Felles målkart

4 Tjenesteområdene

I dette kapitlet rapporteres det på tiltak beskrevet i Handlingsprogram 2013-2016 for oppvekst- og kulturetaten, helse- og sosialetaten, teknisk etat og for rådmannens stab og støttefunksjoner. Tiltak innenfor fokusområdene medarbeidere og økonomi er beskrevet på etatsnivå, mens tiltak innenfor fokusområdene samfunn og brukere er beskrevet på "tjenesteområdenivå":

4.1 Oppvekst og kultur

Fokusområde medarbeidere

Medarbeidere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Iverksette tiltak for å redusere sykefraværet i barnehagene.	Friskvernpott – som ble brukt i Sagaskogen barnehage er nå avsluttet da det ikke hadde effekt. Videreføre prosjekt og samarbeid med NAV arbeidslivssenter, men nå ha fokus på «hverdagsproblematikk»

Fokusområde økonomi

Økonomi	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Unngå avvik i forhold til budsjett.	Flere av skolene opplever økte utfordringer med å gi et forsvarlig opplæringstilbud til barn med atferdsvansker og psykososiale vansker. Skolene både ressurser og kompetanse på dette området..
Gjennomgang av økonomimodellen når det gjelder fordeling mellom barne- og ungdomsskoler.	Arbeidet påbegynt, men lagt på vent til 1. tertial 2014.
Gjennomgå økonomi og innhold i skolefritidsordningene.	Er under arbeid.

Barnehager og skoler

Fokusområde samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Iverksette tiltak for å bedre elevmiljøet på de områder som Ås skårer dårligere enn landsgjennomsnittet.	Noen skoler har egen trivselsundersøkelse på 1.- 4.trinn samtidig med Elevundersøkelsen på 5.-7.trinn Klasseledelse – Det jobbes mye med å etablere gode relasjoner mellom lærere og elever. Kontinuerlig arbeid med skole- og klassemiljø. Tre av skolene i Nordby arbeider etter PALS metoden. Flere av skolene tar elevundersøkelsen 2 ganger per år

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Oppgradere uteområdene på begge ungdomsskolene.	<p><u>Ås ungdomsskole.</u> Detaljplanlegging gjenstår. Prosessen er noe forsinket grunnet stort arbeidspress. Innkjøp av faste installasjoner planlegges gjennomført høsten 2013. Beplantning må utsettes til våren 2014. Oversender vår bestilling til teknisk etat i løpet av oktober.</p> <p><u>Nordbytun:</u> Har hatt befarings på uteområdet. Skal få et tegnet forslag til hvordan uteområdet kan bli i løpet av tre uker (med priser). Må deretter gå en ny runde i skolens organer, og presentere forslaget for OK-sjef og teknisk sjef.</p>
Planlegge utbygging og rehabilitering av Solberg skole.	Saken er til politisk behandling.
Sambruk av arealene på Nordby barneskole og Nordbytun ungdomsskole utredes.	Igangsettes 3. tertial
Gjennomføre de vedtakene i barnehagebehovsplanen som fattes for 2013.	<p>14 nye plasser for barn 1-3 år i Solbergstunet barnehage fra 1.8.13.</p> <p>25 nye plasser for barn 3-6 år i Søråsteigen barnehage (avd. Brønnerud) fra 31.8.13</p> <p>20 nye plasser for barn 3-6 år i Togrenda barnehage (avd. Nordby) fra 31.8.13</p>

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Igangsette tiltak i forbindelse med kvalitetsmålet "Barn og unge i barnehagene og skolene i Ås møter helhet og sammenheng i læringsmiljøet"	Kompetansehevingstiltak for ansatte i barnehager og skoler følger oppsatt plan.
Videreføre arbeidet med gjennomgang av PP- tjenestens anbefalinger til skolene når det gjelder ressurser og organisering og skolens organisering, ressurser og forholdet mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning.	Aktuelt tema i alle sammenhenger når det er snakk om tilpasset opplæring og spesialundervisning.
Innføre aktuelle valgfag på ungdomsskolene for 9. trinn	<p>Valgfag skal være et praktisk fag. Skal det fungere må det brukes mindre grupper pr. lærer enn det som det er bevilget penger til. Det vil si at valgfagene til nå har tatt ressurser fra andre fag. Generelt er det krevende å «bemanne» valgfagene på 9. trinn.</p> <p>Nordbytun tilbyr fire valgfag på 8.trinn og fire valgfag på 9.trinn. Det er dessverre store grupper og ikke enkelt å få til å legge opp fagene praktisk slik intensjonen er. Ås ungdomsskole tilbyr 6 valgfag på begge trinn.</p>
Igangsette tiltak – GOD START/Ny Giv – for 9. trinn for at flere elever skal kunne følge undervisningen og hindre frafall i videregående skole.	Nordbytun starter med Ny Giv på 10.trinn, deretter 8.trinn og så 9.trinn. For alle trinnene vil det vare over 12 uker, 6 timer i uka. To lærere skal på kurs i Ny Giv-metodikken denne høsten, slik at vi sprer kompetansen til flere lærere på skolen. Ås ungdomsskole starter med Ny Giv for alle trinn i 6 uker etter høstferien og 7 uker etter jul.
Innføre mottaksklasse for elever på 1.- 7. trinn på Kroer skole fra høsten 2013	Lærere og assistent er tilsatt i Velkomstklassen. Det er 10 elever per august 2013.
Innføre mottaksklasse for elever på 8. – 10. trinn på Ås ungdomsskole fra høsten 2013	De aller fleste innkjøp ble gjort før skolestart og et fint klasserom stod klart ved oppstart 19. august. Det var 5 elever de 2 første ukene, men økte til 8 i løpet av august. Det forventes at flere kommer til gjennom skoleåret.

Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus

Fokusområde samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Innføre e-bøker i Ås bibliotek som en del av det pågående Akershusprosjektet	E-BokBib fra Bibliotek-Systemer AS er valgt som leverandør av e-boksystem. Etter en testperiode blir tilbudet lansert for brukerne fredag 13. september klokken 13.
Starte digitalisering av lokalhistoriske foto	Demonstrasjon av system for håndtering av metaddata vil skje 11. september. Kommunene foretar i dag ingen registrering av metaddata på bilder, det vil si at det ikke finnes opplysninger som forteller noe om bildets innhold og opprinnelse. Hvis flere enn ÅKLA vurderer dette som nødvendig, vil systemet tas i bruk også for dem, hvis ikke vil ÅKLA gjøre dette alene for sine foto.
Arbeide for å etablere Ås internasjonale kultursenter som et fast flerkulturelt tiltak under kulturskolen.	Det internasjonale arbeidet ved kulturskolen er blitt en viktig faktor for synliggjøring og videreutvikling av det internasjonale Ås-samfunnet. Ved hjelp av prosjektmidler driver senteret/kulturskolen en rekke kulturaktiviteter. En viss grunnøkonomi bør innarbeides i kulturskolens budsjett fra 2014 for å sikre en stabilitet i dette arbeidet som er uavhengig av prosjektmidler utenfra.

Fokusområde brukere

Hva vi må lykkes med (Kritiske suksessfaktorer)	Hva vi skal måle (Måleindikatorer)	Hvordan vi måler (Målemetoder)	Mål 2013		Rapport 2. tertial 2013
			Ønsket	Godt nok	
Tilstrekkelig tjenestetilbud med riktig kvalitet	Antall besøkende på arrangementer i kulturhuset - Kino	Registrering ved kommunen	10000	8000	Se vedlegg 1
	Antall besøkende på kultur-arrangementer i kulturhuset – Fritidskulturlivet og kommunen	Registrering ved kommunen	10000	7500	Se vedlegg 1
	Antall besøkende på kultur-arrangementer i kulturhuset – Profesjonelle artister	Registrering ved kommunen og ansvarlige arrangører	7500	5000	Se vedlegg 1

Tabell 7. Målkart for tjenesteområde Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus, fokusområdet brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Utvikle nye elevtilbud gjennom kulturskolen i samarbeid med barnehage, grunnskole og SFO og gjennomføre utviklingsprosjekter i samarbeid med skoler, PPS og andre.	-Samarbeid med Rustad skole om bruk av slagverk i undervisningen for bedring av koordinasjon og innlæringsevne. - Samarbeid med Åsgård skole om gjennomføring av jubileumsforestilling. - Etablering av samarbeid med Dagsenteret for funksjonshemmede om aktivitetstilbud i musikk.-

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Fokusere på kvalifisering / motivasjon av ungdom til i større grad initiere/medvirke i planlegging/gjennomføring av ungdomstilbud	Ungdom i klubbene utfordres kontinuerlig på synspunkter om og innspill til arrangement og tilbud, brukerrådene har en mer aktiv rolle. LAN støttes i begge klubbene, og andre arrangementer hvor ungdom under veiledning selv må stå for nesten alle aspekter. Klubbene vil bl.a fortsette å engasjere ungdom i film- og musikkproduksjon, med hovedfokus på prosessforståelse. Ungdomshusene engasjerer seg i avviklingen av Breivoll Experience med tanke på kompetanse innen kulturproduksjon for ungdom. Teamet bak har ukentlige møter på Rudolf og delprosjekter underveis gjennom skoleåret. Et sentralt delmål for rekruttering og medvirkning ved ungdomshusene, er å sørge for en jevn strøm av ungdom som er innom. Her står utviklingen av ungdomskafetilbudet sentralt.

Voksenopplæring og flyktningetjenesten

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Videreutvikle rutiner som sikrer både elevenes rett på tilstrekkelig undervisning og skolens inntekter.	Kontinuerlig prosess.
Ås kommunale voksenopplæring skal arbeide for å bli teststed for norskrøvene innen 2014.	Lytte- og leseprøve blir digitale, og det er bestemt sentralt at kursted skal arrangere prøvene selv fra mai 2014. Sensorskolering kommer i gang etter nyttår.

4.2 Helse og sosial

Fokusområde medarbeidere

Medarbeidere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Følge opp resultatene fra medarbeiderundersøkelsen	Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført i 2013. Gjennomføres hvert 2.år. Det er derfor data fra 2011 som brukes i dette arbeidet.
Videreutvikle friskvernsarbeidet i etaten	Aktiv deltagelse i ÅRA-arrangementer
Bidra til å videreutvikle tiltak/ordninger som gjør at kommunen kan møte nye behov i forhold til samhandlingsreformen	Tett samarbeid med ambulerende team ved Ahus. 3 sykepleiere på videreutdanning på sykehjemmet. 1 hjelpepleier ferdig utdannet sykepleier. Internundervisning i regi av institusjonslegen og egne sykepleiere
Videreutvikle samarbeidet med syke- og vernepleierutdanningene på høyskolene	Etaten samarbeider med høyskolen i Oslo og Akershus og 1. og 3 års studenter i praksis. Rus og psykisk helsetjeneste har tett samarbeid med HiA om praksisplasser til studenter som tar videreutdanning i psykisk helsearbeid.
Stimulere ansatte til kompetanseheving, utdanning og videreutdanning.	Levende opplæringsplaner forankret i medarbeidersamtaler/enhetenes behov. Etatens opplæringsplan for 2013 følges kontinuerlig opp. Mange ansatte gjennomfører kompetansehevings-, utdannings- og videreutdanningstiltak. Strategisk kompetansestyingsplan 2012 – 2015 følges opp.
Besette vakante stillinger med fagpersoner	Jobber aktivt med å rekruttere fagpersoner. For eksempel 3.gangs utlysning for sykepleier på natt i hjemmetjenesten. Utfordrende å få besatt. Det vurderes til en hver tid behovet for å ansette riktig fagkompetanse ved ledige stillinger. Utfordrende å få besatt nattsykepleier og helgestillinger på sykehjemmet ifbm utvidelse. Stillingene er for små til å rekruttere i, fra 41 %. Ellers rekruttert inn i alle ledige stillinger tilknyttet medisinsk korttidsavdeling.
Søke veiledning/kurs og opplæring for å kunne minimalisere forekomst av vold og trusler	Demensomsorgen er i dialog med spesialisthelse tjenesten om fornyet veilednings avtale.
Jobbe for å forebygge sykefravær bla gjennom å følge de nye retningslinjene i IA - avtalen.	Kontinuerlig oppfølging av IA arbeidet i hele etaten.

Fokusområde økonomi

Økonomi	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Unngå avvik i forhold til budsjett.	<p>Kommunen øker fagkompetansen i enhetene ved ledighet, bla. ved å omgjøre vakante fagarbeiderstillinger til høyskole-stillinger. Dette innebærer større lønnsutgifter i enhetene. Samhandlingsreformen og særlig ressurskrevende brukere utfordrer budsjettstyringen. Rett til helsehjelp avhenger ikke av kommunens budsjetter og må iverksettes umiddelbart ved tilflytting / sykdom / forverring av en persons tilstand. Som følge av samhandlingsreformen opplever sykehjemmet mer utfordrende pasientgruppe med mer aktiv behandling, mer undersøkelser og prøvetakinger, mer lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Det er også et større behov enn tidligere ifht 1:1 oppfølging av pasienter med demens/psykiatri. Dette er svært krevende ifht drift og er særlig ressurskrevende.</p> <p>I skjermet enhet i Demensomsorgen har man periodevis svært ressurskrevende pasienter som må ha spesiell tilrettelegging og 1:1 bemanning i perioder, noe som raskt fører til budsjettoverskridelser.</p> <p>På grunn av samhandlingsreformen med raskere utskrivning fra sykehus og begrenset med sykehjemsplasser har hjemmetjenesten økning av brukere hjemme som trenger mye stell og pleie, 2 personer i stell etc. Dette fordrer økonomistyringen.</p>

Økonomi	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Månedrapportering sikrer kontinuitet og oversikt, samt regulering innad i budsjett ved behov.	Månedrapportering gjennomføres, og oppleves som bra. Dette gjør det lettere å ha en så god økonomistyring som mulig.
Etablere et enda tettere samarbeid med kommunens økonomiavdeling	Kontinuerlig. Det er ønskelig med sentrale vurderinger på månedrapporteringene som leveres i Agresso. Moer sykehjem har tett oppfølging av økonomiavdelingen ifht regnskap og budsjett.
Vurderer fortløpende bruk av ressurser i forhold til budsjett.	Utfordrende. Vekst, nye oppgaver og endrede behov utfordrer feltet daglig.
Følge opp rapport om miljøarbeidertjeneste, og behovet for flere boliger.	Rapporten følges kontinuerlig opp, i 2. tertial med temaet: Fritid for funksjonshemmede.

Pleie og omsorg

Fokusområde samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Bidra videre i prosjektet "Samhandlingsreformen i Follo"	Prosjektet pågår fortsatt og en arbeidsgruppe ser på lokalisering. Prosjektet nærmer seg en vedtaksfase, men avhenger av bl.a. avklaringer / avtaler med Ahus. Dette avtalearbeidet er meget krevende. Follokommunene har i 2. tertial mottatt tilskudd for å utrede videre samarbeid innenfor feltet psykiatri og rus. Ås har prosjektledelsen.
Videreutvikle "boligteamet", et samarbeid mellom teknisk etat og helse og sosialetaten v/ergoterapitjenesten.	Arbeidet med etablering av boligteam i kommunen har så vidt kommet i gang. Oppbyggingen av teamet og mandatet blir utarbeidet i form av en prosjektplan.
Hukommelsesteam og samtalegrupper for pårørende	Hukommelses team er etablert og i drift. Samarbeider om henvendelser med fastleger og forvaltningsenheten. Samtalegrupper for ektefeller til pårørende med demens er etablert og går kontinuerlig. I tillegg gis interkommunalt tilbud i Follo til pårørende til yngre personer med demens. Demens koordinator fra Ås deltar.
Inkludere frivillig arbeid i forhold til sosiale arrangementer og følgetjenester i større grad i pleie- og omsorgstjenesten	Lions Eika arrangerer hver 14.dag sosiale sammenkomster for beboere i omsorgsboligene i Dr. Sørdringsvei 8 og 10. Det startes også opp et samarbeid mellom Røde Kors (besøksvenn med hund) og aktuelle hjemmeboende brukere. Sanehagen på Moertunet vedlikeholdes av engasjerte medlemmer i Rotary. En gave til glede for pasienter og ansatte. Tett samarbeid med Ås videregående skole som er «Livsglede for eldre»-videregående. Lærerne ved helse og sosial er med i planleggingen og gjennomføringen av Freskuka.
Videreutvikle rutiner for samhandling og innføring av EPJ (elektronisk pasientjournal), spesielt mot spesialisthelsetjenesten	Det jobbes kontinuerlig med å videreutvikle samarbeidet mellom fastleger/sykehus og e-link. Ahus og Ås kommune bruker e-link. Kun ett legekantor er tilknyttet. Det er et ønske om at alle fastleger samt legevakt, tilknyttes samme system via Helsenett.
Videreutvikle frisklivssentralen	Frisklivssentralen (FLS) har vært i full drift i 8 måneder. Det har vært 72 henvendelser på resept og alle kurs i regi av FLS har vært fullsatt. Kommunen ser allerede et behov for å evt. få til et tilbud til personer under 18 år. De kommunale fysioterapeutene bidrar med noen treningstilbud til deltakerne ved FLS. Det er ønskelig med fysioterapiressurs tilknyttet FLS på sikt. Og via midler fra helsedirektoratet er det nå engasjert en fysioterapeut i 40 % som frikjøper de fysioterapeutene som allerede er inne i FLS med tiltak.
Utarbeide en prosjektplan som ser på hvordan man kan kartlegge helsetilstanden blant kommunens innbyggere.	Det utarbeides nå et oversiktsdokument over innbyggernes helsetilstand og tiltak i forhold til dette. Dette arbeidet er godt i gang. Oversiktsdokumentet er et nasjonalt krav, og dokumentet skal utarbeides og rulleres hvert 4. år.

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Utarbeide en plan for hvordan man kan sikre involvering av innbyggerne i folkehelsearbeidet i kommunen.	Det ble den 30.mai avholdt folkemøte om folkehelse og folkehelsearbeid i kommunen. Her kom det inn mange innspill knyttet til temaer hentet fra kommuneplanen, innspillene blir brukt i arbeidet med oversiktsdokumentet

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Pleie og omsorgstjenestene	
Etablere og forankre ny organisering av pleie og omsorgstjenestene.	På sykehjemmet har den siste avdelingssykepleieren tiltrådt. Den nye organiseringen er dermed gjennomført på Moer sykehjem. I tillegg går planleggingen, rekrutteringen og ansettelsene ifbm utvidelse av medisinsk korttidsavdeling etter planen.
Følge opp prioriterte områder i temaplan for helse- og omsorgstjenester	Det er fortsatt stort press på ergoterapitjenester til innbyggere i Ås. Ventelistene har ikke økt i 2. tertial, men heller ikke gått noe ned. Kommunen har mange kronikere som kontinuerlig trenger tjenesten. Det er fortsatt behov for økte ressurser innen denne faggruppen. Hjemmebaserte tjenester opplever et stort press på tjenesten. Beboerne bor hjemme lenger nå enn tidligere før de får institusjonsplass. Det er også færre korttids/rullering/ og avlastningsplasser i kommunen noe som fører til et økt behov for tjenester i hjemmet. Det pågår et prosjekt for å evaluere/revurdere ordningen med praktisk bistand for å se på alternativer måter å drifte ordningen på, knyttet til gjeldende lovverk. Prosjektet er ferdig 01.11.13. Deler av prosjekt «Helhetlig pasientforløp i hjemmet» skal i høst prøves ut i praksis. Prosjektet avsluttes 30.04.14. Sykehjemmet har færre korttids plasser. Årsaken er at alle dobbeltrom på sykehjemmet nå er til pasienter med langtidsvedtak. Utvidelse av medisinsk korttidsavdeling vil bedre dette.
Videreføre prosessen med etablering av Norsk helsenett.	Viktig at elektronisk meldingsutveksling (e-link) mellom hjemmebaserte tjenester og alle fastleger etableres. Dette for å sikre nødvendig informasjonsflyt og øke pasientsikkerheten.
Etablere et tettere samarbeid med Enhet for psykisk helse og rus	Frisklivssentralen samarbeider med psykisk helse og de arrangerer KID og KIB kurs sammen.
Tjenester til personer med funksjonshemninger	
Solfallsveien måtte i slutten av mai kjøpe en akutt plass hos en ekstern tilbyder.	På grunn av mye kriminalitet, vold og trusler rundt en av beboerne ved Solfallsveien ble det av enhetsleder besluttet å midlertidig kjøpe en akutt plass i ett privat behandlingstilbud geografisk langt vekk fra Ås. Den aktuelle beboeren hadde på det tidspunkt fått to separate besøksforbud i Ås og hadde deltatt i mye kriminalitet i lokalmiljøet. Beboeren beskrives også av utreder ved A-hus som farlig for seg selv og andre.
Prosjekt Enslige mindreårige.	Tre til av guttene har i løpet av andre tertial blitt tjue år og således gått ut av tiltaket. Det er ved utgangen av andre tertial kun en gutt igjen i tiltaket. Halve personalgruppen ble avsluttet i månedsskiftet mai-juni.
Videreføre samarbeidet mellom fagkoordinatorerne i forhold til kompetanseutvikling	Prosjekt «vi gjør hverandre gode», - kompetanseutvikling på tvers av enhetene er avsluttet juni d.å. med godt resultat, dvs. dokumentert økt kunnskapsnivå på alle deltagende enheter.
Jobbe videre med en ytterligere utbygging av leiligheter i Ljungbyveien.	Vedtatt i handlingsprogrammet (investeringsbudsjettet) i 2014 og 2015
Kjøp av plass i privat barne- og omsorgsbolig	Det er inngått avtale om kjøp av avlastningsplass i privat barne- og omsorgsbolig for et barn med multifunksjonshemming. Ljungbyveien har i denne forbindelse fått tilført kr 2 700 000,-
ESTU (etter skoletilbud for ungdom) er et godt etablert tilbud som er integrert i Dagtilbudets øvrige drift.	Videreført. 2 nye elever, pr. i dag 4 elever som benytter seg av tilbudet.

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Sysselsettingstilbudet, sett i sammenheng med sjåførtenester / transport.	Transportsituasjonen ikke løst, personale i boligene bistår i kjøring. Det planlagte tilbudet med base i Solfallsveien avventer på grunn av forsinket leveranse av buss.

Sosialtjenesten i NAV

Fokusområde samfunn

Hva vi må lykkes med (Kritiske suksessfaktorer)	Hva vi skal måle (Måleindikatorer)	Hvordan vi måler (Målemetoder)	Mål 2013		Rapport 2. tertial 2013
			Ønsket	Godt nok	
Livsstil som bidrar til god fysisk og psykisk helse	Deltakere i "Aktiv på dagtid"	Registrering ved kommunen	130	119	Rapporteres i årsmeldingen
	Antall bostedsløse	Registrering ved kommunen	0	2	2
	Deltakere / innbyggere i "Kvalifiseringsprogrammet"	Registrering av vedtak	20	18	16

Tabell 8. Målkart for tjenesteområde Sosialtjenesten, fokusområdet samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Treningstilbud skal inngå i aktivitets-/ tiltaksplaner for brukere som gjennomfører Kvalifiseringsprogrammet	Treningstilbudet «Aktiv på dagtid» tilbys brukere av kvalifiseringsprogrammet
Informasjon om Aktiv på Dagtid gis i samtale med brukere, der trening synes å være et hensiktsmessig tiltak	Leder for Aktiv på dagtid har deltatt i kontormøte for å informere alle ansatte om ordningen
NAV Ås benytter "frisklivsresept" fra etablering av Frisklivssentral i Ås	Frisklivsresept resept skrives ut til brukere
Det tas kontakt med Ås kommune, UMB (Universitetet) og andre arbeidsgivere for å skaffe tilveie praksisplasser og arbeidstreningsplasser	NAV Ås ungdomsteam deltar i et samarbeid med Arbeidslivssenteret i NAV, hvor målet er å skaffe tilveie et antall praksisplasser på et av Storsentrene. Det er gjennomført forberedende kurs for de ungdommene som er aktuelle for tilbudet. Kontoret har valgt ut to ansatte som hoved-kontaktpersoner mot arbeidsgivere som tar i mot praksiskandidater. Det gis skriftlig garanti til arbeidsgivere om oppfølging fra NAV, med kontaktinformasjon til den veileder som skal følge opp. Det er også sendt ut skriftlig informasjon til arbeidsgivere.
Prosjekt forebygging av barnefattigdom videreføres ved at det søkes tilskudd for 2013	Det ble innvilget tilskudd tilsvarende 50 % årsverk. Dette er siste året det er mulig å søke.
Samarbeid med andre deler av forvaltningen, og friville lag og organisasjoner videreutvikles	Samarbeidsrutiner er utarbeidet, og følges opp: <ul style="list-style-type: none"> • Krisesentret • Oppfølgingstjenesten (OT) • Barnevernet • Rus- og psykisk helse Det er oppnevnt kontaktpersoner ved NAV kontoret for disse samarbeidende tjenestene

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Ved søknad om sosialhjelp forsøkes saken løst ved økonomisk rådgivning / veiledning	Følges opp
Sosialhjelpssøkere får avklart sitt bistandsbehov i henhold til arbeids- og velferdsforvaltningsloven	NAVs nye standard for arbeidsrettet brukeroppfølgning benyttes
Ved bistandsbehov ut over laveste nivå ("standard innsats") gjennomføres arbeidsevnevurdering	Gjennomført for ungdom under 25 år og personer som mottar kvalifiseringsprogram eller arbeidsavklaringspenger
Ved omfattende bistandsbehov vurderes om det bør etableres samarbeid med andre instanser, i samarbeid med bruker	Gjennomføres ved behov
Hovedfokus i arbeidet med brukere uten arbeid er kvalifisering til arbeid	Inngår i kontorets strategi
Ungdom som henvender seg gis rask bistand	Gjennomføres. Gis tilbud om samtale på dagen eller dagen etter. God tilgjengelighet. Kan gjennomføres så lenge kontoret mottar statlige prosjektmidler

Rus og psykisk helse

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Fortsette arbeidet med å gi tjenester av kortere varighet og samtidig holde tilbudet innenfor en faglig forsvarlig ramme.	<p>Tjenesten fikk lønnsmidler til å opprette en ny stilling som psykisk helsearbeider ved samtaltjenesten fra 01.08.13. Ny medarbeider startet 05.08.13 i 100 % stilling. Dette vil avhjelpe det tidligere kapasitetsproblemet samt gi mulighet for å styrke gruppetilbudet på sikt.</p> <p>Psykisk helsetjeneste har i år en stor og delvis uforutsigbar utgift for kjøp av private omsorgstilbud. Dette er nødvendig i perioder, da to brukere har vært så dårlige ved utskrivelse fra spesialisthelsetjenesten, at de har hatt behov for et høyere omsorgsnivå enn tjenesten kan tilby pr i dag. Tjenesten fikk tilført 800 000 etter 1. tertial til kjøp av privat omsorgstilbud. Så langt ser det ut til at dette vil dekke utgiftene.</p> <p>Trykket på kommunen i slike saker forventes å øke ettersom rus og psykisk helse innlemmes i større grad i samhandlingsreformen.</p>

Barneverntjenesten

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Implementere en ny internkontroll i det daglige arbeidet i barneverntjenesten	Dette arbeidet settes regelmessig på den interne dagsorden. Internkontrollen med avviksmeldinger er nå innarbeidet i KSS. Det er her lagt inn et eget skjema for avvik som samsvarer med de avvik som behandles i den halvårslige rapporten til fylkesmannen.
Informere om barn og unges rettigheter og muligheter i "FNs barnekonvensjon".	Dette er et område som tjenesten ikke har klart å følge opp. Dels skyldes dette at mer presiserende oppgaver har vært dominerende og dels skyldes det at tjenesten ikke har hatt den nødvendige kompetansen om FNs barnekonvensjon. Det arbeides nå med programmet for fagdagen 30. oktober hvor FNs barnekonvensjon vil være et av temaene.
Delta i det rullerende planarbeidet og det tverretatlige samarbeidet i kommunen.	Det hadde vært ønskelig at man hadde klart å følge bedre opp faste møtearenaer på det tverretatlige området. Mange akuttsaker har krevd tjenestens oppmerksomhet og tid. Imidlertid har tjenesten gjennom konkrete saker utviklet et godt samarbeid med kommunale og regionale instanser. Det arbeides med å få satt ned en arbeidsgruppe for å vurdere den økonomiske bistanden som Nav og barneverntjenesten yter med tanke på en bedre samordning av innsatsen.
Orienterere om barnevernets tjenester, muligheter og begrensninger ihht "Barnevernloven".	Barneverntjenesten har halvårlig møter med alle barnehager og skoler. Det er da den enkelte institusjons kontaktperson i tjenesten som tar initiativet. Dette arbeidet har vært gitt prioritet. Tjenesten har i denne perioden innarbeidet faste dager på Bjørnebekk asylmottak for å gi beboerne større trygghet til barnevernets virksomhet, formidle nødvendig informasjon og bistå i enkeltsaker. I tillegg tilstrebes det å gi tjenestens hjemmeside den nødvendige oppdatering.
Arbeide i tverrfaglig team (for å belyse og vurdere tiltak rettet mot den enkelte bruker spesielt, og negative utviklingstrekk i enkelte barne- og ungdomsmiljøer generelt.)	Tjenesten har ukentlig deltatt i Barneteamet ved Solbergtunet barnehage tidligere og nå Tunveien barnehage. Det samme gjelder Ungdomsteamet ved Nordbytnun og Ås ungdomsskole.
Utvikle kompetanse for informasjonsformidling og veiledning (slik at foreldre i størst mulig grad settes i stand til å ivareta sine foreldrefunksjoner uten barnevernets inngripen.)	Råd og veiledning har vært et viktig hjelpetiltak for mange familier. Tjenesten har høstet erfaring og kunnskap på dette området og medarbeidere har utviklet en stadig bedre kompetanse. Samtidig er det viktig å understreke at i de tilfellene hvor barn (over 15 år) eller mor/far motsetter seg hjelpetiltak, må tjenesten ofte motvillig være passiv vitne til en forverret situasjon i familier.
Sette inn hjelpetiltak for barn og familier der barn på grunn av forhold i hjemmet har særlige behov.	Ikke lovpålagte tjenester i Fagteam, Bufetat, skal utvikles og overføres til kommunene. I den perioden har tilbudene fra Fagteam blitt redusert og hjelpetiltakene til familier har blitt dårligere også i Ås kommune. Det mobile akutt-teamet i regionen er lagt ned og veiledningsoppgavene knyttet til fosterhjem er overført til kommunene. Dette gir de lokale barneverntjenestene noen nye utfordringer.
Gi arbeidet med «Seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner» nødvendig prioritet lokalt og regionalt.	Dette arbeidet har stått sentralt. Handlingsplanen «Vold i nære relasjoner» er så godt som slutført. Den har blitt utarbeidet i samarbeid med Krisesenteret i Follo, Forebyggende Helse og Follo Politi. Planen vil bli overlevert kommuneadministrasjonen i uke 38 for videre behandling.
Gjennomføre brukerundersøkelse våren 2013.	Arbeidet med brukerundersøkelsen er slutført
Ungdomsundersøkelse	Det arbeides med å tilrettelegg for en kommunal ungdomsundersøkelse våren 2014 i samarbeid med Ung Data.

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
<p>For å kunne møte nye og endrede behov hos brukerne er det nødvendig å:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innarbeide systemer for kunnskaps- og erfaringsinnhenting. - Foreta en kontinuerlig justering av innsatsfaktorer, metoder og tjenester. - Målrette og tidsavgrense tiltak - Estimere og planlegge de totale omkostningene dvs. tid, kompetanse og økonomiske utgifter som vurderes i forhold til forventede resultater - Ta i bruk verktøy for rapportering, evaluering, behandling av avvik og justering av planer - Utvikle kompetansen til ansatte i barneverntjenesten 	<p>Samtlige strekpunkter har hatt fokus i barneverntjenesten i denne perioden med noe ulik vektning. Gjennom kurser, veiledning og interne fagmøter er ulike oppgaver blitt utdypet, justert og videreutviklet. Dette arbeidet vil bli videreført og vil bli gitt prioritet.</p> <p>Rapporterings skjemaer med veileder er i større grad blitt tatt i bruk og kvalitetskrav til rapportenes innhold har fått økt oppmerksomhet.</p> <p>Det har i denne perioden vært avholdt kurs/internseminarer med følgende temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling knyttet til fylkesnemnda • Utarbeidelse av tiltaksplaner
Utrede forebyggende arbeids plass i barneverntjenesten og foreslå satsningsområder.	Dette arbeidet har startet, men har også blitt tillagt nye oppgaver som er knyttet til det generelle barn - og ungdomsarbeidet i kommunen.
Utarbeide en plan for styrking av arbeidet med fosterhjem.	Det er satt ned en egen arbeidsgruppe i tjenesten som har arbeidet med å systematisere de interne rutine, tilrettelegge for kontaktmøter med tilsynsførere og som har startet arbeidet med en helhetlig plan for dette arbeidsområde.
Filoverføring – utbetalinger i Familia.	Arbeidet med filoverføringer av oppdragsavtaler er slutført. Det arbeides nå med å forberede filoverføringer av lønn. Arbeidet vil bli avsluttet våren 2014.

Helsetjenester

Fokusområde samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
<p>Rusforebyggende arbeid Videreføre "Ruskontrakt" prosjekt i kommunal regi. Det tverretatlige prosjektet vurderer til enhver tid hvor det er nødvendig å sette inn innsats i det rusforebyggende arbeidet i kommunen, og retter fokus, kunnskap og handling etter hvor behovet er for tidlig intervensjon for ungdom som viser en bekymringsfull utvikling og eksperimenterer med rus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatt Foreldreveileder i 50 % fast stilling i Ruskontraktteamet. • Det er ansatt SLT-koordinator i kommunen. • Jobber med en ungdom på ruskontrakt nå. • Ny foreldreveileder jobber for å styrke samarbeidet med ulike enheter, inkl. NAV, ungdom som rapporterer om mye rus etter sommerferien.
<p>Videreføre ordningen med PIS grupper for barn i barne- og ungdomskolen. (skilsmissegrupper)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Helsesøster og representant fra Familieteamet gjennomførte PIS gruppe på Rustad i mai / juni med 7 deltagere (fullt).
<p>Videreføre arbeidet og innsatsen som en godkjent Ammekyndig helsestasjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jordmor-tidlig hjem prosjektet styrker fokus på ammeveiledning
<p>Veileder med retningslinjer for vekt og høyde måling i barne- og ungdomsskolealder innebærer veiing og måling av elever på 3. og 8. trinn. Hvis gjennomføring av dette på ungdomstrinnet må det foreligge et etablert tilbud og et bedre samarbeid i kommunen om oppfølging av de unge som kartlegges med en KMI over 25.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Frisklivssentralen, i samarbeid med Enhet for forebyggende helsetjenester mottatt tilskudd i 2. tertial på kr.50.000 for 2013 hos Fylkesmannen for å gi tilbud til familier med barn og unge. • Tilskudd for lite til at man kan opprette tilbud, men vil bruke midler på å avklare behov og legge plan for samarbeidet videre. • Fremdeles mye og tidkrevende oppfølging i etterkant av vekt- og høydemåling blant elever på ungdomsskolene.
<p>Sikre at melding om hjemreise etter fødsel kommer til helsesøster/jordmor så raskt som mulig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jordmor-telefon opprettet i 1. tertial. Den gravide sender tekstmelding til jordmor når hun har født, ofte samme dag. • Mødre kontaktes pr. telefon av jordmor og følges opp med hjemmebesøk tidligere ift amming mm. etter hjemreise. • Mødrene gir uttrykk for å føle seg trygge, får bedre ammeveiledning og problemer blir forebygget eller behandlet tidligere enn før. • Styrket samarbeid mellom jordmødre og helsesøstre • Prosjektet bidrar til bedre kontinuitet mellom svangerskapsomsorgen og barselomsorgen. • Søkt og fått tilskuddsmidler for 2013 til videreføring av prosjektet i samarbeid med Frisklivssentralen. (Jf.; Samhandlingstiltak i kommunen)

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
<p>Helsesøstre og jordmødre møter kvinner så raskt som mulig etter tidlig hjemreise og sjekke at amming er i gang og / eller følge opp til dette er på plass.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • På grunn av tidlig hjemreise får ikke mange kvinner som har født gjennomført en etter-fødsel-samtale med jordmor. Kanskje tilbys de en samtale i plenum eller i verste fall ikke i det hele tatt på sykehuset. • Jordmor og helsesøster i kommunen opplever at det oftere medfører en dårlig fødselsopplevelse og høyere andel mødre med barseldepresjoner. • Gravide med fødselsangst på bakgrunn av tidligere dårlige erfaringer, er heller ikke uvanlig.
<p>Tilby tjenester hos lege, jordmor, helsesøster og psykolog.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fremdeles etterslep på kontroller til 2- og 4 åringer. Avvik meldt tidligere. • Iht. Kommuneproposisjonen 2014 får Ås kommune tilskuddsmidler for å styrke skolehelsetjenesten fra 1. tertial 2014.

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
	<ul style="list-style-type: none"> Helsestasjonslege rapporterer om skolebarn med psykososiale problemstillinger. Fremdeles flere familier trenger som oppfølging og ikke fulgt opp hos fastlege. På Nordby helsestasjon oppleves mye tilflytting og stort press på barnehageplasser Stadig økende andel mødre/foreldre med psykiske vansker og foreldre med rusproblematikk.
Sikrer samarbeid og kontinuitet i kontakten med studentstyret og rådgivningstjenesten ved UMB.	<ul style="list-style-type: none"> HFU har deltatt ved skolestart med informasjon til alle nye og utenlandske studenter og har tett samarbeid med studentsamskipnaden.
Utvide tjenesten ved HFU med ekstra dag i uken, finansiert av UMB.	<ul style="list-style-type: none"> Psykolog fra UMB til stede på HFU hver torsdag fra 2.tertial. Meget fornøyd med samarbeidet så langt. HFU administrerer tjenesten, gir timer og gjennomfører oftest en oppstartsamtale. Gir bedre flyt i tjenestetilbudet og sikrer rett tilbud til rett tid i større grad enn tidligere. Økende besøk på tirsdager. Psykososiale problemstillinger. HFU har tilbudt tjenester i hele sommer, godt besøkt av studenter og ungdom fra Ås og Follo.
Videreføre samarbeidet med rektor, kontaktlærer og sosiallærer. Være synlig i det tverrfaglige arbeidet. Bidra til implementering av retningslinje for rusforebyggende arbeid i ungdomskolen.	<ul style="list-style-type: none"> Rektor ved Ås ungdomsskole har innkalt til et tverrfaglig samarbeidsmøte i starten på 2.tertial
Forebygge barnefattigdom. "Aktive familier" i kommunal regi. Det er et tverretattlig prosjekt som gir familier med barn/unge en unik mulighet til å få gode opplevelser i samspill med andre familier og ressurspersoner ansatt i kommunen.	<ul style="list-style-type: none"> Det er familier på venteliste og ressursgruppen må gjøre prioriteringer for hvem som skal få delta. Fokus på at familiene kan knytte kontakter, utvide sitt sosiale nettverk i lokalmiljøet og gjennomføre «rimelige» aktiviteter. Ressurs teamet er sammensatt fra ulike tjenester og det styrker også det interkommunale samarbeidet.
Kommunepsykolog forebygging, behandling og tidlig innsats ved psykiske plager og lidelser.	<ul style="list-style-type: none"> I 2. tertial har det vært 23 nye saker. (Totalt ble det gjennomført 170 samtaler, ekskludert ungdomsteam og avlyste/ikke møtt.) I beregning av antall nye saker har jeg ikke tatt med saker fra Ungdomsteamet, det er en del saker i tillegg. Hovedvekten av nye saker er barn i barneskolealder og ungdom. Det er litt ventetid på samtaler med kommunepsykolog. På grunn av stor pågang vil det bli forsøkt å prioritere tilbud til aldersgruppen 0-20 år fra 2.tertial. Samarbeider tett med andre fagpersoner i og utenfor enheten
Familieteamet	<ul style="list-style-type: none"> Pr.2 tertial har Familieteamet jobbet med 61 familier. De møter foreldre, steforeldre, barn/ungdom alene og alle sammen. Sakene gjelder skilsmisseproblematikk, oppdragelse/grensesetting av barn, psykisk syke /alkoholiserte foreldre, vold og samspillsproblemer.
Enhet for forebyggende helsetjenester skal flytte tilbake til Rådhusplassen 29	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomført møte med rådmann, helse- og sosialsjef og personalgruppa. Enheten må ta stilling til hvilke oppgaver som må kuttes i perioden fremover på grunn av presset situasjon ved Ås helsestasjon. Rådmannen støtter denne prosessen. Helse -og sosialsjef og enhetsleder skal så raskt som mulig lage en plan for fremdrift av arbeidet frem mot flytting. Medført stort press på enheten og utfordrer de ansatte til å finne midlertidige løsninger for å gjennomføre lovpålagte oppgaver til barn, unge og dere foreldre/foresatte.

4.3 Tekniske tjenester

Fokusområde medarbeidere

Medarbeidere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Beholde og rekruttere kompetente medarbeidere i ulik alder	Det er fortsatt vanskelig å rekruttere ingeniører, særlig i lederstillinger. Samtaler med de som slutter viser at det i stor utstrekning er lønnsnivået som er hovedårsaken til at ingeniørene slutter. Lønnskrav ved rekruttering ligger også over det vi kan tilby. Vi står foran en krevende rekruttering av nye medarbeidere til byggesaksbehandling og prosjektleder ved eiendomsavdelingen. <ul style="list-style-type: none">• Vi har lykket i å rekruttere ny ingeniør til Vann- og avløpsavdelingen. Samtidig har vi engasjert en medarbeider for ett år for å drive med hovedplanlegging.

Friluftsliv, nærmiljø og idrett

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Gjennomføre kortsiktige og langsiktige tiltak som kan bidra til sikrere skolevei.	En del beskjæring av busker og trær i frisiktsoner i veikryss Gjennomført fartsmålinger som dokumentasjon for å anlegge fartsdumper

Teknisk service og infrastruktur

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Påvirke Statens vegvesen til å gjennomføre tiltak på riksveier og fylkesveier som kommunen har prioritert i trafiksikkerhetsplanen	Ås kommune har gjennom møter og høringer kommet med innspill til fylkets trafiksikringsarbeid
Videreføre arbeidet med vei- og gateplan for sentrum	Arbeidet er igangsatt, vil bli fullført i 2013
Gjennomføre tiltak på kommunale veier iht taksplan for trafiksikkerhet	En del beskjæring av busker og trær i frisiktsoner i veikryss Gjennomført fartsmålinger som dokumentasjon for å anlegge fartsdumper
Videreføre oppgraderingsarbeidet av mindre avløpsanlegg i spredt bebyggelse	Det blir sendt ut pålegg om oppgradering av avløpsanlegg i spredt bebyggelse til samtlige som ikke har oppgradert anleggene tidligere. I 2. tertial er det sendt ut 4 pålegg etter forurensningsloven.

Eiendomsforvaltning

Fokusområde samfunn

Hva vi må lykkes med (Kritiske suksessfaktorer)	Hva vi skal måle (Måleindikatorer)	Hvordan vi måler (Målemetoder)	Mål 2013		Rapport 2. tertial 2013
			Ønsket	Godt nok	
Gode bo- og nærmiljøer	Turnover på utleieboliger (ny- innflyttinger)	Registrering ved kommunen	30	20	29

Tabell 9. Målkart for tjenesteområde Eiendomsforvaltning, fokusområdet samfunn

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Bedre dialog med brukerne av kommunens bygningsmasse.	Gjennomført møte med rektorer om drift og vedlikehold av eiendomsmassen

4.4 Rådmannens stab og støttefunksjoner

Fokusområde medarbeidere

Medarbeiderundersøkelse - hyppighet

Hyppigheten i gjennomføring av medarbeiderundersøkelsen har vært drøftet/tatt opp i samarbeidsmøte mellom Arbeidstakerorganisasjonene og Ledergruppa. Det er enighet om at medarbeiderundersøkelse gjennomføres hvert andre år. Saken fremmes for administrasjonsutvalget til behandling. Neste undersøkelse er foreslått gjennomført i 2014.

Fokusområde økonomi

Hva vi må lykkes med. (Kritiske suksessfaktorer)	Hva vi skal måle (Måleindikatorer)	Hvordan vi måler. (Målemetoder)	Mål 2013		Rapport 2. tertial 2013
			Ønsket	Godt nok	
Tilfredsstillende netto driftsresultat	Netto driftsresultat	KOSTRA- og regnskapsdata			
		Netto driftsresultat	2 %	1,5 %	0,7 %
Stram økonomistyring	Avvik i forhold til budsjett (Minus angir et samlet mindreforbruk for enhetene)	Regnskapsdata			
		Totalavvik i forhold til budsjett	0	0,5 %	0,55 %
Effektiv tjenesteproduksjon	Netto driftsutgifter pr. innbygger	KOSTRA- og regnskapsdata			
		Samlet netto driftsutgifter pr. innbygger	Lavest i Follo	Gj.snitt Follo)	Ikke data tilgjengelig
		Netto driftsutgifter pr. innbygger (korrigert for utgiftsbehov)	Lavest i Follo	Lavest i Follo	Ikke data tilgjengelig
God forvaltning av aktiva	Avkastning ifht referanserente (3 mnd NIBOR)	Regnskapstall			
		Meravkastning de fire siste årene i forhold til gjennomsnittlig NIBOR	2 %	1 %	1,5%

Tabell 10. Målkart for tjenesteområde Rådmannens stab og støttefunksjoner, fokusområdet Økonomi.

Organisasjon- og personalavdelingen

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Ny arbeidsgiverstrategi med implementering av tiltak, herunder kompetanse.	Ny arbeidsgiverstrategi er planlagt fremmet politisk i 2013.
Implementere ny/endrede seniorpolitiske tiltak for ansatte.	Forslag til ny/endrede seniorpolitiske tiltak er planlagt fremmet politisk i 2013.
Videreføre arbeidet med helse som satsningsområde. Videreføre arbeidet med tilrettelegging av helserelevante aktiviteter i og utenfor arbeidstiden, friskvernarbeid og nærværarbeid.	Planleggingen av Freskuka, i samarbeid med UMB, er ferdig. Materieell og utstyr er bestilt. ÅRA (Ås regelmessig aktivitet) ble avsluttet med siste fellesaktivitet i juni og nytt ÅRA år starter opp i Freskuka uke 36. Ås kommune har søkt og fått 60.000 kroner, fra KLP, til ÅRA-aktiviteter i 2013/2014. Nytt program for ÅRA 2013/2014 er fastlagt og igangsettes i 3. tertial.
Bistå ved gjennomføring av lovpålagte dialogmøter og oppfølgingsmøter for å avklare aktuelle tiltak for sykemeldte.	Ledere foretar sykefraværsoppfølging av sykemeldte ansatte i tråd med retningslinjer og rutiner. Organisasjons- og personalavdelingen og BHT (bedriftshelsetjenesten) deltar fast i alle dialogmøte i saker og bistår ledere i møtene og ved behov i møte med NAV. Det er avholdt 48 dialogmøte i og 32 oppfølgingsmøter med bistand i 1. og 2. tertial. I tillegg kommer oppfølging ifht møter på NAV. Det gjennomføres ikke dialogmøter/oppfølgingsmøter der hvor det er åpenbart unødvendig med tilrettelegging (tung medisinsk behandling). Det er brukt 232,5 timer BHT (arbeidsplassvurderinger, helsekontroll, jordmor, samtaler og møter) i 1. og 2. tertial. Sykefraværet i 2. tertial 2013 var totalt 7,11 % (5,82 %), hvorav korttidsfravær 1,51 % (1,26 %) og langtidsfravær 5,6 % (4,55 %). Tallene i parentes viser sykefravær i 2. tertial 2012.
Jevnlig oppdatering av kvalitetssystemet og oppfølging av avvik og forbedringssystemer.	Det er gjennomført kursing av interne revisorer i mai/juni, samt gjennomført revisjoner i forbindelse med kursingen.

Tilsyn med arbeidsmiljø og arbeidslokaler:

Tilsynene på Ås ungdomsskole, Nordbytn ungdomsskole og Ås kommune v/oppvekst og kultur er lukket i løpet av 2. tertial.

Økonomi

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Analysere potensialet for innsparinger i kommunenes totale utgifter gjennom strukturelle endringer, herunder organisering av tjenester og eiendomsstruktur.	Arbeidet er igangsatt.

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Videreføre arbeidet med effektivisering av administrative arbeidsprosesser.	Arbeidet pågår. Etablering av løsning for mottak av elektronisk faktura fra leverandører er implementert. Av 12 300 fakturaer mottatt hittil i år er 434 mottatt med elektronisk faktura. Arbeidet med å få flere leverandører over på elektronisk faktur er prioritert. Fremover blir det nå stilt krav om levering av elektronisk faktura i anbudskonkurranser om nye rammeavtaler. I 2012 ble løsning for overgang fra lønsslipp på post til epost implementert. Per 2. tertial får 1164 ansatte lønsslipp på web eller epost. Overgangen til elektroniske løsninger for fakturaer og lønsslipp reduserer papirforbruket, reduserer porto og trykkekostnader, samt effektiviserer arbeidsprosessene.
Videreføre et høyt fokus på økonomistyring.	Dette området prioriteres
Utnytte inntekspotensialet, med fokus på store inntektsposter.	Arbeidet med gjennomgang av sykerefusjoner fra NAV har vært prioritert. Restanser fra tidligere år er prioritert, og utestående krav fra NAV går gjennom systematisk.
Ha økt fokus på innkjøp.	Dette området prioriteres. Arbeidet med et felles e-handelssystem for kommunene som deltar i Agresso-samarbeidet i Follo er prioritert, med sikte på implementering i 2014.

Lokalsamfunnsutvikling

Fokusområde samfunn

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
- Deltakelse i arkitektkonkurransen European 12, der arkitektteam vil utarbeide forslag til utvikling av et konkret område i sentrum med kulturverdier og mulighet for fortetting. Teamene skal også gi innspill til utviklingen av hele tettstedet med særlig fokus på å skape god sammenheng mot Campus-området.	Frist for å sende inn forslag til konkurransen var 28. juni. Det kom inn 57 forslag til Ås kommunes prosjekt. Det er avholdt ett møte med grunneierne hvor forslagene ble diskutert.
- Opprettholde samarbeidet med UMB som grunneier og som fagmiljø.	Det har vært jevnlig dialog og treffpunkt med eiendomsavdelingen, forskningsavdelingen og institutter. Det er gjort avtale om, og startet planleggingen av, et felles seminar kalt «Ås 2040». Eiendomsavdelingen er involvert i European-prosessen.
- Dialog med sentrale aktører som Jernbaneverket, NSB, Ruter og Statens vegvesen.	Det har vært dialog med vegvesenet og jernbaneverket rundt planleggingen av flere sykkelparkeringer på Ås stasjon. Det har også vært dialog med vegvesenet om planlegging av utvidelsen av innfartsparkeringen ved Kjærnes. Det har vært avholdt flere møter i forbindelse med E-18-utbyggingen.
- Utvikle et attraktivt og trivelig Ås sentrum med boliger, et mangfold av handels- og servicetilbud, kulturaktiviteter, møteplasser og kontorarbeidsplasser.	Som et ledd i å bedre parkeringssituasjonen og utløse mulighet for å redusere overflateparkering ble det vedtatt å øke utnyttelsen av felt 3 i reguleringsplan for Åstorget, slik at bygningen her får totalt 4 etasjer hvorav 3 blir til parkering. Det ble i juni søkt om midler fra Akershus fylkeskommune til plan- og utviklingsprosesser knyttet til Ås tettsted. Kommunen fikk innvilget 180.000,- i støtte.

Service og kommunikasjon

Fokusområde samfunn

Samfunn	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Innarbeide KommIT(KS sitt program for IKT –samordning i kommunesektoren) i fremtidige IKT planer.	I forbindelse med innføring av nytt sak og arkiv system vil Ås og Frogn kommune ta i bruk KS sin felles komponent for SvarUt. Denne er nå under uttesting.
Gjennomføre Stortingsvalg og Sametingsvalg, og ta i bruk departementets elektroniske valgadministrasjonssystem (EVA)	Forhåndsstemmingen er startet. Forberedelsene til gjennomføringene av valg dagene er i gang. De nye kravene i valg loven, krever ekstra resurser for å kunne rekruttere valgmedarbeidere både til valgdagene og forhåndsstemmingen.
WEB-overføring av kommunestyremøtene	Oppstart av web overføringene var i 1.terial. Tallene for antall visninger under eller etter møtene er totalt på 1108. Så langt er det 4 møter som er overført.

Fokusområde brukere

Brukere	
Tiltak i Handlingsprogram 2013-2016	Rapport i 2. tertial 2013
Utvikle bruken av opplæringsportalen.	Arbeidet med å markedsføre løsningen ovenfor de ansatt utføres kontinuerlig.
Etablere effektive integrasjoner mellom ulike datasystemer i kommunen.	Overgangen til nytt sak og arkivsystem ble av tekniske årsaker utsatt til etter gjennomføringen av valget. Oppstart for nytt system vil være mandag den 23.09.13
Innføre nytt sak og arkivsystem med integrasjon til andre fagsystemer	Arbeidet pågår, nytt system for rekrutering er valg i form av HR Manger. Dette vil bli integrert med det nye sak og arkiv systemet.

Vedlegg 1: Rapportering kulturhuset

Kommunestyrets vedtak 20.06.2012:

Oversikt over arrangementer med antall besøkende, inntekter og utgifter for driften skal rapporteres i tertialrapporter og i årsrapporten.

Det vises til rapportering ved 1. tertial, når det gjelder besøkstall og inntekter i forhold til de mål som er satt for dette. Disse tallene er satt urealistisk høyt. Besøkstall og inntekter i 2. tertial, viser at det anslag som ble gjort i 1. tertial ser ut til å være riktige.

Utleievirksomheten, kulturarrangementer og kino har ligget nede i juli. Dette skyldes avvikling av ferie, samt at juli er en dårlig måned for våre virksomheter. Det var kun ett arrangement i juli, - en konsert med gruppa «Four bridges».

Besøkstall - kino

Besøkstall for 2. tertial er 1301. Snittbesøket er på 43.

Tilsvarende var snittbesøket for 1. tertial 30.

Filmklubben har hatt 3 visninger, - med til sammen 42 besøkende.

Den 17. mai var det gratis kino for barn, med ca. 150 besøkende.

I forbindelse med fadderuken på UMB, informerte vi de nye studentene om kulturhusets virksomhet inkl. kino. Vi hadde en gratis filmvisning, slik at de nye studentene skulle bli kjent. Tallet i tabellen under rubrikken «skolevisning», er i hovedsak deltagere på denne visningen.

(Se vedlagte tabeller for kinobesøk)

Besøk – egne kulturarrangementer.

Dette er arrangementer som enten har foregått i vestibyle eller i kinosal.

Tallene for 2. tertial er 118 besøkende, med en omsetning på kr. 12 400.-

Besøkstall – eksterne kulturarrangementer

Dette er arrangementer som enten har foregått i vestibyle eller i kinosal.

Besøkstallet er 1170, med leieinntekter tilsvarende kr. 8850.-

Se tabeller under.

Biblioteket har hatt 8 arrangement med til sammen 161 deltagere.

Alle disse arrangementene har vært gratis, og funnet sted i bibliotekets lokaler.

Totale besøkstall så langt i år er:

Egne arrangement (inkl. kino) : 4093

Andre arrangører: 2755

Vi jobber målrettet med å bedre tallene gjennom valg av arrangementer og repertoar med det mål for øyet å øke besøksantallet, og dermed inntektsgrunnlaget. Vi registrer at det krever en målrettet innsats ved bruk av forskjellige virkemidler for å få Ås innbyggerne til å bruke de kulturtilbud som finnes. Det vil kreve innsats gjennom flere år for å få besøket opp på nivå som måltallene våre signaliserer.

KINOSTATISTIKK

Antall forestillinger	Antall besøk	Snittbesøk	Omsetning
34	1465	43	Kr. 98 055.-

ANDEL AV BESØKENDE - KINO

Voksen	Barn	Honnør	Student	Fribillett, gavekort m.m.	Skolevisning
412	318	63	115	84	474

KULTURARRANGEMENTER

Besøkstall - egne kulturarrangementer						
Dato	Navn på arrangementet	Type	Målgruppe	Sjanger	Besøkstall	Omsetning
04.mai	Hanks a lot	Musikk	40 - 60år	country	3	200
11.mai	Milde Moses	Musikk	25-65år	spiritual jazz	8	800
05.jul	Americana festkveld	Musikk	30 - 65 år	bluegrass/country	65	6150
23.aug	Concept	Musikk	25 - 65 år	Jazz	16	1750
30.aug	Toini & the Tomcats	Musikk	30 - 65 år	country/hillbilly	26	3500
TOTALT 2. tertial					118	12400

Besøkstall - andres kulturarrangementer i kinoteateret						
Dato	Navn på arrangementet	Type	Sjanger	Målgruppe	Besøkstall	Leie
14.mai	Amcar Follo	Konsert	Rock 'n' Roll	45 - 60år	70	3100
05.mai	Ungdomsskolen	Teater		Familie	150	3600
24. - 26. mai	Kulturskolen	dans	diverse	Familie	500	0
03.jun	Kulturskolen	musikk	korps	familie	150	0
20.jun	Ungdomsskolen	avslutning	popular musikk	familie	300	2150
TOTALT 2. tertial					1170	8850

Vedlegg 2: Oppfølging av politiske vedtak

Kommunestyret (K)

Ikke effektuerte saker 2010-2012: Fra rapportering i 1. tertial 2013 gjenstod det 7 saker til oppfølging. 2 av disse sakene er behandlet på nytt. Status på resterende saker er for så vidt uendret, og kan sees nedenfor.

I kommunestyret 2. tertial 2013 ble det avholdt 3 møter, og 25 saker var satt opp til behandling. Av disse er 9 saker effektuert, 9 saker er under oppfølging, i 1 sak er det ikke fattet vedtak, 6 saker er utsatt og/eller er behandlet flere ganger.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt og administrasjon har utført vedtaket.

Møtedato	K-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
Saker ikke effektuert 2010-2012			
16.06.2010	29/10	Bølstadfeltet, kommunaltekniske anlegg	Vedtatt påklaget. Under oppfølging.
09.03.2011	16/11	Etablering av seniorkontakt i Ås kommune	Ingen budsjettmidler avsatt til stillingen. Under oppfølging.
23.11.2011	66/11	Forvaltningsrevisjonsrapport om byggesaksbehandlingen i Ås	Se HTM-sak 104/12, 13.12.2012.
01.02.2012	6/12	R-239 reguleringsplan for området Nebba brygge – Oppegård grense, sak til miljøverndepartementet	Innsigelse til planen. Mekling ikke ført fram. Kommunestyret har vedtatt ikke å anke til miljøverndepartementet. På grunn av prioritering av andre saker ble denne lagt i bero. I møte 03.04.2013 oversendte kommunestyret saken til HTM, som er bedt om å ta stilling til om en ferdigstillelse skal prioriteres. Reguleringen har vært ute til offentlig ettersyn, og 2. gangbehandling i HTM skjer høsten 2013.
10.10.2012	59/12	Tertialrapport 2. tertial 2012	Under oppfølging.
	62/12	Plan for utbygging av ulike institusjonsplasser og omsorgsboliger i Ås kommune 2013-2023	Avventer ifb. sak om Ås demenssenter. Under oppfølging.
21.11.2012	66/12	K-257 endret reguleringsplan for Ålerudmyra skytebane	Se K-sak 32/13, 29.05.2013.
1. tertial 2013			
30.01.2013	1/13	Forskrift, gebyrregulativ etter plan- og bygningslovens § 33-1 for år 2013	Effektuert.
	2/13	Forvaltningssamarbeid om påslipp til avløpsnett, forvaltning av forurensningsforskriftens kapittel 15 og 15A	Sak utsatt.
	3/13	Tiltaksplan for kommunal kloakk i perioden 2013-2018	Effektuert.
	4/13	Folkehelsearbeid, etablering av frisklivssentral i Ås kommune	Effektuert.
	5/13	Privat-offentlig samarbeid, bygging av leiligheter til kommunal disposisjon	Effektuert.
	6/13	Forvaltningsrevisjonsrapport om informasjonssikkerhet og IT-drift i Ås kommune	Under oppfølging. Rådmannen bes følge opp rapportens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget om oppfølgingen innen seks måneder, inkl. kostnadsberegning.
27.02.2013	7/13	Forslag til planstrategi 2013-2016	Se K-sak 14/13, 03.04.2013.
	8/13	Temaplan for rusmiddelpolitikk i Ås kommune 2013-2016	Effektuert.
	9/13	Tilstandsrapport for barnehager og grunnskolen i Ås 2012	Se K-sak 26/13, 02.05.2013.
	10/13	Omgjøring av engasjement til fast stilling som sosialpedagog ved pedagogisk psykologisk senter (PPS)	Sak utsatt. Se K-sak 31/13, 29.05.2013.
	11/13	Inspektørstilling Solberg skole	Effektuert. (Med virkning fra 01.08.2013).
	12/13	Valg til verv i Ås eldreråd	Effektuert.

Møtedato	K-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	13/13	Kontrollutvalgets årsrapport 2012	Effektuert.
03.04.2013	14/13	Planstrategi 2013-2016	Effektuert.
	15/13	Utjevning av avtalehjemler for privatpraktiserende fysioterapeuter i Ås kommune i hht. gjeldende regelverk	Effektuert.
	16/13	Opprettelse av ny sekretærstilling ved Kulturskolen	Effektuert. (Med virkning fra 01.08.2013).
	17/13	Søknad om fritak fra kommunale verv, Monica Langfeldt Fjeld (H), nyvalg og delegasjon	Effektuert. Se K-sak 25/13, 02.05.2013, for vedtakets pkt. 2.
	18/13	R-271 reguleringsplan for Burumskogen, detaljregulering	Kommunestyrets vedtak påklaget. Under oppfølging.
	19/13	Mangel på sykehjemsplasser i Ås kommune 2013, forslag til tiltak	Effektuert.
	20/13	Flytting av Nordby bibliotekfilial til Vinterbroseieret	Under oppfølging.
	21/13	Barnehagebehovsplanen, behov for nye barnehageplasser fra 01.08.2013	Under oppfølging.
	22/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012	Sak utsatt. Se K-sak 27/13, 02.05.2013.
	23/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2013	Sak utsatt. Se K-sak 28/13, 02.05.2013.
2. tertial 2013			
02.05.2013	24/13	Utredning og sammenslåing av kommunene Frogn, Ski og Ås	Ingen vedtak.
	25/13	Ny behandling av punkt 2 i K-sak 17/13 om nyvalg til HTM etter fritak fra kommunale verv, Monica Langfeldt Fjeld (H)	Effektuert.
	26/13	Plan for iverksettelse av tiltak i barnehager og skoler 2013	Under oppfølging.
	27/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012	Sak utsatt. Se K-sak 26/13, 29.05.2013.
	28/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2012	Sak utsatt. Se K-sak 27/13, 29.05.2013.
29.05.2013	29/13	Årsmelding med årsberetning 2012	Effektuert.
	30/13	Ås kommunes årsregnskap 2012	Effektuert.
	31/13	Omgjøring av engasjement til fast stilling som sosialpedagog, Pedagogisk psykologisk senter (PPS)	Effektuert. (Med virkning fra 01.08.2013).
	32/13	R-257 endret reguleringsplan for Ålerudmyra skytebane	Kommunestyrets vedtak påklaget. Under oppfølging.
	33/13	Breivoll, forlengelse av leieforhold	Under oppfølging.
	34/13	Regulering, plan og utvikling i en avdeling	Effektuert.
	35/13	Styrket kapasitet og kompetanse innen samfunnsplanlegging og næringsutvikling	Vurderes i HP 2014-2017. Under oppfølging.
	36/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012, lovlighetskontroll	Lovlighetskontroll effektuert. Se K-sak 47/13, 19.06.2013.
	37/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2012, lovlighetskontroll	Lovlighetskontroll effektuert. Se K-sak 48/13, 19.06.2013.
	38/13	Søknad om permisjon fra kommunale verv, Hanne Marit Gran (SV)	Effektuert.
39/13	Valg av heimevernsnemnd for resten av perioden 2011-2015	Effektuert.	
19.06.2013	40/13	Tertialrapport 1. tertial 2013	Effektuert.
	41/13	Budsjettreguleringer 1. tertial 2013	Effektuert. Egen sak om Myrveien er under oppfølging.
	42/13	R-254 endret reguleringsplan for sentrum nord, Åstorget felt 3, 2. gangs behandling	Kommunestyrets vedtak påklaget. Under oppfølging.
	43/13	Kretsgrenser, konsekvenser ved opprettholdelse av dagens skolestruktur	Videre konsekvenser sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel våren 2015. Under oppfølging.
	44/13	Organisasjonsendring fritid for funksjonshemmede	Under oppfølging. (Avvikles 01.01.2014).

Møtedato	K-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	45/13	Oppgradering av Borggården	Vurderes ved kommende budsjett. Under oppfølging.
	46/13	Aktiv på dagtid i Ås	Innarbeides i HP 2014. Under oppfølging.
	47/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012	Sak utsatt. Se K-sak 56/13, 04.09.2013.
	48/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2012	Sak utsatt.. Se K-sak 57/13, 04.09.2013.

Formannskapet (F)

Ikke effektuerte saker: 2 saker fra 2010 og 6 saker fra 2012 er fortsatt under oppfølging.

I formannskapet 2. tertial 2013 ble det satt opp 27 saker.

5 saker er effektuert. 11 saker er videresendt kommunestyret for endelig vedtak, 2 saker er tilbakesendt for ytterligere utredning, 1 vedtak ble senere omgjort, 4 saker er behandlet 2 ganger. 3 saker er under oppfølging.

Det ble holdt 4 møter hvorav 1 var satt opp ekstraordinært. 1 møte ble avlyst.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt og administrasjon har utført vedtaket.

Møtedato	F-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
Saker ikke effektuert i 2010 - 2012			
03.02.2010	12/10	Brønnerud gamle skole - Samarbeidsavtale	Stiftelse etablert. Samarbeidsavtale under oppfølging 2013.
16.06.2010	35/10	Salg av lagerhalltomta i Brekkeveien	Under oppfølging
15.02.2012	9/12	Kontorlokaler i sentrum – Leie eller eie	Under oppfølging
11.04.2012	16/12	Salg Dyster-Eldor	Under oppfølging. Se info fra rådmannen i F 29.08.2012: reg.plan tas opp på nytt mv.
29.08.2012	52/12	Ny stilling som fagarbeider ved kommunal-teknisk avd. – Ny behandling/ Inngåelse av kontrakt for leie av gravemaskin med fører	Under oppfølging. Tjenesten har vært utlyst i doffinbasen. På grunn av uklarheter i tildelingskriteriene er tjenesten utlyst igjen.
26.09.2012	66/12	Bosetting av flyktninger 2011-2013 - Tilleggsopplysninger	Under oppfølging. Bosetting av 50 personer 2011-13 ble vedtatt i F-sak 66/12. 18 ble bosatt i 2011 og 15 bosatt i 2012. Rest bosetting i 2013: 17 personer, av disse er 7 bosatt hittil i år.
07.11.2012	74/12	Oppgradering av borggården - Valg av utbyggingskvalitet - Finansiering	Utsatt. Se i F-sak 4/13, 13.02.2013
21.11.2012	78/12	Gnr. 55 bnr. 533 – Brekkeveien 7 – Nylundkvartalet – Parkeringsdekning	Utsatt. Se F-sak 6/13, 13.02.2013
1. tertial 2013			
13.02.2013	1/13	Breivoll – Forlengelse av leieforhold	Tilbakesendt for ny utredning. Ny utredning: se K-sak 33/13, 29.05.2013.
	2/13	Forslag til planstrategi 2013 – 2016	Se K-sak 7/13, 27.02.2013
	3/13	Behandling av arealinnspill før revidering av kommuneplan 2015 - 2027	Effektuert
	4/13	Oppgradering av borggården	Under oppfølging
	5/13	Arneborg – Salg av boligfelt	Vedtatt omgjort i F-sak 37/13, 15.05.2013
	6/13	Gnr. 55, bnr. 533 – Brekkeveien 7 – Nylundkvartalet - Parkeringsdekning	Utsatt. Se F-sak 13/13, 27.02.2013
	7/13	Parkering i Ås sentrum	Utsatt. Se F-sak 15/13, 13.03.2013.
	8/13	Omgjøring av engasjement til fast stilling som sosialpedagog – PPS	Se K-sak 10/2013, 27.02.2013
	9/13	Inspektørstilling Solberg skole	Se K-sak 11/2013, 27.02.2013
	10/13	Opprettelse av ny sekretærstilling – Kulturskolen	Utsatt. Se F-sak 16/13, 13.03.2013
	11/13	Plassering av overskuddslikviditet	Effektuert
12/13	Valg til verv i Ås eldråd	Se K-sak 12/2013, 27.02.2013	

Møtedato	F-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
27.02.2013	13/13	Gnr. 55, bnr. 533 – Brekkeveien 7 – Nylundkvartalet - Parkeringsdekning	Under oppfølging
13.03.2013	14/13	Planstrategi 2012 - 2016	Se K-sak 14/13, 03.04.2013
	15/13	Parkering i Ås sentrum	Under oppfølging. Ny sak i F 12.06.2013.
	16/13	Opprettelse av ny sekretærstilling - Kulturskolen	Se K-sak 16/13, 03.04.2013
	17/13	Mangel på sykehjemsplasser i Ås kommune 2013 – Forslag til tiltak	Se K-sak 19/13, 03.04.2013
	18/13	Utjevnin av avtalehjemler for privatpraktiserende fysioterapeuter i Ås kommune i hht. gjeldende regelverk	Se K-sak 15/13, 03.04.2013
	19/13	Gnr. 107, bnr. 1 – Deponi Nøstvedt gård – Follobanen	Utsatt. Se F-sak 24/13, 17.04.2013
	20/13	Flytting av Nordby bibliotekfilial til Vinterbroseieret	Se K-sak 20/13, 03.04.2013
	21/13	Søknad om fritak fra kommunale verv – Monica Langfeldt Fjeld (H) – Nyvalg – Delegasjon	Se K-sak 17/13, 03.04.2013
	22/13	Søknad om permisjon fra pol. verv 01.03. 2013– 01.03.2014 – Marius H. Borge (A)	Søknad trukket før behandling i kommunestyret. Effektuert
	23/13	Barnehagebehovsplanen – Behov for nye barnehageplasser fra 01.08.2013	Se K-sak 21/13, 03.04.2013
17.04.2013	24/13	Gnr. 107, bnr. 1 – Deponi Nøstvedt gård – Follobanen	Effektuert. Se behandling av revidert søknad i F-sak 34/13, 15.05.2013
	25/13	Ås demenssenter – Valg av skisseprosjekt	Tilbakesendt plankomiteen. Se F-sak 30/13, 15.05.2013 og F-sak 41/13, 29.05.2013.
	26/13	Søknad om økonomisk støtte til Ås Mart'n 2013	Effektuert
2. tertial 2013			
15.05.2013	27/13	Årsmelding med årsberetning 2012	Se K-sak 29/13, 29.05.2013
	28/13	Ås kommunes årsregnskap for 2012	Se F-sak 40/13, .2013
	29/13	Brevoll forlengelse av leieforhold	Se K-sak 33 /13, 29.05.2013
	30/13	Ås demenssenter – Valg av skisseprosjekt – Ny behandling	
	31/13	Solberg skole. Totalrenovering og utbyg-ging. Godkjenning romprogram m kalkyle	
	32/13	Regulering, plan og utvikling i en avdeling	Se K-sak 34/13, 29.05.2013
	33/13	Styrket kapasitet og kompetanse innen samfunnsplanlegging og næringsutvikling	Se K-sak 35/13, 29.05.2013
	34/13	Gnr. 107 Bnr. 1 – Nøstvedt gård deponi- Follobanen – Revidert søknad om dispensasjon fra kommuneplanen	
	35/13	Utvidelse av Vinterbro næringspark – Disp. fra kommuneplanens arealdel	
	36/13	Boligutbygging i Nyveien 24-26 – Dispensasjon fra kommuneplan	
	37/13	Arneborg – Salg av boligfelt – økt utnyttelse	
	38/13	Søknad om permisjon fra kommunale verv – Hanne Marit Gran (SV)	Se K-sak 38/13, 29.05.2013
	39/13	Valg av heimevernsnemnd for resten av perioden 2011-2015	Se K-sak 39 /13, 29.05.2013
29.05.2013	40/13	Ås kommunes årsregnskap for 2012	Se K-sak 35/13, 29.05.2013
	41/13	Ås demenssenter – Valg av skisseprosjekt – Ny behandling	
12.06.2013	42/13	Tertialrapport 1. tertial 2013	Se K-sak 40/13, 19.06.2013
	43/13	Budsjettreguleringer 1. tertial 2013	Se K-sak 41/13, 19.06.2013
	44/13	Handlingsprogram med økonomiplan 2014 – 2017	
	45/13	Kretsgrenser – Konsekvenser ved opprettholdelse av dagens skolestruktur	Se K-sak 43/13, 19.06.2013
	46/13	Organisasjonsendring Fritid for funksjonshemmede	Se K-sak 44/13, 19.06.2013

Møtedato	F-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	47/13	Oppgradering av borggården	Se K-sak 45/13, 19.06.2013
	48/13	Aktiv på dagtid i Ås	Se K-sak 46/13, 19.06.2013
21.08.2013	49/13	Parkering i Ås sentrum	
	50/13	Gnr. 102 Bnr. 8 – Solbergtunet barnehage – utvidelse	
	51/13	Tiltaksplan for idrett, nærmiljø og friluftsliv 2014-2017	Se K-sak /13, 04.09.2013
	52/13	Tiltaksplan for trafiksikkerhet 2014 – 2017	Se K-sak /13, 04.09.2013
	53/13	Søknad om fritak fra kommunale verv – Jan Sjølli (SV)	Se K-sak /13, 04.09.2013

Administrasjonsutvalget (ADM)

I administrasjonsutvalget 2. tertial 2013 ble det satt opp 2 saker. 2 saker er videresendt kommunestyret for endelig vedtak. Det ble holdt 1 møte. 2 møter ble avlyst.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt og administrasjon har utført vedtaket.

Møtedato	ADM-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
1. tertial 2013			
13.02.2013	1/13	Omgjøring av engasjement til fast stilling som sosialpedagog - PPS	Se K-sak 10/2013, 27.02.2013/utsatt til K-sak 31/13, 29.05.2013
	2/13	Inspektørstilling Solberg skole	Se K-sak 11/2013, 27.02.2013
	3/13	Opprettelse av ny sekretærstilling - Kulturskolen	Utsatt. Se ADM-sak 4/13, 13.03.2013
13.03.2013	4/13	Opprettelse av ny sekretærstilling - Kulturskolen	Se K-sak 16/13, 03.04.2013
	5/13	Flytting av Nordby bibliotekfilial til Vinterbrosestret	Se K-sak 20/13, 03.04.2013
	6/13	Barnehagebehovsplanen – Behov for nye barnehageplasser fra 01.08.2013	Se K-sak 21/13, 03.04.2013
17.04.2013	7/13	Regulering, plan og utvikling i én avdeling	Se K-sak 34/13, 29.05.2013
	8/13	Organisasjonsendring fritid for funksjonshemmede	Se K 19.06.2013
	9/13	Permisjonssøknad	Effektuert
2. tertial 2013			
12.06.2013	10/13	Tertialrapport 1. tertial 213	Se K-sak 40/13, 19.06.2013
	11/13	Budsjettreguleringer 1. tertial 2013	Se K-sak 41/13, 19.06.2013

Hovedutvalg for helse og sosial (HHS)

I Hovedutvalg for helse og sosial i 2.tertial 2013 ble det satt opp 10 saker. 4 saker ble effektuert, 6 saker er videresendt formannskapet eller kommunestyret. Det ble holdt 3 møter.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt, og administrasjonen har utført vedtaket

Møtedato	HS-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
1. tertial 2013			
17.01.2013	1/13	Folkehelsearbeid – etablering av frisklivssentral i Ås kommune	Se K-sak 4/13, 30.01.2013
	2/13	Privat-offentlig samarbeid – bygging av leiligheter til kommunal bolig	Se K-sak 5/13, 30.01.2013
	3/13	Rammekutt – helse og sosial	Effektuert.
14.02.2013	4/13	Søknad til fylkesmannen i Oslo og Akershus – satsing på kommunalt barnevern	Effektuert
	5/13	Temaplan for rusmiddelpolitikk i Ås kommune 2013-2016	Se K-sak 8/13, 27.02.2013

Møtedato	HS-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	6/13	Breivoll-forlengelse av leieforhold	Tilbakesendt rådmannen.
14.03.2013	7/13	Mangel på sykehjemsplasser i Ås kommune 2013-forslag til tiltak	Se K-sak 19/13, 03.04.2013
	8/13	Utjevning av avtalehjemler for privatpraktiserende fysioterapeuter i Ås kommune i hht. gjeldende regelverk	Se K-sak 15/13, 03.04.2013
18.04.2013	9/13	Breivoll-forlengelse av leieforhold	Se K-sak 33/13, 29.05.2013
	10/13	Ås demenssenter – valg av skisseprosjekt	Se F-sak 30/13, 15.05.2013
2. tertial 2013			
16.05.2013	11/13	Årsmelding med årsberetning 2012	Se K-sak 29/13, 29.05.2013
	12/13	Aktiv på dagtid i Ås	Se K-sak 46/13, 19.06.2013
	13/13	Brudd på alkoholloven – Ås Restaurant	Effektuert.
	14/13	Søknad om skjenkebevilling – Norsk Landbruksmuseum	Effektuert.
	15/13	Organisasjonsendring fritid for funksjonshemmede	Se K-sak 44/13, 19.06.2013
13.06.2013	16/13	Tertialrapport 1. tertial 2013	Se K-sak 40/13, 19.06.2013
	17/13	Budsjettreguleringer 1.tertial	Se K-sak 41/13, 19.06.2013
	18/13	Søknad om skjenkebevilling – Piemonte Bar & Restaurant	Effektuert
22.08.2013	19/13	Mot i Ås kommune – «Et lokalsamfunn med mot»	Videresendt kommunestyret
	20/13	Søknad om utvidede skjenketider – Follo Futura AS / Ås stasjon	Effektuert

Hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK)

Ikke effektuerte saker 2010-2012: Fra rapportering i årsmelding 2012 gjestod det 1 sak til oppfølging. Status i saken er uendret.

I hovedutvalg for oppvekst og kultur 2. tertial 2013 ble det avholdt 3 møter, og 19 saker var satt opp til behandling. Av disse er 2 saker effektuert, 8 saker er under oppfølging, 3 saker ble utsatt / avvist / tilbakesendt administrasjonen og 6 saker har blitt sluttbehandlet av kommunestyret.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt og administrasjon har utført vedtaket.

Møtedato	HOK-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
Saker ikke effektuert i 2010			
20.01.2010	1/10	Etablering av et digitalt register for kunst-verk og utsmykning i Ås kommunes eie	Arbeid med registrering er igangsatt. Kunstverk og utsmykning i oppvekst- og kulturetaten og på Moer sykehjem er registrert. Videre registrering er ikke prioritert pga. mangel på ressurser.
1. tertial 2013			
17.01.2013	-	Møtet var avlyst.	-
14.02.2013	1/13	Planlegging av grunnlovsjubiléet 2014, prosjektplan	Effektuert. Se også HOK-sak 16/13, 18.04.2013.
	2/13	Plan for bruk av kulturhuset 2013	Effektuert.
	3/13	Retningslinjer for støtte til tiltak for uorganisert ungdom	Effektuert.
	4/13	Veinavn Pentagonområdet	Effektuert.
	5/13	Barnehagebehovsplan, kommunestyrets vedtak 21.11.2012, pkt. 1 uteskuret ved Solbergstunet barnehage	Se HOK-sak 14/13, 14.03.2013.
	6/13	Oppfølging av sykefravær, kommunale barnehager	Se HOK-sak 29/13, 13.06.2013.
	7/13	Breivoll, forlengelse av leieforhold	Se HOK-sak 15/13, 18.04.2013.
	8/13	Tilstandsrapport for barnehager og grunnskolen i Ås 2012	Se K-sak 9/13, 27.02.2013.

Møtedato	HOK-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	9/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012	Sak utsatt. Se HOK-sak 12/13, 14.03.2013.
	10/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2012	Sak utsatt. Se HOK-sak 13/13, 14.03.2013.
14.03.2013	11/13	Flytting av Nordby bibliotekfilial til Vinterbro senteret	Se K-sak 20/13, 03.04.2013.
	12/13	Tilstandsrapport for hver enkelt barnehage i Ås 2012	Mindretallsanket til kommunestyret. Se K-sak 22/13, 03.04.2013.
	13/13	Tilstandsrapport for hver enkelt skole i Ås 2012	Mindretallsanket til kommunestyret. Se K-sak 23/13, 03.04.2013.
	14/13	Barnehagebehovsplanen, behov for nye barnehageplasser fra 01.08.2013	Se K-sak 21/13, 03.04.2013.
18.04.2013	15/13	Breivoll, forlengelse av leieforhold	Under oppfølging.
	16/13	Grunnlovsjubiléet 2014, økonomiske rammer	Under oppfølging.
	17/13	Plan for kompetanseutvikling for barnehagene og grunnskolen i Ås 2013	Effektuert.
	18/13	Plan for iverksettelse av tiltak i barnehager og skoler 2013	Se K-sak 26/13, 02.05.2013.
2. tertial 2013			
21.05.2013	19/13	Årsmelding med årsberetning 2012	Se K-sak 29/13, 29.05.2013.
	20/13	Organisasjonsendring fritid for funksjonshemmede	Se K-sak 44/13, 19.06.2013.
	21/13	Kretsgrenser, konsekvenser ved opprettholdelse av dagens skolestruktur	Se K-sak 43/13, 19.06.2013.
	22/13	Ungdomsråd i Ås kommune, opprettelse av prosjektgruppe	Effektuert. Se også HOK-sak 32/13, 22.08.2013.
	23/13	Brukerråd ved ungdomshusene	Effektuert.
	24/13	Solberg skole, totalrenovering og utbygging, godkjenning av romprogram med kalkyle	Se K-sak 49/13, 04.09.2013.
13.06.2013	25/13	Tertialrapport 1. tertial 2013	Se K-sak 40/13, 19.06.2013.
	26/13	Budsjettreguleringer 1. tertial 2013	Se K-sak 41/13, 19.06.2013.
	27/13	Samarbeidsavtale Norges Musikkhøgskole, «Follo Piloten»	Vedtaket pkt. 2 under oppfølging.
	28/13	Tilskudd til Ås begeistringsetat, Team Experience	Sak utsatt.
	29/13	Sykefravær kommunale barnehager, oppfølging	Sak avvist.
22.08.2013	30/13	Gnr 102 bnr 8 Solberg tunet barnehage, utvidelse	Sluttbehandles i kommunestyret. Under oppfølging.
	31/13	MOT i Ås kommune, «Et lokalsamfunn med MOT»	Sluttbehandles i kommunestyret. Under oppfølging.
	32/13	Ungdomsråd i Ås kommune, etablering av rådet	Sluttbehandles i kommunestyret. Under oppfølging.
	33/13	Bruk av økonomiske midler som HOK disponerer	Under oppfølging.
	34/13	Veinavn i området rundt kirken	Under oppfølging.
	35/13	Veinavn Burum og Herumveiens forlengelse	Sak utsatt, og tilbakesendt administrasjonen.
	36/13	Veinavn Burumskogen	Under oppfølging.
	37/13	Tilstandsrapport for barnehager og skoler, innhold og utforming i fremtidige rapporter	Under oppfølging.

Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

Ikke effektuerte saker: 1 sak fra 2009, 2 saker fra 2011 og 4 saker fra 2012 er under oppfølging.

I HTM ble det i 2. tertial 2013 avholdt 3 møter og 29 saker ble satt opp til behandling. Av disse er 11 effektuert, 5 under oppfølging, 4 er behandlet flere ganger i HTM og 9 saker er sendt videre til formannskapet eller kommunestyret.

Definisjon på "effektuert": Saken er endelig vedtatt og administrasjon har utført vedtaket.

Møtedato	HTM-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
Saker ikke effektuert i 2009-2012			
17.09.2009	102/09	Nedleggelse av kommunale veier	Under oppfølging
05.05.2011	31/11	R-266 endret reguleringsplan for et område mellom Brekkeveien og Østfoldbanen	Under oppfølging
10.11.2011	110/11	Oppfølging av rapport fra avtroppende hovedutvalg	Under oppfølging
27.09.2012	85/12	Gnr 107 Bnr 94, 95 - Vedtak Om Tvangsmulkt Eiendommen	Under oppfølging
	89/12	Gnr 105 Bnr 3 - Nordby Østre - Utvidelse Av Eksisterende Jordbruksområde Ved Oppfylling Av Rene Masser	Effektuert
13.12.2012	105/12	R-270 - Reguleringsplan for Nessesveien 69	Under oppfølging.
	111/12	Vann og avløp - Breviksområdet I Frogn Kommune - Søknad Om Tillatelse Til Vann- Og Avløpstilknytning I Ås Kommune	Under oppfølging.
	112/12	Gnr 107 Bnr 258/259 - Steinalderveien 14 B/16 - Pålegg Om Opprydding Og Fjerning Av Avfall	Under oppfølging.
1. tertial 2013			
17.01.2013	3/13	Gnr 107 bnr 70 -Fålesloråsen 16 - Riving med bruksendring	Under oppfølging
	5/13	Gnr 60 bnr 40 - Haugerudvn. 69 - Bruksendring/etteranmelding	Effektuert
14.02.2013	20/13	Gnr 73 bnr 335 - Hellekroken 13 - tilbygg - klage	Fylkesmannen har i brev av 08.05.13 gitt kommunen medhold. Viser til referatsak 2, HTMs sakspapirer 13.06.2013.
	21/13	Gnr 110 bnr 21 - Grevlingvn 1 - klage på pålegg om tilknytning til kommunalt vann- og avløpsnett	Under oppfølging - venter på kopi av tinglyst dokument.
	22/13	Gnr 79 bnr 11 - Svaheim Gaard - klage på vedtak om å ikke gi utsatt frist	Under oppfølging (frist 01.01.14)
	23/13	Gnr 95 bnr 17 - Stenerudvn 19 - klage på vedtak om å ikke gi utsatt frist.	Under oppfølging (frist 01.01.14)
	25/13	Gnr 75 bnr 1 - Revhaug Kroer - vedtak om tvangsmulkt	Under oppfølging (frist 01.07.13)
	26/13	Gnr 101 bnr 6 - Kongevn. 192 - vedtak om tvangsmulkt	Effektuert
14.03.2013	30/13	Gnr 27 bnr 6 - Gamle Mossevei 29 - klage på vedtak om avvikling	Fylkesmannen har i brev av 06.06.13 opphevet kommunens vedtak. Viser til referatsak i HTMs sakspapirer 22.08.13.
	31/13	Gnr 110 bnr 8 - Kjærnesvn 75 - vedtak om tvangsmulkt	Under oppfølging
	32/13	Gnr 99 bnr 2 - Sundbyvn 41 - vedtak om tvangsmulkt	Effektuert
	34/13	Gnr 99 bnr 12 - Sundbyvn 27/31/35/51 - vedtak om tvangsmulkt	Effektuert
	35/13	Gnr 55 bnr 533 - Brekkevn 7 - Nylundkvaralet - parkeringsdekning	Effektuert
	40/13	Gnr 98 bnr 7 - Sundbyvn 89 - vedtak om tvangsmulkt	Under oppfølging (frist 01.08.13)
2. tertial 2013			
16.05.2013	41/13	Årsmelding med årsberetning 2012	Se K-sak 29/13, 29.05.2013
	42/13	Disponering av midler til veivedlikehold 2013	Effektuert
	43/13	R-257 - Endret reguleringsplan for Ålerudmyra skytebane	Se K-sak 32/13, 29.5.13
	44/13	R-273 - endret reguleringsplan for Hogstvetveien 29 - 51	Offentlig ettersyn, 2. gangs beh. HTM 26.09.13
	45/13	Gnr 24 bnr 1 - Kvestad gård - søknad om deling - klage på bygning- og reguleringsjefens vedtak	Utsatt, se HTM-sak 62/13, 22.08.13
	46/13	Gnr 42 bnr 110 - kirkeveien 17 - garasje med utleiedel	Effektuert
	47/13	Gnr 42 bnr 1 fnr 196 - Nye pentagon ii, felt b2 - nybygg - studentboliger	Effektuert
	48/13	Gnr 103 bnr 14 - Nygårdsveien 5 b - vedtak om tvangsmulkt	Under oppfølging (frist 01.09.13)
	49/13	Gnr 85 bnr 1 - Toverud kroer - begjæring om omgjøring av vedtak om tvangsmulkt pålegg om oppgradering av separat avløpsanlegg - ny frist	Effektuert

Møtedato	HTM-sak	Sakens tittel (evt. forkortet)	Status for oppfølging
	50/13	Gnr 110 bnr 1 – Nordre Fåle gård – område for hestehold og rideaktivitet – vurdering av behov for reguleringsplan	Under oppfølging
13.06.2013	51/13	Tertialrapport 1. tertial 2013	Se K-sak 40/13, 19.06.13
	52/13	Budsjettreguleringer 1. tertial 2013	Se K-sak 41/13, 19.06.13
	53/13	Parkering i ås sentrum	Se F-sak 49/13, 21.08.13
	54/13	R-254/1m – Endret reguleringsplan for Sentrum nord - Åstorget, felt 3 - 2. gangs behandling	Se K-sak 42/13, 19.06.13
	55/13	R-274: Reguleringsplan for et område øst for Solbergskrysset	Offentlig ettersyn
	56/13	Tiltaksplan for idrett, nærmiljø og friluftsliv 2014 - 2017	Se K-sak 50/13, 04.09.2013.
	57/13	Tiltaksplan for trafiksikkerhet 2014 - 2017	Se K-sak 50/13, 04.09.2013.
	58/13	Gnr 113 bnr 267 - Askhaugveien 7 - bruksendring - fra fritidsbolig til bolig	Effektuert
	59/13	Gnr 51 bnr 6 - Brekkeveien 77 - klage på pålegg om tilknytning til kommunal vannledning	Fylkesmannen stadfestet i brev av 03.09.13, kommunens vedtak. Frist for tilknytning: 01.10.2014.
22.08.2013	60/13	Gnr 102 bnr 8 - Solbergstunet barnehage - utvidelse	Se K-sak 49/13, 4.9.13
	61/13	Gnr 104 bnr 27 - midlertidig drift i steinbrudd - søknad om forlenget driftstid	Effektuert
	62/13	Gnr 24 bnr 1 - Kvestad gård - søknad om deling - klage på bygning- og reguleringsjefens vedtak	Effektuert
	63/13	Gnr 114 bnr 16 - Bølstadfeltet 13 - tilbygg, delvis overbygget veranda-enebolig klage	Sendt Fylkesmannen
	64/13	Gang- og sykkelvei langs Kjærnesveien – byggeregnskap	Effektuert
	65/13	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - status	Effektuert
	66/13	Gnr 61 bnr 250 Myrveien 16, regnskap ombyggingsarbeider	Effektuert
	67/13	Søndre Moer og Nordre Moer - refusjonskrav vedrørende opparbeidelse av ny hovedadkomst	Effektuert
	68/13	Klage på kommunale avgifter - Gnr 115 Bnr 49	Utsatt til HTM-møtet 26.09.13
	69/13	Gnr 108 Bnr 426 - Tiursvingen 5 C - klage på beregning av avløpsgebyr	Utsatt til HTM-møtet 26.09.13

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kommunestyret har møte i Ås kulturhus, Store sal

09.10.2013 kl. 18.30

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret. Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og bibliotekene, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

- Datatilsynet v/informasjonsdirektør Ove Skåra (20 min.)
OFFENTLIGHETSLOVEN OG INTERNETT

- Eidsvoll 1814 (20 min.)
GRUNNLOVSJUBILEET PÅ 1-2-3. HVA SKAL VI FEIRE?

K-sak 58/13 12/1414
TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2013

K-sak 59/13 12/1409
BUDSJETTREGULERINGER 2. TERTIAL 2013

K-sak 60/13 13/2255
UTVIDELSE AV LÅNERAMME FOR KRETSLØP FOLLO

K-sak 61/13 13/2196
ORGANISeringen AV BRANN-OG REDNINGSTJENESTEN I FOLLO- OG MOSSEREGIONEN (FMBR)

K-sak 62/13 13/2231
OMDANNING AV FOLLO DISTRIKTSREVISJON TIL INTERKOMMUNALT SELSKAP

K-sak 63/13 10/1450
KOMMUNEPLAN 2011 - 2023 - ENDRING AV PLANBESTEMMELSE

K-sak 64/13 13/1997
LJUNGBYVEIEN 17 - TO NYE LEILIGHETER M.M. GODKJENNING AV AVSLUTTENDE BYGGEREGNSKAP SOM LEDD I ENDELIG AVSLUTNING AV PROSJEKTET

K-sak 65/13 05/3318
R-239 - REGULERINGSPLAN FOR OMRÅDET NEBBA BRYGGE
- OPPEGÅRD GRENSE - NY BEHANDLING

K-sak 66/13 12/524
R-273 - ENDRET REGULERINGSPLAN FOR HOGSTVETVEIEN 29 - 51

K-sak 67/13 12/151
R-275 - ENDRET REGULERINGSPLAN FOR MYRVEIEN16 M.M.

K-sak 68/13
Utgår

K-sak 69/13 13/1942
MØTEPLAN 2014 - FORMANNSKAP OG KOMMUNESTYRE

K-sak 70/13 13/2269
SØKNAD OM FRITAK FRA KOMMUNALE VERV
- MORTEN PETTERSON (NHF) - NYVALG

Ås, 02.10.2013 Johan Alnes Ordfører	Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes på tlf. 64 96 20 18 eller e-post politisk.sekretariat@as.kommune.no v/Jeanette Karlsen. (Det sendes personlig svar på mottak av e-post. Telefonbeskjed må gis dersom svar ikke er mottatt innen rimelig tid). Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.
--	--

*Utdrag av kommunestyrets
protokoll 9.10.13*

K-sak 58/13

TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2013

Formannskapet, administrasjonsutvalgets, hovedutvalg for helse og sosials og hovedutvalg for oppvekst og kulturs innstilling 25./26.09.2013:

2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 26.09.2013:

Tertialrapport 2013 slår fast at det fortsatt er manglende framdrift i investeringsprosjekter. HTM ber rådmannen foreslå tiltak for å rette på dette i budsjettbehandlingen. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

Kommunestyrets behandling 09.10.2013:

Gro Haug (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

Nåværende tertialrapport synes ikke å være hensiktsmessig verken for politikere eller administrasjonen. Kommunestyret ber om at det fremmes egen sak om fremtidig rapportering, der det legges vekt på at rapporteringen blir et egnet styringsgrunnlag for administrative og politiske korleksjoner gjennom året.

Votering:

HTMs forslag enstemmig vedtatt.

Hs tilleggsforslag ble nedstemt 20-13 (8H, 4FrP, 1KrF).

Kommunestyrets vedtak 09.10.2013:

Tertialrapport 2013 slår fast at det fortsatt er manglende framdrift i investeringsprosjekter. Kommunestyret ber rådmannen foreslå tiltak for å rette på dette i budsjettbehandlingen. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

K-sak 59/13

BUDSJETTREGULERINGER 2. TERTIAL 2013

Formannskapet innstilling 25.09.2013:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2 og med følgende tillegg:

Prosjekt 0677 Frivillighetens hus fullfinansieres med 300 000 kr i henhold til vedtak i kommunestyret 15.12.2010. Tiltaket finansieres med bruk av ubundet investeringsfond, konto 25350140.

Hovedutvalgenes og administrasjonsutvalgets innstilling 25./26.09.2013:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2.

Kommunestyrets behandling 09.10.2013:

Votering: Formannskapet innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak 09.10.2013:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2 og med følgende tillegg:

Prosjekt 0677 Frivillighetens hus fullfinansieres med 300 000 kr i henhold til vedtak i kommunestyret 15.12.2010. Tiltaket finansieres med bruk av ubundet investeringsfond, konto 25350140.

skjer hos hvem av de involverte for å unngå møtekollisjoner og andre uheldige situasjoner m.m.

For å komme fram til en avtale stiller menigheten en del krav og ønsker som de har utformet som et forslag til tillegg til leieavtalen:

- 1. En forutsetning for oss for å inngå i en ny avtale, hvor Breivolls venner får bruksadgang til våre leide arealer, er at vi innen ca 4 mnd. kan komme i gang med å bygge en ny låve/aktivitetshall på Breivoll. Dette er en hall som vi bygger i moduler og som vi tar med oss når vårt leieforhold utløper.*
- 2. Det gule huset (eller handicaphuset) er i dag i bruk for vår barneaktivitetsklubb (ofte forkortet til AK) hver tirsdag ettermiddag og kveld. Vi bruker også huset til skiftegarderobe ved fotballtreninger. Vi tenker oss at det gule huset blir fremleid til Breivolls venner for deres eksklusive bruk. Vår bruk vil med andre ord opphøre og Breivolls venner kan bruke huset eksklusivt hele året hver dag med unntak av fredag kveld og søndager fra 1. Mai til 1. Oktober. På disse tidspunkter ønsker vi eksklusiv bruk av eiendommen.*
- 3. Breivolls venner bør bekoste en hekk eller annen fysisk avgrensning mot vaktmesterboligen slik at de som bor der blir noe skjermet. Inngangen på bygget bør legges på fremsiden der hvor det er kjøkken i dag. Vi kan da med små grep avskjerme oss for deres virksomhet. Parkering bør legges foran bygget, og de andre offentlige parkeringene. Hestejordet mener vi bør skjermes for andre leietakere en oss selv da det legges ned betydelig innsats for og holde det intakt for idrettsaktiviteter.*
- 4. Den bruk av stedet som Breivolls venner ønsker bør konkretiseres i størst mulig grad i avtalen, slik at vi unngår virksomhet som er i strid med avtalens forutsetninger. Breivolls venners rett til å bruke friluftsområder på vårt leide område, mener vi bør være begrenset til slik avtalen er i dag. Dvs at det ikke kan være organisert virksomhet der uten vårt samtykke. Konserter og tilsvarende arrangement kan gjennomføres på kommunens friområde slik det har hvert gjennomført tidligere. Ved avtalebrudd ønsker vi å kunne si opp fremleieavtalen, slik at vi unngår å bruke mye unødvendig energi på et leieforhold som ikke fungerer.*
- 5. Når det gjelder økonomi mener vi at Breivolls venner dekker sine egne kostnader som vedrørende det gule huset, samt en riktig andel av stedets driftskostnader som tilsvarer deres egen bruk.*
- 6. Vi ønsker at det inntas i en eventuell ny tilleggskontrakt at vi 30.4.2018 har til gode 2 997 760,- basert på en lineær avskrivning av avtalefestede investeringer etter leieavtalens artikkel 13A. Dette beløpet er ferdig avskrevet 30.4.2023*

Vi går nå gjennom tilleggsforslaget til menigheten før vi igjen kaller sammen til møte for å avklare eventuelle misforståelser. Etter det vil vi ha et felles møte med Brunstad kristelige menighet, Breivolls venner og Ås kommune for å gjennomgå saken og komme fram til en avtale.

K-sak 58/13
TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2013

Gå til sakliste

Saksbehandler: Emil Schmidt

Arkivnr: 145 &14

Neste sak >>

Saksnr.: 12/1414

<u>Utvalg</u>	<u>Utv.nr.</u>	<u>Møtedato</u>
Formannskapet	54/13	25.09.2013
Hovedutvalg for helse og sosial	22/13	26.09.2013
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	38/13	26.09.2013
Hovedutvalg for teknikk og miljø	70/13	26.09.2013
Administrasjonsutvalget	12/13	25.09.2013
Arbeidsmiljøutvalget	/	24.09.2013
Kommunestyret	58/13	09.10.2013

Formannskapet, administrasjonsutvalgets, hovedutvalg for helse og sosials og hovedutvalg for oppvekst og kulturs innstilling 25./26.09.2013:

2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 26.09.2013:

Tertialrapport 2/13 slår fast at det fortsatt er manglende framdrift i investeringsprosjekter. HTM ber rådmannen foreslå tiltak for å rette på dette i budsjettbehandlingen. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 26.09.2013:

Ola Nordal (A) fremmet følgende forslag:

Tertialrapport 2/13 slår fast at det fortsatt er manglende framdrift i investeringsprosjekter. HTM ber rådmannen foreslå tiltak for å rette på dette i budsjettbehandlingen. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

Votering:

Arbeiderpartiets forslag ble enstemmig tiltrådt.

Hovedutvalg for teknikk og miljø innstilling 26.09.2013:

Tertialrapport 2/13 slår fast at det fortsatt er manglende framdrift i investeringsprosjekter. HTM ber rådmannen foreslå tiltak for å rette på dette i budsjettbehandlingen. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs behandling 26.09.2013:

Votering: (6 stemmer)

Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs innstilling 26.09.2013:

2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 26.09.2013:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt

Hovedutvalg for helse og sosials vedtak 26.09.2013:

2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Formannskapetets behandling 25.09.2013:

Spørsmål eller merknader til tertialrapporten sendes rådmannen trine.christensen@as.kommune.no innen mandag 30. oktober 2013. Svar sendes samlet og til alle så snart som mulig.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Formannskapetets innstilling 25.09.2013:

2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Administrasjonsutvalgets behandling 25.09.2013:

Eli Stokkebø (FF) orienterte om behandling i arbeidsmiljøutvalget.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Administrasjonsutvalgets innstilling 25.09.2013:
2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Arbeidsmiljøutvalgets behandling 24.9.2013:
Votering: Enstemmig vedtatt.

Arbeidsmiljøutvalgets vedtak 24.09.2013:
AMU tok saken til orientering.

Rådmannens innstilling 18.09.2013:
2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Tidligere politisk behandling:
Ingen

Avgjørelsesmyndighet:
Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:
AMU
Administrasjonsutvalg
Hovedutvalg for helse og sosial
Hovedutvalg for oppvekst og kultur
Hovedutvalg for teknikk og miljø
Kontrollutvalg (uttalelse)
Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken: (separat)
2. tertialrapport 2013

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg:
Ingen

Utskrift av saken sendes til:
Rådmannens ledergruppe

SAKSUTREDNING:

Tertialrapportene er bygd opp etter samme struktur som handlingsprogram 2013 - 2016. I tertialrapporten rapporteres det på følgende:

- Økonomi
- Tiltak beskrevet i handlingsprogrammet
- Oppfølging av vedtak
- Planoversikt

2. tertialrapport er en forenklet tilbakerapportering på målsettinger i vedtatt handlingsprogram og økonomiplan. Da det er vedtatt mange mål med tilhørende tiltak, gis det ikke en uttømmende rapportering på hvert enkelt tiltak. Der det imidlertid er avvik mellom vedtatte tiltak og faktisk gjennomføring, blir dette rapportert. Mål og tiltak der det har vært aktivitet i perioden, og strategier og tiltak med høyt politisk fokus som er gjennomført fra mai til august, er også trukket frem. Nedenfor gis et kort sammendrag av de viktigste sakene i 2. tertial.

Økonomi

Vedtatt budsjett etter 1. tertial innebærer et netto driftsresultat på 0,7 %. Ny prognose etter 2. tertial innebærer fortsatt et netto driftsresultat på 0,7 %, men det er usikkerhet til anslaget. Utgiftene til helse og sosial kan bli høyere enn budsjettet, men dette kan utlignes ved at skatteinntekter og finansinntekter kan bli høyere enn budsjett.

Samhandlingsreformen

Status per 2. tertial viser at samhandlingsreformen og nye ressurskrevende brukere innebærer behov for økte tjenester. Ås kommune har et stramt budsjett som følge lavt inntektsnivå. Det er derfor behov for å justere tjenestenivå og tjenestetilbudet, når veksten i brukere og deres behov øker mer enn forutsatt.

Effektivisering av kontorlokaler

KOSTRA-tall viser at Ås kommune har en høy andel kvadratmeter per innbygger til administrasjonslokaler. Dette har sammenheng med at bygningene kommunen disponerer til kontorlokaler ikke er tidsmessige og optimalt utnyttet.

Det arbeides nå med tiltak for å effektivisere kontorbruken på rådhuset og på Rådhusplassen 29 (Erik Johansen bygget). Flere deler kontorer, og det vurderes mindre ombygginger for økt arealeffektivitet. På Rådhusplassen 29 er det dialog med huseier om omdisponering av arealer for å bidra til mer effektive og tidsmessige lokaler.

Effektivisering av administrative prosesser

Ås kommune er inn i en periode med høy utviklingstakt på effektivisering av administrative prosesser. Fokuset er på forenkling og automatisering av prosesser, styrket internkontroll, samt overgang til fullelektroniske løsninger.

Etablering av nye barnehager

Det ble i 1. tertial vedtatt opprettelse av 59 midlertidige barnehageplasser; 14 småbarnsplasser i Solberg tunet barnehage, 25 plasser for barn 3 – 6 år i SFO-lokalene på Brønnerud skole og 20 plasser i den gamle skolebygningen (gule huset) på Nordby skole. Plassene stod ferdig i slutten av august. Kommunen har full

barnehagedekning og har kunnet ta opp barn født t.o.m. oktober 2012. I tillegg er det også noen ledige plasser som vil bli tildelt utover året.

Bibliotek Vinterbro senteret

Samlingen på Nordby ble før sommerferien kodet om som forberedelse til bruk i utlånsautomater. Hele filialen er pakket og klar til flytting. Klargjøring av de nye lokalene på Vinterbro har pågått i hele sommer, med byggearbeid, maling og gulvlegging. Kabling skjer i disse dager. Vi håper på åpning i månedsskiftet september/oktober.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at 2. tertialrapport 2013 tas til orientering.

Forvaltningsrevisjon 2014 - samhandlingsreformen - mål og problemstillinger

Saksbehandler: Jan Løkken

Saksnr.: 13/00016-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kontrollutvalget i Ås

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets forslag til formål og problemstillinger for forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen: Follo distriktsrevisjonen bes legge fram prosjektplan. Utvalget forutsetter at rapporten legges fram for utvalget i løpet av 2014.

Saksutredning:

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte den 10. september, jf. sak 21/13, å gjennomføre forvaltningsrevisjon i 2014 innen følgende områder:

1. Forvaltningsrevisjon av Follo Ren IKS
2. Samhandlingsreformen

Utvalget vedtok å be revisjonen utarbeide en risikoanalyse av Follo Ren IKS. Sekretariatet ble bedt om å utarbeide forslag til formål og problemstillinger for det andre prosjektet.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen skal møte utfordringer som følge av den demografiske utviklingen (flere eldre og livsstilssykdommer), behovet for bedre samordning av helsetjenestene og behovet for forebygging av sykdom. Reformen forutsetter kommunal medfinansiering (dekket gjennom statlig rammetilskudd) og det skal lønne seg for kommunene å påta seg oppgaver som fører til lavere forbruk av sykehustjenester. Reformen gjennomføres gradvis med nye oppgaver for kommunene:

- 1.1.2012: Finansieringsansvar for en del av kostnadene ved sykehusopphold for kommunens innbyggere
- 1.1.2012: Finansieringsansvar for utskrivningsklare pasienter
- 1.1.2012: Avtaler mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten
- 1.1.2012 Større ansvar for forebyggende helsetjenester
- 31.1.2012: Avtaler om samarbeid med helseforetak
- Gradvis 2012 – 2015: tilbud om døgnopphold ved behov for øyeblikkelig hjelp
- 2013: Større oppfølgingsansvar overfor fastlegene

Ås kommune

Samhandlingsreformen innføres gradvis og reformen har fungert i kort tid. Formål og problemstillinger for en forvaltningsrevisjon bør utformes i lys av dette.

Formål:

Undersøke om Ås kommune har styring og kontroll med innføringen av samhandlingsreformen og om de delene av reformen som er satt ut i livet, virker etter hensikten.

Problemstillinger:

- 1) Hvordan håndterer kommunen de utskrivningsklare pasientene?
 - Samarbeid AHUS
 - Kommunens kapasitet til å ta imot pasienter.
 - Hvordan er de utskrivningsklare pasientene fornøyd med behandlingen de har fått?
- 2) Hvordan har kommunen innrettet seg for å ivareta nye og økte krav til bemanning og kompetanse?
- 3) Har kommunen rutiner og systemer for kontroll av økonomien i forbindelse med reformen?
- 4) Hvordan ivaretar kommunen kravene til det forebyggende arbeidet?
- 5) Har samarbeidet mellom Follo-kommunene om innføringen av reformen vært positivt for Ås kommune?

På grunnlag av kontrollutvalgets drøfting av formål og problemstillinger foreslår vi at revisjonen legger fram forslag til prosjektplan.

Vedlegg:

Kommunens årsmelding 2012, utdrag Samhandlingsreformen s. 4.pdf

IC-sak 75/11

K-sak 75/11
SAMHANDLINGSREFORMEN I FOLLO

<u>Gå til saksliste</u>	<u><< Forrige sak</u>	<u>Neste sak >></u>	
Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt		Arkivnr: 026 G00 &20	Saksnr.: 11/3950
<u>Utvalg</u>	<u>Sak nr.</u>	<u>Møtedato</u>	
Kommunestyret	75/11	14.12.2011	

Rådmannens innstilling:

Delrapport og prosjektplan for prosjekt "Samhandlingsreformen i Follo" tas til orientering.

Rådmannen i Ås, 06.12.2011

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

Vedtatt i Follorådet 23.11.2011

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyre

Behandlingsrekkefølge:

Kommunestyre

Eldrerådet

Råd for funksjonshemmede

Hovedutvalg for helse og sosial

Vedlegg som følger saken trykt separat:

Vedlegg 1: Delrapport av 14.oktober 2011

Vedlegg 2: Prosjektplan – utredning 2012

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Prosjektet "Samhandlingsreformen i Follo" anbefaler i delrapport per 14. oktober 2011 å utrede etablering av lokalmedisinsk senter, med tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold. Delrapport og prosjektplan for utredningen er vedtatt i ordførermøtet i Follorådet 23. november 2011.

Prosjekt samhandlingsreformen i Follo ble nedsatt høsten 2009 av ordførermøtet. Prosjektet skal komme med forslag til hvordan Follo-kommunene sammen skal møte utfordringene St.meld. nr. 47 (2008-2009) *Samhandlingsreformen* introduserer.

Reformen har som mål å sikre helhetlige helsetilbud for pasientene, samt økt innsats for å forebygge og begrense sykdom. Kommunene skal tilby tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold. Dette er oppgaver det kan være hensiktsmessig å etablere i lokalmedisinsk senter.

Prosjektet anbefaler å utrede etablering av lokalmedisinsk senter i Follo for å løse kompetansekrevende oppgaver. Dette vil si oppgaver som den enkelte kommune vil ha nytte av å løse sammen med andre kommuner, da særlig knyttet til kompetanse, rekruttering og robusthet.

Følgende innhold i lokalmedisinsk senter anbefales utredet, organisert i delprosjekter:

1. Administrasjons- og systemarbeid
2. IKT
3. Interkommunalt behandlingstilbud
4. Friskliv
5. Mobile støttetjenester

Stilling for prosjektleder videreføres. Delprosjektene skal ledes av delprosjektledere. Det etableres arbeidsgrupper for hvert delprosjekt. Kommunene og Ahus skal frigjøre personell til dette.

Utredningen skal være ferdig 1.11.2012.

Det tas sikte på høring og vedtak i kommunene våren 2013, og iverksetting fra høsten 2013.

Delrapport og prosjektplan for utredningsfasen ble vedtatt i Ordførermøtet 23. november 2011.

Vurdering av saken:

Den enkelte kommune i Follo iverksetter en rekke tiltak for å møte utfordringene samhandlingsreformen introduserer. Prosjektet samhandlingsreformen i Follo vurderer de mer langsiktige tiltakene. Blant annet får kommunene plikt etter den nye helse- og omsorgstjenesteloven til å ha øyeblikkelig hjelp som døgntilbud fra 2016. Dette vil være en kompetansekrevende og dermed ressurskrevende oppgave. Både rekruttering av helsepersonell og å etablere et robust behandlingstilbud vil være utfordringer i den sammenheng. Det bør derfor utredes om det er hensiktsmessig å etablere dette interkommunalt i lokalmedisinsk senter.

Det anses hensiktsmessig for kommunen å delta i utredningsarbeidet.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Det forutsettes at prosjektet mottar statlige prosjektmidler i 2012. Egenfinansiering fra Follo-kommunene og Ahus foreslås til ca. 50 % av den totale budsjetttrammen for prosjektet, ca. 4 mill. kr. Egenfinansiering vil primært bestå i å frigjøre personell til deltakelse i styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgrupper.

Konklusjon med begrunnelse:

Det anses hensiktsmessig for kommunen å delta i utredningsarbeidet.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

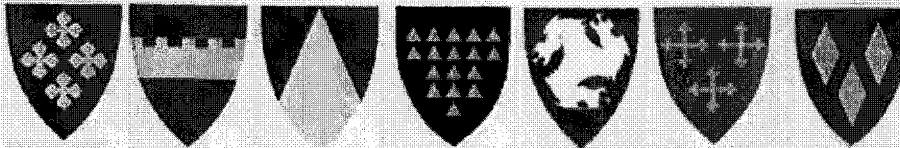
Vedlegg til sak om

11/3950

SAMHANDLINGSREFORMEN I FOLLO

Behandlingsrekkefølge:
Kommunestyre 14.12.2011
Ås eldreråd
Kommunalt råd for funksjonshemmede
Hovedutvalg for helse og sosial

Vedlegg 1

Enebakk

Frogn

Nesodde

Oppegår

Ski

Vestby

Ås

n

d

**Akershus
universitetssykehus**
Samhandlingsreformen i Follo

Delrapport

14. oktober 2011

Innhold

SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	6
1.1 Mål og rammer for prosjektet	6
1.1.1 Prosjektets formål	6
1.1.2 Resultatmål	7
1.1.3 Prosessmål	7
1.1.4 Læringsmål	7
1.1.5 Rammer	7
2. SAMHANDLINGSREFORMEN OG NYTT LOVVERK	8
2.1. Stortingsmelding 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen	8
2.2 Helse- og omsorgstjenesteloven	8
2.2.1 Samarbeidsavtaler	8
2.2.2 Kommunen må betale for behandling av egne innbyggere på sykehus	9
2.2.3 Kommunen må betale for utskrivningsklare pasienter	9
2.2.4 Øyeblikkelig hjelp som døgntilbud	9
2.3 Statsbudsjettet 2012	10
2.4 Folkehelseloven	11
2.5 Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015	11
3. FOLLO	13
3.1 Interkommunalt samarbeid i Follo på helseområdet	15
3.2 Akershus universitetssykehus (Ahus)	16
4. METODE OG GJENNOMFØRING	17
4.1 Gjennomføring i henhold til prosjektplan	17
4.2 Suksessfaktorer	18
4.3 Risiko i prosjektet	18
4.4 Forslag og tiltak	19
4.5 Forventet måloppnåelse	19
4.6 Ansvarsforhold	19
5. LOKALMEDISINSK SENTER I FOLLO	20

5.1 Administrasjons- og systemarbeid for samhandlingen	21
5.1.1 Organisering	21
5.1.2 Økonomi	21
5.1.3 Samarbeidsavtaler	22
5.1.4 IKT-samhandling	22
5.2 Interkommunalt samarbeid innen helse og omsorg	23
5.2.1 Frisklivssatsing	23
5.2.2 Tilbud før og i stedet for sykehusopphold	24
5.2.3 Tilbud etter sykehusopphold	24
5.2.4 Ambulante tjenester	25
5.3 Desentraliserte spesialisthelsetjenester i Follo	25
5.4 Samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjeneste og kommuner	25
5.4.1 Mobile laboratorium- og røntgentjenester	25
6. ØKONOMISKE FORHOLD	25
7. ORGANISERING OG EIERSKAP	26
8. FRAMDRIFTSPLAN OG KONKLUSJON	26
REFERANSER	28
VEDLEGG	28
Vedlegg 1	28
Sammensetning delprosjektgrupper:	28
Delprosjekt 1 Akutte innleggelser i kommunene	28
Delprosjekt 2 Forebygge sykehusinnleggelser	28
Delprosjekt 3 Utskrivningsklare pasienter	28
Delprosjekt 4 Friskliv	29
Vedlegg 2	29
Samhandlingsprosjekter andre steder i landet	29
Nedre Romerike	29
Øvre Romerike	29
Mosseregionen	30
Hallingdal lokalmedisinske senter	30
Fosen distriktsmedisinske senter	31
Søbstad Helsehus	31

Sammendrag

Prosjektet Samhandlingsreformen i Follo ble nedsatt høsten 2009 av Ordførermøtet i Follo. Prosjektet jobber med forslag til hvordan Follo-kommunene skal møte utfordringene som samhandlingsreformen introduserer (St.meld. nr. 47 (2008-2009)).

På bakgrunn av vedtak i Stortinget om nytt lovverk, ble en konkretisert prosjektplan lagt fram for ordførermøtet 22. juni 2011. I denne prosjektplanen ble prosjektet avgrenset til primært å se på nye oppgaver i helse- og omsorgstjenesteloven knyttet til nye finansieringsordninger.

Prosjektet er så langt gjennomført med deltakelse og innspill fra ansatte i helse- og omsorgstjenestene i alle Follo-kommunene og fra Ahus. Prosjektet anbefaler videreføring av prosjekt Samhandlingsreformen i Follo gjennom en utredningsfase på ett år.

Interkommunale tiltak bør støtte opp om hovedmålene i samhandlingsreformen:

- Få til bedre samhandling mellom kommuner og sykehus med helhet og sammenheng for pasienter og innbyggere
- flere helse- og omsorgsoppgaver til kommunene
- økt innsats for å forebygge og begrense sykdom
- møte framtidens demografiske endringer på en bærekraftig måte

Som oppfølging av samhandlingsreformen ble det i juni 2011 vedtatt nytt lovverk. Lovendringene innebærer plikt til å inngå samarbeidsavtaler mellom kommune og sykehus, kommunalt betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter, plikt til kommunal medfinansiering av sykehusbehandling fra 1.1.2012, og, fra 2016, kommunal plikt til å opprette øyeblikkelig hjelp døgntilbud. Prosjektet anbefaler interkommunalt samarbeid innenfor områder der nytt lovverk og nye finansieringsordninger gjør seg gjeldende.

Prosjektet Samhandlingsreformen i Follo anbefaler å utrede etablering av lokalmedisinsk senter i Follo for å løse kompetansekrevende helse- og omsorgsoppgaver. Dette vil si oppgaver som den enkelte kommune vil ha nytte av å løse sammen med andre kommuner, da særlig knyttet til kompetanse, rekruttering og robusthet.

Hovedintensjonen i samhandlingsreformen er at kommunene skal tilby tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold. Dette er oppgaver som det kan være hensiktsmessig å etablere i lokalmedisinsk senter. Innhold i og behov for lokalmedisinsk senter med døgnplasser bør utredes nærmere, og følgende er naturlig å vurdere:

- Observasjon
- Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- Etterbehandling
- Ambulante tjenester
- Desentraliserte spesialisthelsetjenester

Administrasjons- og systemarbeid må utredes: Økonomi, organisering, samarbeidsavtaler med Ahus og IKT-løsninger.

Bedre vurderingsgrunnlag av pasientenes helsetilstand i den kommunale helse- og omsorgstjenesten vil innebære at flere innbyggere kan diagnostiseres og behandles lokalt. Mobilt laboratorium, mobilt røntgen og diverse andre funksjoner vil kunne være til nytte. Prosjektet anbefaler utredning av mobile tjenester.

Økt innsats for å forebygge og begrense sykdom kan oppnås gjennom tiltak med dokumentert effekt. På frisklivssentraler får innbyggere veiledning for å endre levevaner, samt å lære seg å leve med sykdom. Det er viktig å bygge opp tilbud der folk bor. Prosjektet anbefaler at hver Follo-kommune oppretter minimum 100 % fast stilling til frisklivs koordinator for etablering av frisklivssentral i hver kommune.

På interkommunalt nivå anbefaler prosjektet å etablere Friskliv Follo, et nettverk bestående av alle frisklivskoordinatorene. I Friskliv Follo skal koordinatorene samarbeide om felles tiltak og kompetanseheving. Det bør utredes å opprette en felles Frisklivsklinikk, lokalisert i et lokalmedisinsk senter. Frisklivsklinikk skal være et tilbud til innbyggere med kroniske lidelser særlig relatert til muskel- og skjelettsystemet, psykosomatiske plager og kroniske smerteplager for tverrfaglig utredning, vurdering og behandling.

Ved positivt vedtak om videreføring av prosjektet, bør 100 % stilling for prosjektleder videreføres. Det bør også etableres arbeidsgrupper eller delprosjekter med ledere som frikjøpes fra stillinger i kommunene. Det anbefales at kostnadsfordelingen i prosjektet består av 50 % statlige prosjektmidler og 50 % egeninnsats fra kommunene og Ahus. Total budsjetttramme anslås til ca. 4 mill. kr per år, i ca. tre år. Det utarbeides prosjektplan for utredningsfasen.

1. Innledning

Ordførermøtet i Follo nedsatte 15. september 2009 et prosjekt som skulle jobbe med forslag til hvordan Follo-kommunene skulle møte utfordringene introdusert i St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid.

Etter hvert ble følgende prosjektmandat klart, utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra hver av de sju kommunene i Follo.

1. Som følge av gjennomgangen i den enkelte kommune, vurdere hvilke områder som kan egne seg for et interkommunalt samarbeid for å sikre at innbyggerne får et tilbud iht BEON-prinsippet (beste effektive omsorgsnivå).
2. Vurdere de forslåtte områdene med spesielt fokus på fordeler /ulempes knyttet til:
 - Gode helse- og sosialfaglige tilbud til innbyggerne
 - Aktuelle organiseringsformer
 - Økonomi (drift og investering)
 - Rekruttering og kompetanseheving

I en periode var fremtidig bruk av Ski sykehus en del av mandatet. Det ble etter hvert avklart fra ledelsen ved Akershus universitetssykehus som overtok Ski sykehus 1.1.2011, at det var behov for videre sykehusdrift ved Ski sykehus. Follo-kommunene måtte derfor planlegge for samhandlingsreformen uavhengig av Ski sykehus.

Follo-kommunene inngikk en intensjonsavtale for prosjektet. Selv om kommunene er hovedaktørene og hovedfokus er rettet mot områder kommunene kan samarbeide om, vil deler av prosjektarbeidet også involvere spesialisthelsetjenesten. Derfor signerte også Ahus avtalen.

Våren 2011 ble det ansatt prosjektleder i 100 % stilling. En konkretisert prosjektplan på bakgrunn av vedtak i Stortinget om nytt lovverk, ble godkjent i styringsgruppa 17. juni 2011, og lagt fram for ordførermøtet 22. juni 2011. I prosjektplanen ble prosjektet avgrenset til primært å se på nye oppgaver i helse- og omsorgstjenesteloven knyttet til nye finansieringsordninger. I følge prosjektplanen skulle delrapport godkjennes i styringsgruppa 30. september 2011.

1.1 Mål og rammer for prosjektet

1.1.1 Prosjektets formål

For å møte utfordringene gitt i samhandlingsreformen skal prosjektet:

- Kartlegge, vurdere og foreslå områder som Follo-kommunene bør samarbeide om til beste for innbyggerne.
- Kartlegge, vurdere og foreslå hvordan Follo-kommunene kan samarbeide med AHUS rundt de valgte områdene.

Prosjektarbeidet skal danne grunnlaget for politiske beslutninger i den enkelte Follo-kommune.

1.1.2 Resultatmål

- Det er utarbeidet en delprosjektrapport som anbefaler områder som det for innbyggerne er hensiktsmessig at flere/alle Follo-kommunene samarbeider om.
- Det er klargjort hvilke nye oppgaver kommunene skal ivareta som følge av ny lovgivning.
- Det er beskrevet hvilke oppgaver Follo-kommunene i felleskap bør samarbeide med spesialisthelsetjenesten om.
- Prosjektrapporten beskriver faglige (kompetanse og personell), organisatoriske og økonomiske konsekvenser av forslagene.

1.1.3 Prosessmål

- Det er foretatt en kartlegging (fagrapport) som beskriver hver enkelt kommunes utgangspunkt med hensyn til blant annet demografi, geografi, infrastruktur og særskilte helseutfordringer, relevante for prosjektet.
- Beskrivelse av utviklingen av helsetjenestene i lys av nytt lovverk, og konsekvenser for behovet for tjenesteutvikling.
- Prosjektet skal preges av bred involvering.
- Forslagene i prosjektet skal være kunnskapsbaserte.
- Arbeidet i prosjektet skal være dialogrettet og praksisnært.

1.1.4 Læringsmål

- Deltakere i prosjektet blir mer bevisst sine holdninger til, og erfaringer med samarbeid med andre kommuner og sykehus
- Økt prosjektkompetanse blant deltakerne i prosjektet.
- Erfaring med å jobbe kunnskapsbasert.
- Erfaring med å jobbe dialogrettet og praksisnært.

1.1.5 Rammer

Delrapport med anbefalinger vedtas i styringsgruppa 30. september 2011, og vil danne grunnlaget for det videre arbeidet i prosjektet. Delrapporten ble vedtatt 14. oktober 2011.

Det har vært gjennomført møter i prosjektgruppa ca. 1-2 ganger per måned siden prosjektoppstart.

Det er gjennomført studietur våren 2010, blant annet til Trondheim, Alta og Tromsø for å se på lokalmedisinske sentra og IKT-løsninger. Våren 2011 deltok prosjektgruppa på KS-konferanse i København for å lære av danske erfaringer med kommunal medfinansiering. Det har vært nedsatt fire arbeidsgrupper som har hatt ca. fem møter hver, i perioden 18. august 2011 til 16. september 2011.

Det har jevnlig vært avholdt møter i styringsgruppa.

Prosjektet har mottatt prosjektmidler fra Helsedirektoratet på 1 mill. kroner høsten 2010. Disse har i sin helhet blitt overført til 2011. Det er innvilget 1 mill. kr. i prosjektmidler for 2011. Dette utgjør til sammen 2 mill kr for 2011.

2. Samhandlingsreformen og nytt lovverk

Stortingsmeldingen om samhandlingsreformen ble lagt fram i juni 2009. To år senere ble nytt lovverk vedtatt i Stortinget, og gjelder fra 1.1.2012. Her følger en gjennomgang av samhandlingsreformen og nytt lovverk.

2.1. Stortingsmelding 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen

I stortingsmeldingen om samhandlingsreformen ble det skissert tre hovedutfordringer:

Utfordring 1: Pasientenes behov for koordinerte tjenester besvares ikke godt nok – fragmenterte tjenester.

Utfordring 2: Tjenestene preges av for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom

Utfordring 3: Demografisk utvikling og endring i sykdomsbildet gir utfordringer som vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne.

I meldingen ble det tatt til orde for klarere pasientrolle. Brukermedvirkning og fokus på helhetlige pasientforløp skal bidra til dette. Forløpstenkingen har som formål å bidra til at alle systemer og tjenester rettes inn mot hjelp slik at den enkelte selv kan mestre sitt liv eller gjenopprette funksjoner/ egenmestring i størst mulig grad.

Det ble også tatt til orde for ny framtidig kommunerolle slik at det kan satses sterkere på forebygging og innsats i sykdomsforløpene tidlige faser. Helhetlig tenkning skal sikre forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging slik at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad ivaretas innenfor beste effektive omsorgsnivå (BEON). Økonomiske insentiver skal understøtte dette.

I stortingsmeldingen omtales ulike former for lokalmedisinske sentra. Disse skal bidra til å sikre behandling, observasjon, etterbehandling og rehabilitering før, i stedet for og etter sykehus.

2.2 Helse- og omsorgstjenesteloven

Den nye helse- og omsorgstjenesteloven erstatter kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Flere oppgaver skal legges til kommunene. Innsatsen for å forebygge og begrense sykdom skal øke.

2.2.1 Samarbeidsavtaler

Kommunene får plikt til å inngå samarbeidsavtale med helseforetaket. Oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommune og sykehus skal klargjøres i avtalene. Plikten innebærer en overordnet avtale og særavtaler på forskjellige tjenesteområder.

2.2.2 Kommunen må betale for behandling av egne innbyggere på sykehus

Det innføres plikt til kommunal medfinansiering av sykehusbehandling (20 %) fra 1.1.2012, det vil si innleggelser, poliklinisk utredning og behandling. Det skal ikke betales for kirurgi, fødsler, nyfødte barn og behandling med bestemte kostbare legemidler. Det skal ikke gjelde innenfor psykisk helsevern, rusbehandling, opphold i private opptreningsinstitusjoner eller privatpraktiserende avtalespesialister. Det settes et tak på ca. 30 000 kroner for særlig ressurskrevende enkeltopphold.

Det overføres om lag 5 mrd. kr til kommunene som frie midler fra 2012 for å innføre kommunal medfinansiering.

Datagrunnlaget for det økonomiske oppgjøret av kommunal medfinansiering skal være et nasjonalt ansvar, og tar utgangspunkt i data fra Norsk pasientregister (NPR). HelseDirektoratet er ansvarlig for alle beregninger som gjelder den enkelte kommune, utarbeidelse av prognoser, kontrollrutiner m.v. Det legges opp til en innretning som understøtter kommunenes behov for styring og kontroll. Kommunen betaler etter regning til det regionale helseforetaket. Betalingsgrunnlaget for den enkelte kommune fastsettes av HelseDirektoratet.

2.2.3 Kommunen må betale for utskrivningsklare pasienter

En pasient er utskrivningsklar fra sykehus når videre behandling og oppfølging av pasienten ikke lenger forutsetter innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Mange pasienter har imidlertid ofte behov for oppfølging i kommunen etter utskrivning. Noen av disse blir liggende på sykehus i påvente av kommunalt tilbud.

Kommunene får betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter fra sykehus fra og med dag én, fra 1.1.2012. Dette gjelder somatikk, det vil si at utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern, rusbehandling og private opptreningsinstitusjoner ikke er inkludert.

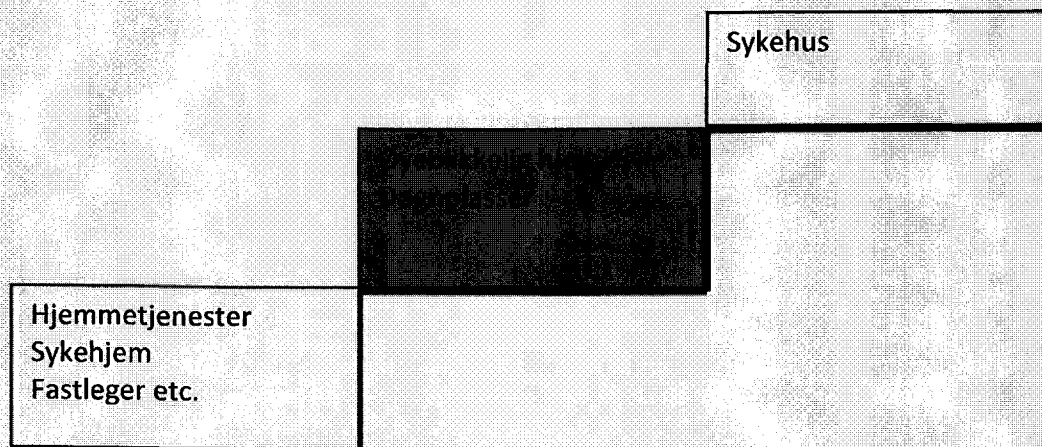
Betalings-sats settes til 4 000 kr per døgn. Departementet vil i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om ordningens omfang og innhold, kriterier for når en pasient er utskrivningsklar og betalings-satser. Nærmere detaljer rundt utskrivelse fra sykehus skal fastsettes i særavtaler mellom kommune og helseforetak.

Kommunene vil få overført midler for å kunne betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus. Midlene overføres til rammetilskuddet til kommunene fra 2012 (Se kap. 2.3 Statsbudsjettet for 2012).

2.2.4 Øyeblikkelig hjelp som døgntilbud

Fra 2016 får kommunene plikt til øyeblikkelig hjelpfunksjon som innebærer døgntilbud. Dette skal sikre pasientene trygghet og kvalitet i overgangen mellom nivåene i

helsetjenesten. Det er i dag en strukturell mangel i behandlingsskjeden mellom sykehus og kommunehelsetjeneste.

Pågående samhandlingstiltak viser at ulike former for lokalmedisinske sentra bidrar til å sikre observasjon, behandling og etterbehandling på beste effektive omsorgsnivå (BEON). Dette reduserer innleggelse i sykehus, og bidrar til større nærhet til og tilfredshet med tjenestetilbudet (Prop. 91 L (2010-2011)).

Fosen-kommunene har etablert et distriktsmedisinsk senter der de har et utbygd døgntilbud for øyeblikkelig hjelp. De har fire typiske pasientgrupper:

- a) KOLS-pasienter med forverring av tilstanden
- b) Eldre pasienter med ubehag eller smerter i magen
- c) Pasienter med kjent angina pectoris og smerteanfall
- d) Kreftpasienter med forverring av smerter

Dette tilsier pasienter med kjente sykdommer som ved forverring av sin tilstand kan få en på forhånd kjent og avtalt behandling.

Ved Fosen distriktsmedisinske senter blir 70 % av de pasientene som legges inn som øyeblikkelig hjelp ferdigbehandlet på stedet. I kommuner man har etablert slike tilbud faller innleggelsesraten i sykehus med 20-30 %.

Det vil i første omgang være aktuelt at plikten omfatter somatikk, men at det etter hvert vurderes i hvilken grad også psykisk helse og rus skal omfattes.

Plikten til å tilby døgnopphold fullfinansieres ved at midler overføres gradvis fra de regionale helseforetakene i perioden 2012 til 2015. En del av investeringskostnaden knyttet til øyeblikkelig hjelp-plikten håndteres innenfor ordningen med investeringstilskudd til sykehjem og heldøgns omsorgsplasser.

2.3 Statsbudsjettet 2012

I forslag til statsbudsjett for 2012 (Prop 1 S (2011-2012)) er fordelingen av samhandlingsmidler til kommunal medfinansiering og utskrivningsklare pasienter slik:

Enebakk	10,10 mill. kr
Frogn	16,72 mill. kr
Nesodden	18,54 mill. kr
Oppegård	28,13 mill. kr
Ski	30,38 mill. kr
Vestby	15,27 mill. kr
Ås	17,64 mill. kr

Pengene blir fordelt til kommunene gjennom inntektssystemet etter alderssammensetningen i befolkningen.

2.4 Folkehelseloven

Den nye folkehelseloven gir kommunen et tydeligere ansvar for folkehelsearbeid. Ansvaret legges til kommunen framfor kommunens helsetjeneste. Det er også et ansvar for å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategier.

2.5 Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015

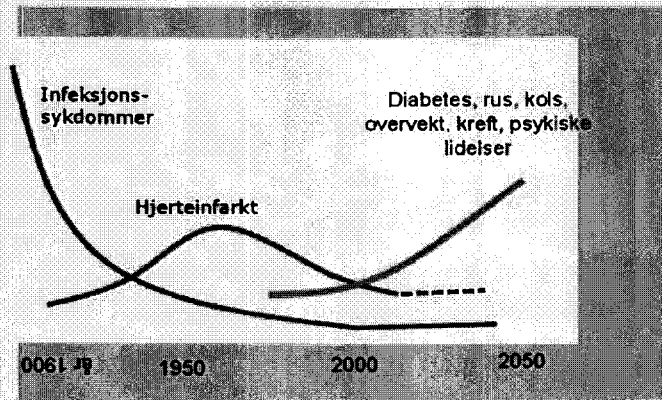
I Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 legger regjeringen den politiske kursen for helse- og omsorgstjenestene og folkehelsearbeidet de neste fire årene. Innsatsområdene er helhet og sammenheng for pasienter og brukere, folkehelse, framtidens kommunale helse- og omsorgstjeneste som gir brukerne gode muligheter for livskvalitet og mestring, framtidens spesialisthelsetjeneste som enten desentraliseres eller spesialiseres ytterligere.

Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 beskriver utfordringene i helse- og omsorgstjenesten. Dominerende sykdomsgrupper er hjerte- og karsykdommer, kreft, diabetes type 2, luftveissykdommer, muskel- og skjelettsykdommer, ulykker og psykiske lidelser. Dette er sykdommer som i stor grad påvirkes av levekår, livsbetingelser og levevaner. Risikofaktorer er tobakksbruk, alkoholforbruk, uheldig kosthold og fysisk inaktivitet.

Helse- og omsorgstjenesten har endret seg fra å handle om livstruende tilstander og forhindre tidlig død, til å også omfatte tjenester som skal bedre livskvaliteten for kronisk syke og personer med nedsatt funksjonsevne og deres pårørende.

Levealderen øker i Norge, og antall personer over 80 år kan øke fra 190 000 i år 2000 til nesten 320 000 i 2030. Økt levealder vil bety at antall kronisk syke fortsetter å øke. Risiko for demens og kreft øker med alderen.

Sykdomsbildet endrer seg

Forventningene til hva helse- og omsorgstjenesten kan gjøre for den enkelte øker. Det må tenkes nytt om hvordan vi kan sikre en bærekraftig utvikling.

Stortingsmeldingen tar til orde for at det er behov for forskning og forskningsbasert kunnskap om pasientforløp, om effektive forebyggingstiltak og bruk av helsetjenester.

Moderne informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal sikre effektiv samhandling.

3. Follo

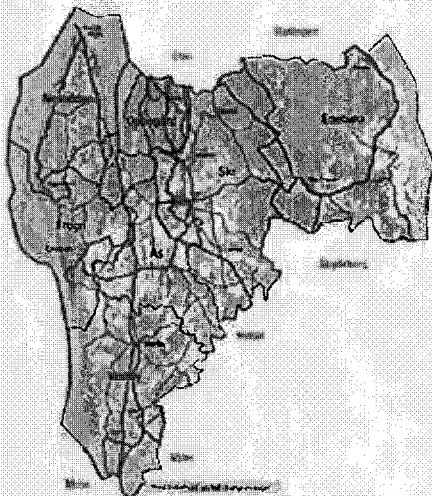
Det er sju kommuner i Follo, med til sammen ca. 128 000 innbyggere:

Enebakk	10 262
Frogn	14 814
Nesodden	17 515
Oppegård	25 072
Ski	28 587
Vestby	14 708
Ås	16 733

Kilde: SSB 2010

Vestby, Frogn og Nesodden er hyttekommuner med økt befolkningsgrunnlag i sommerferien.

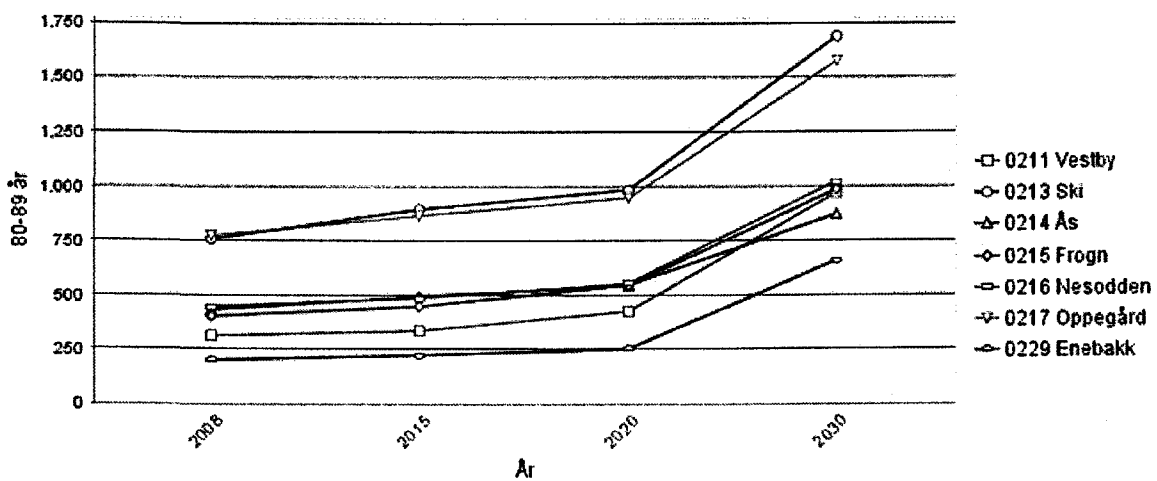
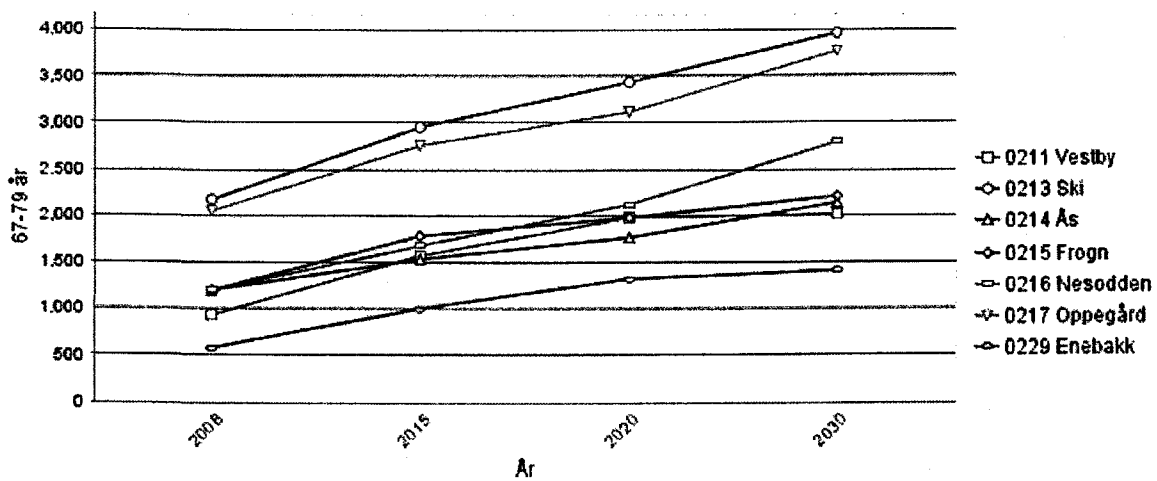
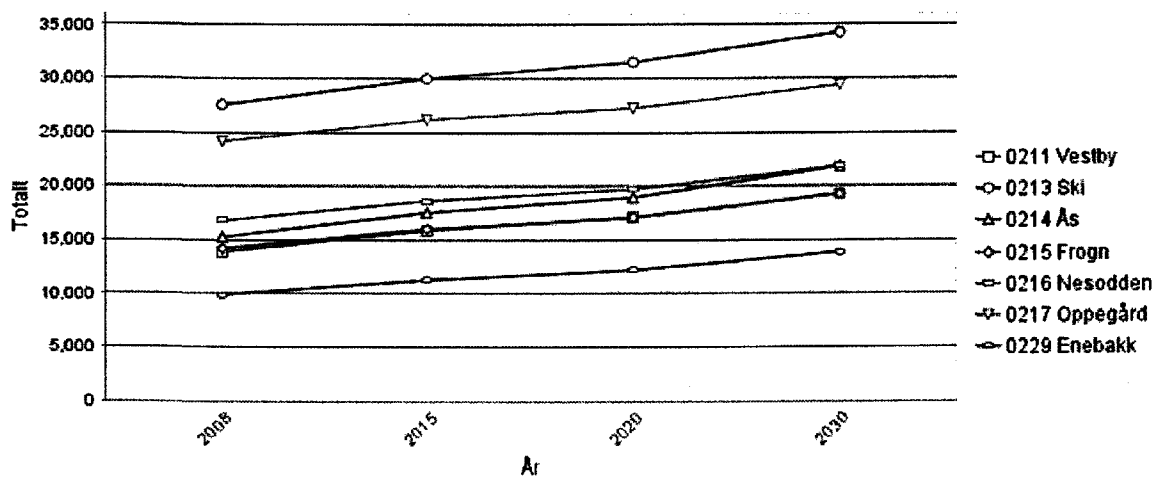
Folloregionen har en godt utbygd infrastruktur med jernbane og europaveiene E18 og E6. Det er varierende hvor godt kollektivtilbudet er utbygd mellom de ulike delene av Follo.

Follos befolkning hører til Akershus universitetssykehus, Ahus. Lengste kjøreavstand fra Follo til Ahus er ca. 60 km, og lengste reisetid er i underkant av en time. Kollektivtilbudet til Ahus for Follos innbyggere er dårlig utbygd. Helseekspressen er et tilbud til alle som har pasientrekvisisjon til undersøkelse og behandling ved Ahus. Den stopper fire steder i Follo, og har to avganger hver vei per dag.

Follo er en region med befolkningsvekst (se neste side). Antallet yngre eldre øker mer i årene framover, sammenliknet med aldersgruppen over 80 år som øker moderat fram til 2020. Dette tilsier prioritering av forebyggende helse- og omsorgstjenester.

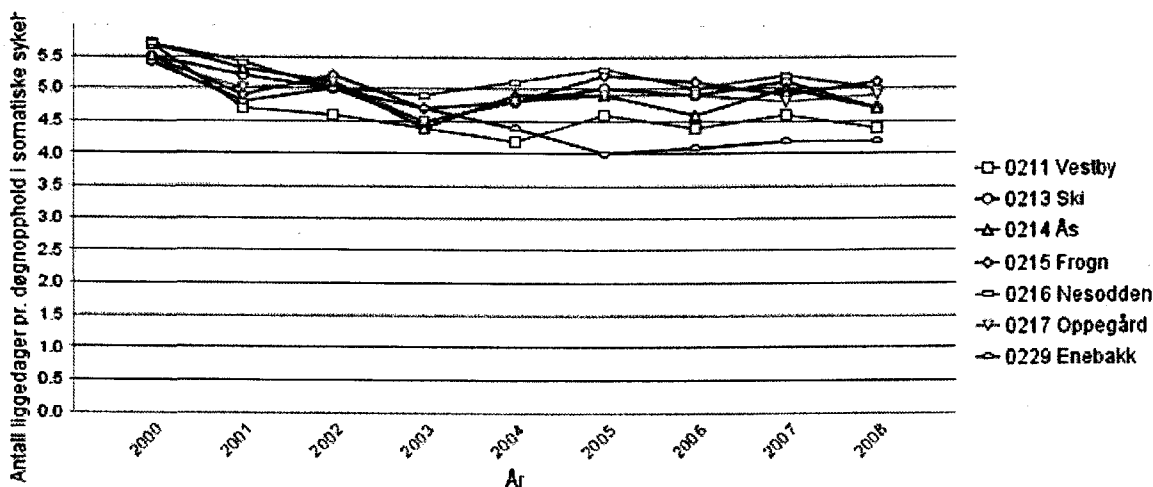
Befolkningsframskrivning i Follo: Totalt, 67-79 år og 80-89 år

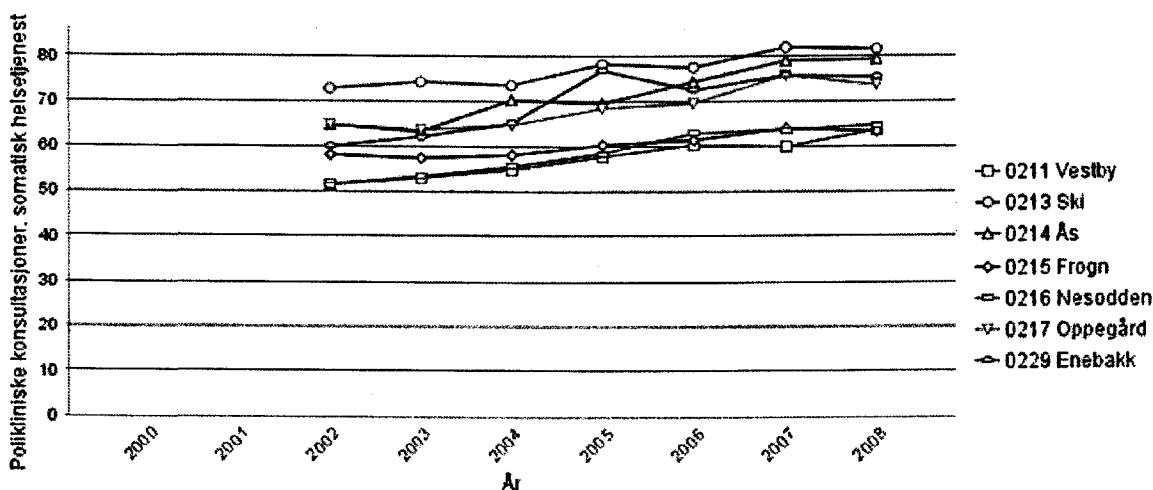
Kilde: Helsedirektoratet

Samtidig går liggetiden i sykehus ned, og antallet polikliniske konsultasjoner øker. Dette tilsier mer oppfølging i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Antall liggedager per døgnopphold i somatiske sykehus:

Polikliniske konsultasjoner, somatisk helsetjeneste:

Kilde: Helsedirektoratet

3.1 Interkommunalt samarbeid i Follo på helseområdet

Follo har erfaring med interkommunalt samarbeid på helseområdet:

- Helsegruppen er et administrativt fagnettverk i Follorådet, underlagt rådmannskollegiet, og består av representanter på ledernivå fra Follo-kommunene. Gruppen følger opp og gjennomfører Follorådets utviklingsarbeid.
- Follo legevakt IKS er et samarbeid mellom kommunene Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski og Ås. Innbyggere i Flateby i Enebakk kommune hører til Nedre

Romerike legevakt. Vestby kommune har legevaktssamarbeid med Mossregionen. I vedlegg 2 er Mossregionens samhandlingsprosjekt omtalt.

- Kompetansehjulet i Follo er et samarbeidsorgan om kompetanseutvikling for ansatte i pleie- og omsorgstjenestene. Alle Follo-kommunene deltar.
- ACT-teamet i Follo driver aktiv oppsøkende behandling og er et tilbud til voksne med alvorlig psykisk lidelse og omfattende behandlingsbehov. ACT-teamet er et samarbeid mellom kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski, Vestby og Ås og Follo DPS (Ahus), og er organisert under Follo DPS.

3.2 Akershus universitetssykehus (Ahus)

Ahus skal levere helsetjenester til ca 460 000 mennesker. Opptaksområdet er, i tillegg til Follo, Øvre Romerike, Nedre Romerike, Rømskog kommune i Østfold og de tre østligste bydelene i Oslo, Alna, Grorud og Stovner.

I Ahus strategisk utviklingsplan for perioden 2012 – 2016 angis mål og virkemidler for perioden. Ahus ønsker at sykehuset skal være:

- Pasientenes førstevalg
- Et robust og fremragende forsknings- og innovasjonsmiljø
- Den mest attraktive arbeidsplass for helsepersonell
- Ledende på samhandling med kommuner og bydeler
- Et sykehus som setter agendaen i Helse-Norge

Ahus vil utvikle strategisk spisskompetanse på følgende prioriterte områder:

- Kreftbehandling
- Den eldre pasient
- Utredning, behandling og rehabilitering av pasienter med tidlig ervervet funksjonshemming av kompleks karakter
- Ungdomsmedisin
- Tidlig diagnostikk, forebyggende behandling og intervensjon ved sykdom i hjernen
- Intervensjonsradiologi
- KOLS – kronisk obstruktiv lungesykdom
- Bekkensenteret: Tverrfaglig utredning og behandling av funksjonsforstyrrelser i bekkenbunnen

4. Metode og gjennomføring

Samhandlingsreformen er en omfattende reform ved at den berører de fleste pasient- og brukergrupper og ansatte i helse- og omsorgstjenesten. Det har derfor vært sentralt å informere bredt om innholdet i reformen, om nytt lovverk og om prosjektet. Samtidig er det gitt anledning til å komme med innspill til områder som egner seg for interkommunalt samarbeid. Dette har vært gjort i følgende fora i Follo-kommunene:

- ledergrupper innen helse- og omsorgstjenestene
- politiske utvalg innen helse og omsorg
- legeråd
- privatpraktiserende fysioterapeuter
- eldreråd
- Follorådet

Sentralt i arbeidet har vært å utvikle samhandlingstiltak som vil øke kvaliteten på helse- og omsorgstjenestene til beste for innbyggerne. Prosjektgruppa har hatt fokus på bred involvering av fagpersoner i alle deltakende kommuner. Det har vært gjort gjennom etablering av tverrfaglige arbeidsgrupper. Ansattes organisasjoner er representert i både prosjektgruppa og arbeidsgruppene. Frivillig sektor og NAV har vært representert i sistnevnte.

Det er avholdt en rekke møter om samhandlingsreformen mellom Follo-kommunene og Ahus på henholdsvis ordfører-, rådmanns- og kommunalsjefnivå i prosjektperioden.

Det ble i juni 2011 gjennomført en kartlegging blant ledere og ansatte i helse- og omsorgstjenestene i Follo-kommunene. De fleste kommunene melder at det vil bli en utfordring å bygge opp kompetanse og rekruttere ansatte i møte med samhandlingsreformens nye oppgaver og plikter. Flere formidler ønske om interkommunalt samarbeid innenfor områder som friskliv og akuttmedisin. Det etterlyses større grad av likeverdighet mellom kommune og sykehus, og dialog med sykehuset ved utskrivning av pasienter.

Prosjektgruppa har deltatt på samhandlingskonferanser i regi av Helse- og omsorgsdepartementet, KS og andre.

Arbeidsgruppene leverte rapporter med kartlegginger, vurderinger og forslag til interkommunale samhandlingstiltak. Tiltakene er vurdert i prosjektgruppa. På bakgrunn av forslag fra arbeidsgruppene, føringer i nasjonale dokumenter og erfaringer andre steder i landet, har prosjektet foreslått videreføring av prosjektet gjennom utredning av innhold i og behov for lokalmedisinsk senter.

4.1 Gjennomføring i henhold til prosjektplan

Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektplan datert 17. juni 2011. Delrapport som skulle vedtas i styringsgruppa 30. september 2011, ble vedtatt 14. oktober 2011.

Prosjektet skulle gi faglige, økonomiske og organiseringsmessige vurderinger av forslag til områder for interkommunalt samarbeid. Prosjektet gir primært faglige vurderinger av forslagene, og anbefaler videre utredning av både faglige, økonomiske og organiseringsmessige forhold.

Prosjektet har, slik det ble tatt til orde for i prosjektplanen datert 17. juni 2011, primært sett på nye oppgaver i helse- og omsorgstjenesteloven knyttet til nye finansieringsordninger. Dette ut fra en økonomisk vurdering om hva som er rasjonelt for kommunene å satse på. Kartlegginger og oversikter i delrapporten er av generell og overordnet karakter.

4.2 Suksessfaktorer

Prosjektplanen beskrev følgende suksessfaktorer:

- God forankring politisk og administrativt, hos ansatte og brukere
- Ønske, vilje og forpliktelse om samhandling til beste for innbyggerne
- Å lykkes med å utnytte ressursene bedre gjennom samhandling
- At samarbeidet mellom Follo-kommunene og Ahus preges av likeverdighet
- Større og bedre fagmiljøer med kompetanseflyt interkommunalt og med Ahus
- God kommunikasjon og informasjon

Prosjektgruppa har lagt stor vekt på god forankring av og informasjon om prosjektet. Det er informert bredt, blant annet i politiske utvalg, ledergrupper og eldreråd, og åpnet for innspill og dialog i de samme fora.

Hovedfokus i arbeidet har hele tiden vært på innholdet i interkommunalt samarbeid for å sikre innbyggerne gode helse- og omsorgstjenester. Det er en fordel at medlemmene i prosjektgruppa fra Follo-kommunene også er de som de siste årene har sittet i Helsegruppen i Follorådet. Dette er viktig samarbeidserfaring som prosjektet har dratt nytte av.

Å utnytte ressursene bedre gjennom samhandling er sentralt i reformen. Dette har prioritet med hensyn til utvelgelse av tiltaksområder. Arbeidsgruppene skulle derfor gi anbefalinger med hensyn til kapasitet, kvalitet og økonomi for foreslåtte tiltak.

Samarbeidet med Ahus er styrket gjennom deltakelse fra Ahus i prosjektgruppa og arbeidsgruppene.

Større og bedre kompetansemiljøer og kompetanseflyt mellom forvaltningsnivåene har vært tema både i prosjektgruppa i de tverrfaglige arbeidsgruppene som har arbeidet i prosjektet.

4.3 Risiko i prosjektet

Prosjektplanen beskrev blant annet følgende risikofaktorer:

- Ny politikk på området, nye finansieringsordninger ikke prøvd ut
- Gråsoner mellom kommuner og sykehus om hvem som har hvilket ansvar

Prosjektgruppa ser at ny politikk på området, herunder nye finansieringsordninger, innebærer usikkerhet for Follo-kommunene og prosjektet. Dette er særlig knyttet til hva behovet for fagkompetanse vil være i den enkelte kommune. Det vil kunne være en fordel for prosjektet at erfaringer med ny politikk og nye finansieringsordninger vil komme i løpet av utredningsfasen. Rammeavtale og særavtaler på ulike tjenesteområder mellom kommunene og Ahus skal på plass i løpet av 2012. Målet med avtalene er at disse skal klargjøre gråsoner mellom kommunene og sykehuset om hvem som har hvilket ansvar. Dette vil også være erfaringer prosjektet kan dra nytte av i utredningsfasen.

4.4 Forslag og tiltak

Prosjektet anbefaler at det utarbeides en ny prosjektplan. Denne skal gjelde utredningsfasen i prosjektet, dvs 2012.

4.5 Forventet måloppnåelse

Prosjektgruppa mener at resultatmålene for prosjektet i stor grad er nådd. Organisatoriske og økonomiske konsekvenser av forslagene må utredes videre. Når det gjelder prosessmålet om en kartlegging i den enkelte kommune, anbefaler prosjektgruppa at det gjøres en grundig kartlegging av "grunnmuren" i den enkelte kommune, relevant for områdene det vedtas å utrede for interkommunalt samarbeid.

4.6 Ansvarsforhold

Prosjekteier: Ordførermøtet i Follo

Styringsgruppe: Rådmannskollegiet i Follo

Prosjektleder: Ingvild Belck-Olsen

Prosjektgruppe:

Kommunalsjef i Enebakk kommune, Rune Hallingstad

Enhetsleder i Frogn kommune, Aud Palm

Kommunalsjef i Nesodden kommune, Anita Nilsen

Kommunalsjef i Oppegård kommune, Else Karin Myhre

Kommunalsjef i Ski kommune; Eli Thomassen

Resultatområdeleder i Vestby kommune, Torhild Kongshaug

Helse- og sosialsjef i Ås kommune, Marit Roxrud Leinhardt

Hovedtillitsvalgt Fagforbundet i Ski kommune, Anita Lorentzen

Rådgiver i KS Akershus, Morten Oppegaard

Avdelingssjef i Samhandlingsavdelingen Ahus, Anne Marie Lervik

Arbeidsgrupper:

Prosjektgruppa opprettet fire arbeidsgrupper for å utrede deler av arbeidsoppgavene (se vedlegg 1 for sammensetning av arbeidsgruppene). Kommunene og Ahus frigjorde

personell til dette. Mandatene til arbeidsgruppene var å komme med konkrete forslag til tiltak til hvordan Follo-kommunene i fellesskap skal ivareta nye oppgaver innen lokalmedisinske tjenester og forebygging. Arbeidsgruppene vurderte om oppgavene skulle løses gjennom

- a. interkommunalt samarbeid,
- b. "spleiselag" mellom kommunene og AHUS,
- c. Desentralisering av spesialisthelsetjenester

Arbeidsgruppene hadde i tilnærming hovedfokus på nye plikter og oppgaver for kommunene, herunder nye finansieringsordninger. Arbeidsgruppene ble inndelt slik:

1. Akutte innleggelser i kommunene
2. Forebygge sykehusinnleggelser
3. Utskrivningsklare pasienter
4. Friskliv

5. Lokalmedisinsk senter i Follo

Prosjektgruppa foreslår på bakgrunn av nasjonale føringer i samhandlingsreformen, nye plikter for kommunene i helse- og omsorgstjenesteloven og faglige og lokale forhold at prosjektet samhandlingsreformen i Follo videreføres for utredning av lokalmedisinsk senter.

Noe av det som blant annet skal kjennetegne et godt lokalmedisinsk senter er at:

- det tilbyr helhetlige og integrerte tjenester før, istedenfor og etter spesialisthelsetjenester basert på sammenhengende pasientforløp (prosesser som tar utgangspunkt i den enkelte person sitt helhetlige behov, og hvor tjenestene gis i en planlagt og uavbrutt kjede).
- det legger stor vekt på egenmestring og tidlig intervensjon gjennom sekundær-/tertiærforebyggende tjenester. Dette inkluderer rehabilitering samt lærings- og mestringstjenester.
- det legger vekt på tverrfaglig tilnærming

Etablering av lokalmedisinske sentra må sees uavhengig av fysisk lokalisering i kommunen/regionen for de funksjoner som inngår i tiltaket.

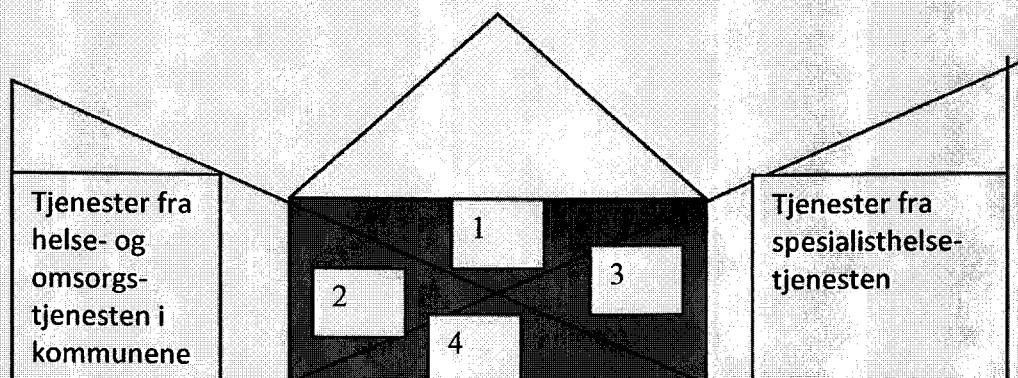
Etablering av blant annet kommunale ambulante team i tilknytning til lokalmedisinsk senter, vil kunne bidra til å sikre helhetlig tjenestetilbud og kostnadseffektiv drift og fleksibilitet mht. bemanning og kompetanse.

Prosjektet foreslår å utrede innholdet i lokalmedisinsk senter, det vil si om lokalmedisinsk senter bør fysisk romme eller ivareta koordineringen av

1. Administrasjons- og systemarbeid for samhandlingen
2. Interkommunalt samarbeid innen helse og omsorg
3. Desentraliserte spesialisthelsetjenester

4. Samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjeneste og kommuner

Lokalmedisinsk senter kan framstilles i en figur der disse fire delene inngår:

Punktene 1-4 fremgår i hhv. 5.1, 5.2, 5.3 og 5.4 nedenfor.

5.1 Administrasjons- og systemarbeid for samhandlingen

Prosjektet anbefaler å utrede organisering, økonomi og ledelse av lokalmedisinsk senter.

5.1.1 Organisering

Det finnes flere modeller for interkommunalt samarbeid om drift av helse- og omsorgstjenester, og prosjektet anbefaler at dette utredes. Her kan nevnes vertskommunemodellen og samkommunemodellen (NIVI 2010). Det er varslet ny politikk fra regjeringen knyttet til organisering av interkommunalt samarbeid. Utredningen bør vurdere eventuelt nytt lovverk.

5.1.2 Økonomi

Prosjektet anbefaler en utredning av det konkrete kapasitets- og kompetansebehovet i helse- og omsorgstjenesten i den enkelte kommune. Fra 2012 vil helseprofiler for den enkelte kommune produseres årlig fra Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Det bør etableres en omforent vurdering av hva grunnmuren i helse- og omsorgstjenesten i hver kommune bør bestå av. Dette vil danne grunnlaget for kapasitetsvurdering og kompetansebehov i lokalmedisinsk senter.

Kommunene vil i 2012 høste de første erfaringene med nye finansieringsordninger som kommunal medfinansiering av sykehusbehandling og betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter. Disse erfaringene, sammen med den nye finansieringen av øyeblikkelig hjelp døgntilbud, bør inngå i utredning av økonomiske forhold.

Både arbeidsgruppen akutte innleggelser i kommunene og arbeidsgruppen utskrivningsklare pasienter påpekte at det er behov for mer medisinskteknisk utstyr i kommunene, samt på lokalmedisinsk senter, for eksempel utstyr for blodprøver, hjertestarter, EKG, intravenøsutstyr til infusjon, smertepumper, etc. Kostnader knyttet til dette vil inngå i den økonomiske vurderingen.

5.1.3 Samarbeidsavtaler

Fra 2012 får kommunene plikt til å inngå samarbeidsavtaler med sykehuset. Gode samarbeidsavtaler mellom kommunen(e) og Ahus vil være avgjørende for å sikre at pasienter mottar helhetlige helse- og omsorgstjenester.

Helse- og omsorgstjenesteloven om samarbeidsavtaler

- Avtalen skal omfatte enighet om hvilke helse- og omsorgsoppgaver som forvaltningsnivåene er pålagt ansvaret for
- retningslinjer for samarbeid i tilknytning til innleggelse, utskrivning, habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud
- beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp
- retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter
- retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering
- samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid
- samarbeid om jordmortjenester
- samarbeid om IKT-løsninger lokalt
- samarbeid om forebygging
- samarbeid om omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden
- Når det avtales samarbeidstiltak, må avtalen klargjøre ansvarsforholdene, og hvordan samarbeidstiltaket skal organiseres og finansieres.

Avtalekompetanse, kjennskap til helse- og omsorgstjenestene og kommunene vil være viktig å besitte når avtaler skal framforhandles og reforhandles. Kommunestyret selv skal inngå avtalene.

Prosjektet anbefaler å utrede etablering av et formalisert interkommunalt samarbeid om samarbeidsavtaler.

5.1.4 IKT-samhandling

For forsvarlig behandling av pasientene er det avgjørende med rask og sikker informasjonsutveksling mellom kommunene og sykehus. Prosjektet anbefaler å utrede IKT-løsninger både for informasjonsutveksling og for telemedisinske løsninger i pasientbehandling.

Arbeidsgruppen akutte innleggelse har understreket at elektronisk samhandling internt i kommunene og mellom sykehus, legevakt og kommunene må være på plass fra dag én ved etablering av akutte døgnplasser. Arbeidsgruppen forebygge sykehusinnleggelse mener det bør utvikles en felles IKT-plattform der alle berørte parter har tilgang på tilstrekkelig og oppdatert informasjon. Dette skal redusere risiko for feil og gi bedre kvalitet på behandling og oppfølging, og reduksjon i antall reinnleggelse. Også arbeidsgruppen utskrivningsklare pasienter har bruk av helsenett og andre teknologiske løsninger som aktuelt tiltaksområde for interkommunalt samarbeid.

5.2 Interkommunalt samarbeid innen helse og omsorg

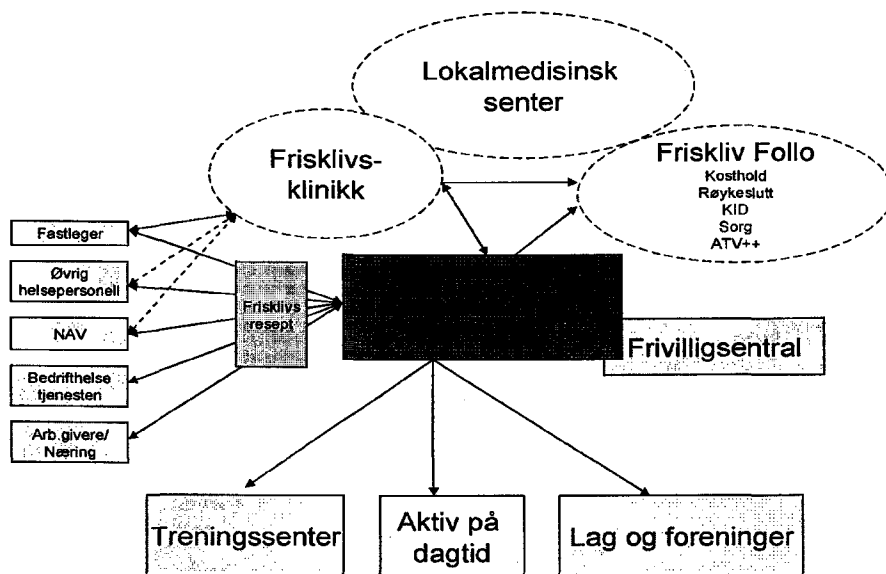
Hovedintensjonen i samhandlingsreformen er at kommunene skal tilby tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold. Dette er kompetansekrevene oppgaver som det kan være hensiktsmessig å etablere interkommunalt i lokalmedisinsk senter. Innhold og behov for døgnplasser i lokalmedisinsk senter bør utredes nærmere.

5.2.1 Frisklivssatsing

I et lokalmedisinsk senter legges det stor vekt på egenmestring og tidlig intervensjon gjennom sekundær-/ tertiærforebyggende tjenester (St.meld. nr. 47 (2010-2011)). På frisklivssentraler får innbyggere hjelp til å endre levevaner og leve med sykdom gjennom metoder som har dokumentert effekt. Det er viktig å bygge opp tilbud der folk bor. Prosjektet anbefaler på bakgrunn av innspill fra arbeidsgruppen friskliv at hver Follo-kommune oppretter minimum 100 % fast stilling til frisklivs koordinator for etablering av frisklivssentral i hver kommune.

Det avanserte knyttet til forebyggende tjenester bør samles i sterke fagmiljøer. På interkommunalt nivå anbefaler prosjektet å etablere Friskliv Follo, et nettverk bestående av alle frisklivskoordinatorene. I Friskliv Follo skal koordinatorene samarbeide om felles tiltak og kompetanseheving.

Det bør utredes å opprette frisklivsklinikk, lokalisert i lokalmedisinsk senter. Frisklivsklinikk kan være et tilbud til innbyggere med kroniske lidelser relatert til muskel-skjelettsystemet, psykosomatiske plager, kroniske smertepilger for tverrfaglig utredning, vurdering og behandling (se figur neste side).

5.2.2 Tilbud før og i stedet for sykehusopphold

Fra 2016 vil kommunene ha plikt til å tilby øyeblikkelig hjelp som døgntilbud. Prosjektet anbefaler å utrede etablering av interkommunalt døgntilbud for pasienter med forverring av noen kroniske sykdommer.

For pasienter som har akuttbehov for observasjon/ avklaring, kan den lokale legevakten benyttes. Legevakten i Follo har erfaring med to til tre observasjonsplasser. Plassene benyttes for stabilisering og avklaringer for videre behandling. Vakthavende lege stabiliserer og observerer i 3-5 timer. Når den første akutte fasen er stabilisert, må pasienten utskrives til hjemmet eller sendes videre til et annet behandlingsnivå. Pasienter som trenger videre oppfølging i forhold til kjente kroniske sykdommer, der behandling er avtalt på forhånd, kan overføres til (inter)kommunalt akutt døgntilbud (se ovenfor). Det bør utredes om legevakt skal samlokaliseres med en slik avdeling i lokalmedisinsk senter. Dette vil kunne ha synergieffekter gjennom et mer helhetlig tilbud for pasientene og et større fagmiljø.

5.2.3 Tilbud etter sykehusopphold

Noen utskrivningsklare pasienter fra sykehus vil ha behov for døgntilbud i kommunen. Disse anses for å være for "friske" til å være på sykehus, og for "syke" til å reise hjem. Det finnes i dag spesialiserte korttidsenheter flere steder i landet, som på Økern, Nordbyhagen og Sjøstad helsehus i Trondheim (se vedlegg 2). Arbeidsgruppen for utskrivningsklare pasienter viser til denne type tiltak, og anbefaler videre kartlegging og utredning. Arbeidsgruppen mener videre at tiltak knyttet til akutte innleggelses i kommunene, forebygge sykehusinnleggelses og utskrivningsklare pasienter bør samkjøres med en felles arbeidsgruppe i videreføringen av prosjektet.

5.2.4 Ambulante tjenester

Etablering av ambulante team i tilknytning til lokalmedisinsk senter, vil kunne bidra til å sikre helhetlig tjenestetilbud og kostnadseffektiv drift og fleksibilitet med hensyn til bemanning og kompetanse, jfr. St.meld. nr. 47 (2008-2009). Arbeidsgruppen forebygge sykehusinnleggelser foreslo å utrede opprettelse av Kompetansebanken, et lavterskeltiltak som kan gi råd og bistand til det eksisterende hjelpeapparatet i kommunene. Dette gjelder pasienter som har behov for kortvarig behandling, og for pasienter som nylig er utskrevet fra sykehus. Kompetansebanken kan tilknyttes lokalmedisinsk senter. Tiltaket kan koordineres med Kompetansehjulet i Follo. Prosjektet anbefaler utredning av ambulante tjenester i tilknytning til lokalmedisinsk senter.

5.3 Desentraliserte spesialisthelsetjenester i Follo

Til tross for at det er relativt kort avstand mellom Follo-kommunene og Ahus, er det likevel ønskelig med desentraliserte sykehus tjenester på grunn av Follos befolkningsstørrelse. Det kan være hensiktsmessig å lokalisere disse i lokalmedisinsk senter. Dette bør utredes nærmere.

Arbeidsgruppen som utredet akutte innleggelser i kommunene presiserte at det er viktig at pasienten får en avklaring i forhold til rett behandling på rett sted, og at det ikke slakkes på kravet til innleggelse eller akutt poliklinisk behandling i sykehus. Det er per i dag ikke mulig for fastleger eller legevakt å henvise pasienter til *akutt* poliklinisk behandling, det vil si samme dag. I stedet blir pasienten lagt inn i sykehus.

Arbeidsgruppen utskrivningsklare pasienter foreslo ukentlig visitt/ poliklinikk med spesialist i indremedisin/ kirurgi på sykehjem. Prosjektet anbefaler å utrede hvilke spesialisthelsetjenester det er ønskelig å desentralisere til Follo. Det bør også vurderes om det er ønskelig med en annen organisering av enkelte spesialisthelsetjenester.

5.4 Samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjeneste og kommuner

5.4.1 Mobile laboratorium- og røntgentjenester

Bedre vurderingsgrunnlag av pasientenes helsetilstand i den kommunale helse- og omsorgstjenesten vil innebære at flere pasienter kan behandles der. Bedre vurderingsgrunnlag vil si mer presis diagnostisering. I dag utføres mye presis diagnostisering på sykehus. Mobilt laboratorium, mobilt røntgen og diverse andre funksjoner som EKG, spirometri og enklere intravenøs behandling vil være til nytte, jfr innspill fra arbeidsgruppe forebygge sykehusinnleggelser og arbeidsgruppe utskrivningsklare pasienter. Prosjektet anbefaler derfor å utrede et slikt tiltak. Tiltaket kan være tilknyttet lokalmedisinsk senter og utvikles i samarbeid med Ahus.

6. Økonomiske forhold

Prosjektet samhandlingsreformen i Follo har mottatt samhandlingsmidler fra Helsedirektoratet på 1 mill. kroner i 2010 og 1 mill. kroner i 2011. Det forutsettes at prosjektet vil motta støtte i de påfølgende årene.

Egenfinansiering fra kommunene og Ahus foreslås til ca. 50 % av den totale budsjetttrammen for prosjektet. Dette vil komme i form av egeninnsats blant annet gjennom deltakelse i arbeidsgrupper med egne ansatte.

Prosjektperiode	Kostnad	finansiering Kommunene og Ahus	Prosjektmidle r
2012	4 000 000	2 000 000	2 000 000
2013	4 000 000	2 000 000	2 000 000
2014	4 000 000	2 000 000	2 000 000

Utgifter vil være lønn til prosjektleder i 100 % stilling og delprosjektledere i ca. 25 % stillinger, konsulenttjenester, reiseutgifter, arrangementer, konferanser, forbruksmateriell og utstyr.

Det anbefales at prosjektet deles inn i fem delprosjekter/ arbeidsgrupper, med hver sin delprosjektleder. Delprosjektlederne bør frikjøpes i ca. 25 prosent av sin opprinnelige stilling i kommunene. Prosjektleder for hovedprosjektet kan lede et delprosjekt.

7. Organisering og eierskap

Som nevnt i kapittel 5.1.1 finnes det flere modeller for interkommunalt samarbeid om drift av helse- og omsorgstjenester, og prosjektet anbefaler at dette utredes. Her kan nevnes vertskommunemodellen og samkommunemodellen (NIVI 2010). Det er varslet ny politikk fra regjeringen på området. Utredningen bør vurdere eventuelt nytt lovverk. Eier av lokaler/ bygg og utstyr vil være avhengig av valgt organiseringsmodell.

8. Framdriftsplan og konklusjon

Prosjektet foreslår at prosjekt Samhandlingsreformen i Follo videreføres for utredning av de ulike delene i lokalmedisinsk senter. Utredningen foreslås inndelt i delprosjekter.

Delprosjektnummer	Delprosjekttittel	Hva skal utredes
1	Administrasjons- og systemarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Økonomi • Samarbeidsavtaler • Følgforskning og evaluering
2	IKT	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre informasjonsutveksling • Telemedisin
3	Tjenester før, i stedet for og	<ul style="list-style-type: none"> • Observasjon

	etter sykehusopphold	<ul style="list-style-type: none"> • Øyeblikkelig hjelp døgntilbud • Etterbehandling • Ambulante tjenester • Desentraliserte spesialisthelsetjenester
4	Frisklivssatsing	<ul style="list-style-type: none"> • Friskliv Follo • Frisklivsklinikk
5	Mobile laboratorium- og røntgentjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Røntgen • Laboratorium • EKG • Intravenøs behandling • ansvarsfordeling

Det foreslås en utredningsfase på ett år, for deretter en hørings- og vedtaksfase, iverksettelsesfase og driftsfase. Total tidsramme for prosjektet vil være ca. tre år. Konkret framdriftsplan for utredningsfasen vil framkomme i en egen prosjektplan.

2012	Vår 2013	Høst 2013	Høst 2014
Utredningsfase	Hørings- og vedtaksfase	Iverksettelsesfase	Driftsfase

Referanser

Samhandlingsreformen, St.meld. nr. 47 (2008-2009), Innst. S. nr. 212 (2009-2010), Helse- og omsorgstjenesteloven, Prop. 91 L (2010-2011) og Innst. 424 L (2010-2011)
Folkehelseplan, Prop 90 L (2010-2011) og Innst. 423 L (2010-2011)
Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015, Meld. St. 16 (2010-2011) og Innst. 422 S (2010-2011)
Kommuneproposisjonen, Prop 115 S (2010-2011) og Innst. 429 S (2010-2011)
Verstkommunesystem eller samkommune? NIVI-notat 2010-5
Status for interkommunalt samarbeid og aktuelle veivalg. NIVI-notat 2010:3

Vedlegg

Vedlegg 1

Sammensetning delprosjektgrupper:

Delprosjekt 1 Akutte innleggelser i kommunene

Hanne Alm (leder)	Enhetsleder	Frogn kommune
Lars Holø	Fastlege	Ski kommune
Grete Wærriø	Sykepleier	Nesodden kommune
Stine Janitz	Fagsykepleier	Oppegård kommune
Ole Kristen Karlsrud	Daglig leder	Legevakten
Morten Laudal	Kommunelege	Vestby kommune
Bendik W. Hegna	Seksjonssykepleier	Ahus
Bente Kristiansen	Tillitsvalgt NSF	Ås kommune

Delprosjekt 2 Forebygge sykehusinnleggelser

Heidi P. Grøtvedt (leder)	Virksomhetsleder	Ski kommune
Ulla Mantere	Sykepleier	Nesodden kommune
Torstein H. Michelet	Fastlege	Ski kommune
Svein Otto Fredwall	Fastlege	Ski kommune
Hanne Marthinussen	Leder hjemmetj.	Vestby kommune
Irene Dietrichson	Ergoterapeut	Ås kommune
Jan Emil Kristoffersen	Lege	Ahus
Mina El-Melhaoui	Tillitsvalgt NSF	Enebakk kommune

Delprosjekt 3 Utskrivningsklare pasienter

Christin Rosef (leder)	Kreftsykepleier	Nesodden kommune
Kristian Kamben	Fastlege	Enebakk kommune
Bente Authen	Sykepleier	Vestby kommune
Gry Mathisen	Bestillerkontor	Ås kommune

Iane Fjellvang
Aud Sæther
Grete Nordbø

Fysioterapeut
Bestillerkontor
Rådgiver

Frogn kommune
Oppegård kommune
Ahus

Delprosjekt 4 Friskliv

Siri Bakkeli (leder)

Aktivitetskoord.

Oppegård kommune

Lene M. Østby

Frisklivskoord.

Ski kommune

Liv Marit Bølset

Folkehelsekoord.

Ski kommune

Angelica E. Scorpis

Fastlege

Ås kommune

Ingjerd O. Andersson

Fysioterapeut

Enebakk kommune

Torill Skage Sørli

Leder

NAV

Olav Heie

Fastlege

Frogn

Inger Johanne Strand

Folkehelsekoord.

Vestby kommune

Tone Merethe Eng

Frivilligkoord.

Ås kommune

Vedlegg 2

Samhandlingsprosjekter andre steder i landet

Nedre Romerike

Prosjektet Samhandling på Nedre Romerike og Rømskog er et samarbeidsprosjekt som omfatter kommunene Aurskog-Høland, Fet, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Skedsmo, Sørum og Rømskog, AHUS og Høgskolen i Akershus. Prosjektoppstart er 1.9.2011 og skal ha 2,35 års varighet. Prosjektet består av seks delprosjekter:

- interkommunal samhandlingsadministrasjon
- interkommunalt lokalmedisinsk senter
- utvidelse av samarbeid knyttet til sykehjem- og hjemmetjenestefunksjoner
- Interkommunal døgnenhet for barn og unge
- IKT
- Andre samhandlingsarenaer (psykisk helse/rus, autismespekteret, funksjonshemmede, rehabilitering, omsorgsboliger, kostnadsberegne)

Øvre Romerike

Prosjektet Samarbeid om helsetjenester "Lokalmedisinsk senter" Øvre Romerike, består av kommunene Eidsvoll, Ullensaker, Nannestad, Nes, Gjerdrum og Hurdal. Prosjektgruppa foreslår i forprosjektrapport datert 8.8.2011 følgende samarbeidstiltak:

1. Spesialisert korttidsenhet med anslagsvis 30 plasser (Stensby)
2. Lindrende enhet med 16 plasser (Stensby)
3. Tilbud til utagerende demente med anslagsvis 15 plasser (Nes kommune)
4. Rehabiliteringstilbud med anslagsvis 34 plasser (Ullensaker kommune)

Prosjektgruppa i Øvre Romerike tilrår videre at kommunene etablerer et interkommunalt samarbeid innen følgende områder:

5. Miljørettet helsevern (Tunet eller i en av kommunene)
6. Interkommunalt nettverk innen legetjenesten i sykehjem
7. Felles satsing på kompetanseutvikling for å møte samhandlingsreformen

Prosjektgruppa i Øvre Romerike tilrår at felles legevakt med tilhørende tjenester utredes med sikte på å etablere tjenesten innen 2016:

8. observasjonssenger
9. Døgnbemannet øyeblikkelig hjelp-senger
10. Etterbehandlingssenger, der en har behov for legekompentanse på døgnbasis

De tilrår også at det igangsettes et felles regionalt prosjekt "Folkehelse ØRU" for å styrke regionens samlede innsats innen folkehelse for å utjevne helseforskjeller.

Behandlingstiltak tilrås organisert som administrativt vertskommunesamarbeid.

Interkommunalt samarbeid innen miljørettet helsevern tilrås organisert som et IKS. Øvrige samarbeidstiltak organiseres innenfor rammene av det ordinære samarbeidet i ØRU. Økonomi skal avklares for hvert av tiltakene gjennom forhandlinger og avtaler.

Mosseregionen

Prosjektet Lokalmedisinsk senter i Mosseregionen er et fireårig samarbeidsprosjekt som omfatter kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Sykehuset Østfold. Dette samarbeidet har fokus på regjeringens krav om at sykehus og kommuner skal undersøke muligheter for å lage "spleiselag" – lokale samarbeidsprosjekter, som kan erstatte behandling på sykehus.

Det er utredet etablering av et lokalmedisinsk senter basert på nasjonale føringer, faglig dokumentasjon, estimert behov og evalueringer. Oppbyggingen av lokalmedisinsk senter skal skje trinnvis. Trinn 1: Legevakt og senger for observasjon/akutt pleie. Trinn 1 skal til politisk behandling høst 2011/ vår 2012.

Befolkningsgrunnet for lokalmedisinsk senter er 56 000 og i legevaktssamarbeidet med Vestby er det ca. 70 000 innbyggere. Legevakt åpner i nye lokaler, leiet i en del av Sykehuset Østfold, Moss som ligger vegg i vegg med Peer Gynt sykehjem – kompetansesenter for rehabilitering og lindrende enhet.

Trinn 2: Poliklinikker og ambulante team (2013-2016)

Trinn 3: Folkehelse og friskliv (2014-2017)

Trinn 4: Kommuneoverleger og administrasjon (2015-2018)

Trinn 5: Samhandlingsprosjekter (2012-2017) I eller utenom lokalmedisinsk senter: fastleger, sykehjem, hjemmesykepleie, psykiatri.

Hallingdal lokalmedisinske senter

Forprosjektet Hallingdal lokalmedisinske senter ble opprettet av Regionrådet for Hallingdal og Vestre Viken HF for å utrede videreutvikling av Hallingdal sjukestugu til et

interkommunalt lokalmedisinsk senter. Området har et befolkningsgrunnlag på 20 000 innbyggere, samt turisme. Forprosjektet anbefalte i rapport 15.1.2011 å videreføre arbeidet i Hallingdal gjennom et hovedprosjekt, med følgende delprosjekter:

- Administrasjon og organisering
- IKT, Telemedisin og medisinskteknisk utstyr
- Kompetanse / Lærings- og mestringssenter
- Forebyggende tiltak
- Medisinskfaglig samarbeid
- Døgn- og dagbehandling – somatikk
- Rus og psykisk helsearbeid

For en framtidig driftsorganisering av et lokalmedisinsk senter anbefales vertskommunemodellen. Tiltak eierne finner aktuelt å legge til andre kommuner, skal fortsatt koordineres fra det lokalmedisinske senteret.

Våren 2011 vedtok styret i Vestre Viken HF, Regionrådet og alle kommunestyrene rapporten og en utredningsfase på ett år.

Fosen distriktsmedisinske senter

Fosen-kommunene har etablert et distriktsmedisinsk senter (DMS) der de har et utbygd døgntilbud for øyeblikkelig hjelp. De har fire typiske pasientgrupper:

- KOLS-pasienter med forverring av tilstanden
- Eldre pasienter med ubehag eller smerter i magen
- Pasienter med kjent angina pectoris og smerteanfall
- Kreftpasienter med forverring av smerter

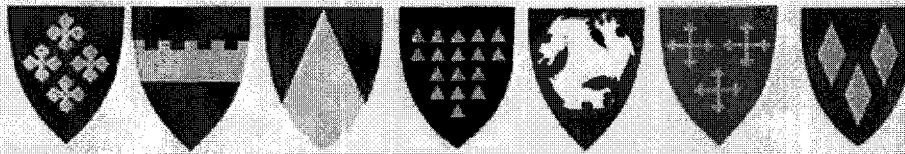
Erfaringer fra Fosen DMS var at

- 75 % av pasientene som ble lagt inn til observasjon, ble fulgt opp lokalt,
- 25 % ble sendt videre til sykehus,
- 85 % av pasientene som fikk etterbehandlingstilbud, ble skrevet ut til hjemmet, kommunale korttidsplasser, omsorgsboliger eller sykehjem
- 15 % ble reinnlagt på St. Olavs hospital

Søbstad Helsehus

Erfaringer fra Søbstad Helsehus i Trondheim viser at pasienter som får etterbehandling der, klarer seg bedre enn pasienter som får slik behandling ved St. Olavs hospital. Dessuten er kostnadene for oppholdet ved Søbstad betydelig lavere enn ved sykehuset.

Et doktorgradsarbeid viser at etterbehandling ved Søbstad sammenliknet med etterbehandling ved St. Olavs hospital førte til færre reinnleggelser, hhv. 19,4% og 35,7%. Flere pasienter klarte seg uten kommunale omsorgstjenester. Etter seks måneder var det 25 % av Søbstad-pasientene som klarte seg selv, mot 10% av de som var behandlet på sykehus. Dødeligheten etter ett år var 18 % i Søbstad-gruppen og 31 % i sykehusgruppen.

Enebakk

Frogn

Nesodde

Oppegår

Ski

Vestby

Ås

n

d

Samhandlingsreformen i Follo

Prosjektplan – utredning 2012

23. november 2011

Innhold

1 INNLEDNING	34
1.1 Lokalt samarbeid	34
1.2 Samhandlingsreformen	34
1.2 Mål	35
1.3 Rammer.....	36
2 OMFANG OG BEGRENSNINGER	36
3 ORGANISERING AV PROSJEKTET.....	37
3.1 Ansvarsforhold.....	37
3.2 Delprosjekter	38
4 GJENNOMFØRING	39
4.1 Milepæler i prosjektet.....	39
4.2 Aktiviteter i prosjektet	39
4.2.1 Oppfølging, framdrift og samordning av prosjektet	39
4.2.2 Planlegge og forberede etablering	39
4.2.3 Økonomiske forhold	39
4.2.4 Organisering.....	40
4.2.5 Framdriftsplan for gjennomføringsfasen	40
4.3 Tids- og ressursplan	40
4.4 Kostnader og finansiering.....	41
VEDLEGG.....	42
Kommunikasjonsplan	42
Innledning.....	42
Formål.....	42
Strategier	42

1 Innledning

1.1 Lokalt samarbeid

Ordførermøtet i Follo nedsatte høsten 2009 et prosjekt som skulle jobbe med forslag til hvordan Follo-kommunene skulle møte utfordringene introdusert i St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid.

Follo-kommunene inngikk en intensjonsavtale for prosjektet. Selv om kommunene er hovedaktørene og hovedfokuset er rettet mot områder kommunene kan samarbeide om, vil deler av prosjektarbeidet også involvere spesialisthelsetjenesten. Derfor signerte også Ahus avtalen.

Delrapport med anbefalinger ble vedtatt i styringsgruppa 14. oktober 2011, og lagt fram for ordførermøtet 7. november 2011. Prosjektet anbefaler interkommunalt helsesamarbeid innenfor områder der nytt lovverk og nye finansieringsordninger gjør seg gjeldende.

Prosjektet anbefaler å utrede etablering av lokalmedisinsk senter i Follo for å løse kompetansekrevene helse- og omsorgsoppgaver. Dette vil si oppgaver som den enkelte kommune vil ha nytte av å løse sammen med andre kommuner, da særlig knyttet til kompetanse, rekruttering og robusthet.

Kjennetegn ved et godt lokalmedisinsk senter er at det tilbyr helhetlige og integrerte tjenester før, i stedet for og etter sykehus, og at det vektlegger egenmestring og tidlig innsats gjennom forebyggende tjenester. Etablering av lokalmedisinske sentra må ses uavhengig av fysisk lokalisering i regionen for de funksjoner som inngår i tiltaket.

Når innholdet i lokalmedisinsk senter skal utredes, er følgende naturlig å vurdere:

- Friskliv
- Observasjon
- Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- Etterbehandling
- Mobile tjenester
- Desentraliserte spesialisthelsetjenester
- Administrasjons- og systemarbeid

1.2 Samhandlingsreformen

Hovedmålene i samhandlingsreformen er:

- Få til bedre samhandling mellom kommuner og sykehus med helhet og sammenheng for pasienter og innbyggere
- Flere helse- og omsorgsoppgaver til kommunene

- Økt innsats for å forebygge og begrense sykdom
- Møte framtidens demografiske endringer på en bærekraftig måte

Hovedintensjonen i samhandlingsreformen er at kommunene skal tilby tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold. Dette er oppgaver som det kan være hensiktsmessig å etablere i lokalmedisinsk senter.

Interkommunalt samarbeid kan være hensiktsmessig for å løse kompetansekrevende oppgaver og skape robuste tjenester og fagmiljøer.

Som oppfølging av samhandlingsreformen ble det i juni 2011 vedtatt nytt lovverk. Lovendringene innebærer plikt til å inngå samarbeidsavtaler mellom kommune og sykehus, kommunalt betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter, plikt til kommunal medfinansiering av sykehusbehandling fra 1.1.2012, og, fra 2016, kommunal plikt til å opprette øyeblikkelig hjelp som døgntilbud.

1.2 Mål

Prosjektets formål

- Helse- og omsorgstjenester som fremmer livskvalitet og mestring
- Helhetlige helse- og omsorgstjenester på beste effektive omsorgsnivå

Prosjektets mål:

- Utredning som avklarer behov for og innhold i lokalmedisinsk senter

Effektmål

- Helse- og omsorgstilbudet i Follo og på Ahus bygger på samhandling til beste for innbyggerne
- Follo møter framtidens demografiske endringer og nye helse- og omsorgsoppgaver på en bærekraftig måte
- Det er utviklet funksjonelle modeller for styring av interkommunale helsetjenester innenfor utvalgte fagområder

Resultatmål

Behov for og innhold i lokalmedisinsk senter er avklart, herunder:

- Kartlagt grunnmuren i helse- og omsorgstjenesten i den enkelte kommune, og etablert en omforent standard for grunnmuren
- Funnet fram til egnet eierskap, organisering og styring av lokalmedisinsk senter
- Avklart økonomiske forhold ved lokalmedisinsk senter
- Avklart IKT-løsninger for forsvarlig og effektiv drift
- Avklart tjenester det er aktuelt å etablere som interkommunalt samarbeid i (tilknytning til) lokalmedisinsk senter
- Avklart tjenester det er ønskelig å desentralisere fra spesialisthelsetjenesten i (tilknytning til) lokalmedisinsk senter

- Avklart tjenester det er aktuelt å etablere som samarbeidstiltak mellom kommunene og Ahus i (tilknytning til) lokalmedisinsk senter
- Avklart bygningsmessige og utstyrmessige behov ved tjenestene i lokalmedisinsk senter
- Etablert samarbeid med forskningsinstans for følgeforskning og evaluering av prosjektet
- Lagt fram prosjektplan for gjennomføringsfasen av prosjektet
- Utviklet forslag til strategisk helse- og omsorgsplan i Follo

Prosessmål

- Prosjektet er preget av bred involvering
- Tiltakene i prosjektet er kunnskapsbaserte

1.3 Rammer

Delrapport med utredning og anbefalinger vedtas i ordførermøtet innen 1.12.12.

Prosjektet legger til grunn en budsjetttramme på 4 mill. kr. der halvparten er statlige prosjektmidler og halvparten er egeninnsats fra kommunene og Ahus.

2 Omfang og begrensninger

Prosjektet skal utrede lokalmedisinsk senter med tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold, herunder friskliv. Utredningen skal være grundig og definere det eksakte behovet for og innholdet i lokalmedisinsk senter.

Risiko i prosjektet

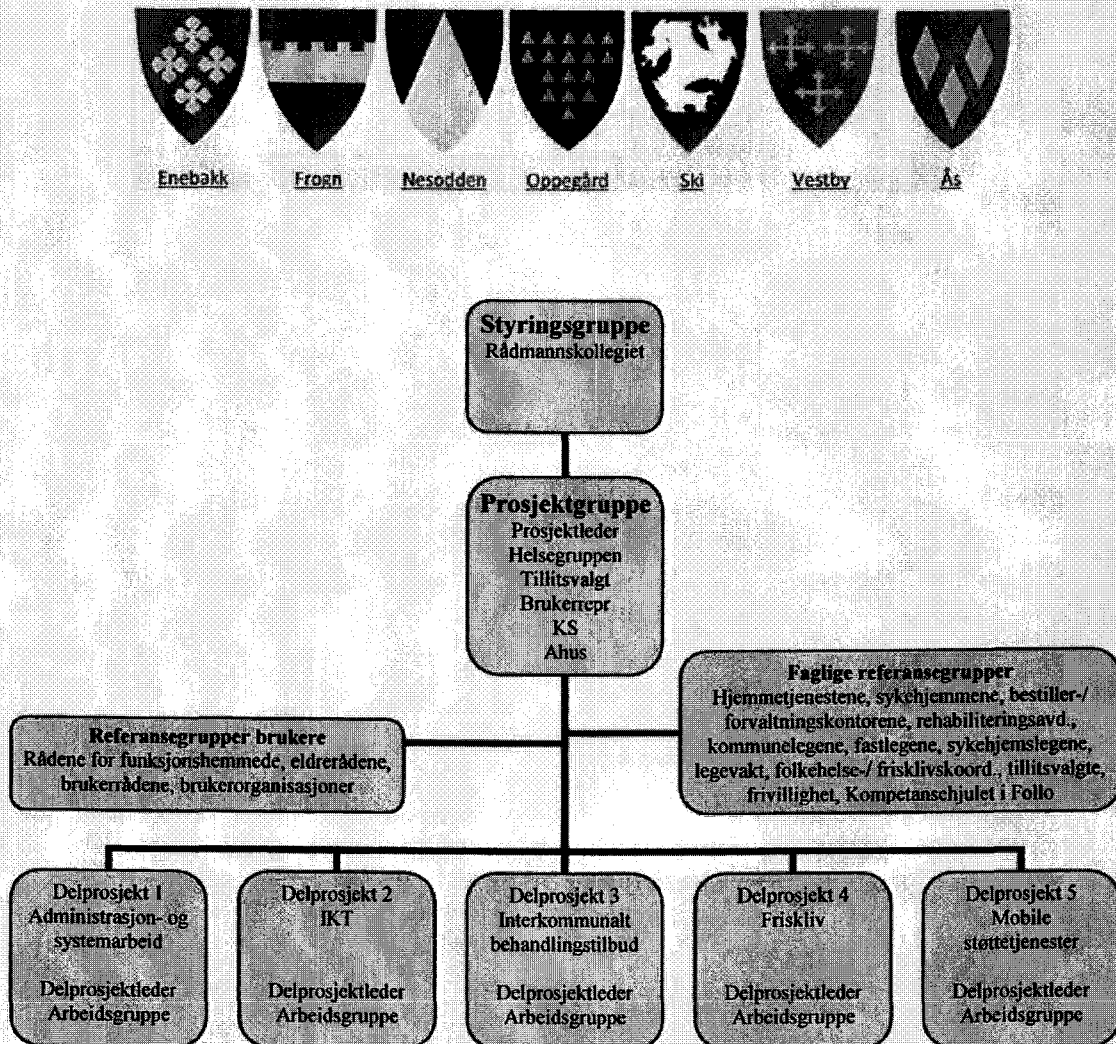
- Ny politikk på området, bla nye finansieringsordninger etableres fra 2012
- Lykkes med interkommunalt samarbeid
- Prioritering av ressurser i kommunene og Ahus, herunder tid
- Tilgang til ressurspersoner
- Ansatte, leger og brukere med på laget

Suksessfaktorer

- God forankring politisk og administrativt, hos ansatte og brukere
- Ønske, vilje og forpliktelse om samhandling til beste for innbyggerne
- Å lykkes med å utnytte ressursene bedre gjennom samhandling
- At samarbeidet mellom kommunene og Ahus er preget av likeverdighet
- Gode samarbeidsavtaler som avklarer gråsoner mellom kommunene og Ahus
- God kommunikasjon om prosjektet som motiverer til endring og som bidrar til å få berørte til å identifisere seg med prosjektet
- Ressursforskyvning for å styrke forebyggende arbeid
- Evne til å bygge robuste, kompetente fagmiljøer

3 Organisering av prosjektet

3.1 Ansvarsforhold

Prosjekteier: Ordførermøtet (Follorådet fra 1.1.12)
Styringsgruppe: Rådmannskollegiet
Prosjektgruppe: Prosjektleder
Helsegruppen i Follo
Tillitsvalgt
Brukerrepresentant
KS-representant
Ahus-representant

Referansegrupper brukere: Råd for funksjonshemmede, eldreråd, brukerråd og brukerorganisasjoner etterspørres som referansegrupper, og vil bli

holdt løpende orientert om prosjektet. Råd og organisasjoner konsulteres i spørsmål som spesielt berører innbyggere disse representerer.

Faglige referansegrupper:

Hjemmetjenestene, sykehjemmene, bestillerkontor/forvaltningskontorene, rehabiliteringsavdelingene, kommunelegene, fastlegene, sykehjemslegene, legevakt, Folkehelse- og frisklivskoordinatorene, tillitsvalgte, frivillighet og Kompetansehjulet i Follo konsulteres i spørsmål som spesielt berører fagområder disse arbeider innenfor.

3.2 Delprosjekter

Prosjektgruppa vil opprette delprosjekter for å utrede innholdet i lokalmedisinsk senter. Disse vil ha hver sin delprosjektleder, som blir underlagt prosjektleder. Det utarbeides prosjektplan for hvert delprosjekt. Prosjektgruppa kan opprette arbeidsgrupper for hvert delprosjekt for å utrede deler av arbeidsoppgavene. Kommunene og Ahus skal frigjøre personell til dette.

Det foreslås følgende delprosjekter:

Delprosjektnummer	Delprosjekttittel	Hva skal utredes
1	Administrasjons- og systemarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Økonomi • Samarbeidsavtaler • Følgforskning og evaluering
2	IKT	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjons- og meldingsutveksling • Telemedisin
3	Interkommunalt behandlingstilbud <i>-tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Observasjon • Øyeblikkelig hjelp døgntilbud • Etterbehandling • Ambulante tjenester • Desentraliserte spesialisthelsetjenester
4	Friskliv	<ul style="list-style-type: none"> • Friskliv Follo • Frisklivsklinikk
5	Mobile støttetjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Røntgen • Laboratorium • EKG • Ansvarsfordeling mellom kommunene og Ahus

4 Gjennomføring

4.1 Milepæler i prosjektet

- 23.11.11 Ordførermøtet vedtar prosjektplan for utredningsfasen
30.11.12 Ordførermøtet (Follorådet) vedtar delrapport med utredning og anbefalinger som danner grunnlaget for det videre arbeidet i prosjektet

Det avholdes prosjektmøter en gang per måned. Styringsgruppa har møter ved behov, minimum fire ganger i året. Ordførermøtet (Follorådet) holdes løpende orientert om prosjektet.

4.2 Aktiviteter i prosjektet

Aktivitetene er knyttet opp mot prosjektleders arbeidsoppgaver og overordnet ansvar for delprosjektene. Gjennom arbeidet i delprosjektene skal det eksakte behovet for og innholdet i lokalmedisinsk senter utredes.

4.2.1 Oppfølging, framdrift og samordning av prosjektet

Hensikt: sikre god koordinering og framdrift for prosjektet.

Viktige oppgaver:

- samordningsmøter med delprosjektledere
- Drøfte i prosjektgruppa spørsmål og problemstillinger som kommer opp i delprosjektene
- Oppfølging av framdriftsplan for prosjekt og delprosjekter
- Evaluere prosjektet, i henhold til retningslinjer for prosjektstøtte

Resultat: Utredningen gjennomføres som planlagt.

4.2.2 Planlegge og forberede etablering

Hensikt: sikre at gjennomføringsfasen (2013-2014) er godt planlagt

Viktige arbeidsoppgaver:

- Bygge videre på delrapport datert 14. oktober 2011
- Gjøre strategiske vurderinger rundt gevinster og risiko ved de ulike samhandlingstiltak
- Informere om prosjektet for å sikre forankring (se vedlegg Kommunikasjonsplan)

Resultat: Etablering av lokalmedisinsk senter er godt planlagt og forankret

4.2.3 Økonomiske forhold

Hensikt: I størst mulig grad sikre at alle økonomiske forhold er kartlagt og fordelt.

Viktige oppgaver:

- Vurdere nye finansieringsordninger opp mot interkommunalt samarbeid

- Innhente råd og signaler fra sentrale myndigheter og KS
- Innhente vurderinger fra økonomer og jurister

Resultat: Det er utarbeidet framtidsrettede modeller for økonomiske forhold ved lokalmedisinsk senter, da særlig knyttet til interkommunalt samarbeid og samarbeid mellom kommuner og sykehus.

4.2.4 Organisering

Hensikt: Kartlegge struktur for organisering av lokalmedisinsk senter

Viktige oppgaver:

- Følge med på ny politikk på området, her kan nevnes samkommunemodellen
- Sikre lokalpolitisk styring og kontroll
- Innhente juridiske vurderinger

Resultat: de er utredet en modell egnet for Follo for å sikre demokratisk styring av lokalmedisinsk senter. Ledelse og organisering av lokalmedisinsk senter er avklart.

4.2.5 Framdriftsplan for gjennomføringsfasen

Hensikt: På bakgrunn av utredningen foreslå rekkefølge av tiltak for gjennomføringsfasen og utvikling av lokalmedisinsk senter.

Viktige oppgaver:

- Lage fullstendig plan for gjennomføring, med prioriteringsliste og tidsskjema for alle tiltak.

Resultat: Det er utarbeidet en hensiktsmessig framdriftsplan for gjennomføringsfasen.

4.3 Tids- og ressursplan

Etablering av delprosjekter starter 1.1.12. Delprosjektplaner er utarbeidet innen dette. Delprosjektene leverer sine delrapporter i tidsrommet fra mai til 15. september 2011. Styringsgruppa vedtar delrapport med utredning og anbefalinger innen 1.11.12.

2012													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Ress bruk
Hovedprosjekt (100 %)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12,0
Delprosjekt 1	x	x	x	x	x	x	x	x	x				

Adm/system														
Delprosjekt 2 IKT	x	x	x	x	x									
Delprosjekt 3 Behandlings- tilbud	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
Delprosjekt 4 Friskliv	x	x	x	x	x	x								
Delprosjekt 5 Mobile tjenester	x	x	x	x	x									
Prosjektgr-møter	x	x	x	x	x	x		x	x	x				
Styringsgruppe- møter			x			x			x	x				
Ordførermøte (Follorådet) vedtak utredning											x			

4.4 Kostnader og finansiering

Prosjektperiode	Kostnad	finansiering	
		Kommunene og Ahus	Prosjektmidle r
2012 Utredning	4 000 000	2 000 000	2 000 000

Det forutsettes at prosjektet vil motta statlige prosjektmidler i 2012, som i 2010 og 2011.

Egenfinansiering fra kommunene og Ahus foreslås til ca. 50 % av den totale budsjetttrammen for prosjektet. Dette vil komme i form av egeninnsats blant annet gjennom deltakelse i arbeidsgrupper med egne ansatte. Utgifter vil være lønnsutgifter, konsulenttenester, reiseutgifter, arrangementer, konferanser, forbruksmateriell og utstyr.

Prosjektet deles inn i fem delprosjekter/ arbeidsgrupper med hver sin delprosjektleder.

Vedlegg

Kommunikasjonsplan

Innledning

Denne planen beskriver rammene for informasjonsvirksomheten og de viktigste tiltakene for å sikre god informasjon om prosjektet Samhandlingsreformen i Follo.

Formål

- styre forventninger
- synliggjøre hvilke endringer som er gjort eller skal gjøres
- forberede og skape motivasjon for endring
- få andre til å identifisere seg med prosjektet

Strategier

Det er valgt følgende kommunikasjonsstrategi:

- Prosjektet skal ha en bevisst holdning til bruk av informasjon slik at informasjonen utarbeides ut i fra *hvem* som har behov for *hva*, og *når* de har behov for det. Det vil si definisjon av målgrupper med beskrivelse av deres behov for informasjon og når de skal ha informasjonen.
- Informasjonen skal være tilpasset målgruppen.
- Informasjonen skal gis i møter så langt det er mulig. Informasjon skal også skje gjennom referater, elektronisk informasjonsbrev og på kommunenes hjemmesider.
- Det tas sikte på stor åpenhet.

Målgrupper

- Prosjektet: styringsgruppa, prosjektgruppa, arbeidsgrupper, brukerorganisasjoner, faggrupper, prosjektmedarbeidere
- Interessenter: Follorådet, politikere, utvalgsmedlemmer
- Berørte: Hovedtillitsvalgte i kommunene og sykehus, personalgrupper, etc.

Ansvar

- Styringsgruppa (rådmannskollegiet) har det overordnede ansvaret for kommunikasjonsplanen
- Prosjektgruppa er, sammen med prosjektleder, ansvarlig for gjennomføring.

Tidsplan	Målgruppe	Melding	Hvordan	Ansvar	Bidrar
Hvert kvartal	Alle	Nyhetsbrev	Follorådets hjemmeside Kommunenes hjemmeside	Prosjektleder	
Hver måned	Rådmannskollegiet	Statusrapport	Statusrapport	Prosjektleder	Helsegruppen

Hver måned	Ordførermøtet (Follorådet)	Statusrapport	Statusrapport	Prosjektleder	
Etter avtale	Politisk nivå	Statusrapport	Kommunestyremøte Utvalgsmøte	Rådmann/ komm-sjef	Prosjektleder
Etter avtale	Brukere	Orientering	Rådsmøter Informasjonsmøter	Rådmann/ komm-sjef	Prosjektleder
Etter avtale	Tillitsvalgte	Orientering	Rådsmøter Informasjonsmøter	Rådmann/ komm-sjef	Prosjektleder

Reguleringsplan for Campus og Einarstufjordet

Reguleringsplan for Campus og for Einarstufjordet ble vedtatt av kommunestyret 20.06.2012. Alle innsigelser er avklart. Arbeidet med å utrede en trafikksikker løsning i Meierikrysset og en god løsning for busslomme langs Fv 152 i samarbeid med Statsbygg, Akershus fylkeskommune og Statens vegvesen er påbegynt.

E18

Kommunedelplan for E18 Akershus grense – Vinterbro ble vedtatt av kommunestyret 12.09.2012.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen trådte i kraft 01.01.2012. Reformen førte til raskere utskrivning fra sykehus til kommunen, mer behandling i kommunene, finansielt utskrivningsansvar i kommunen samt kommunal medfinansiering av somatiske sykehustjenester.

Ås kommune har gjennomført mange tiltak for «å møte samhandlingsreformen» og kravene som framgår av den nye helse og omsorgstjenesteloven. Bl.a. økt effektivisering/omorganiseringer, økt antall plasser i sykehjem i form av dobbeltrom og styrket bemanning i hjemmetjenester og korttid-/rehabiliteringsavdelinger på sykehjem. Kommunen har også styrket legetjenesten og andre nye stillinger, effektivisering og kompetansebygging.

Fornyelse av kontrollutvalgets handlingsplan

Saksbehandler: Jan Løkken

Saksnr.: 13/00012-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kontrollutvalget i Ås

05.11.2013

Rådmannens innstilling:

Gjennomgangen av kontrollutvalgets handlingsplan tas til orientering.

Saksutredning:

I henhold til planen kap 4.1 skal den fornyes en gang pr. år. Dette gir utvalget en mulighet til å drøfte om strategien for arbeidet er god i forhold til utvalgets mål.

Vedlegg:

SakFornyelseHandlingsplanenKU.docx

HANDLINGSPLAN FOR KONTROLLUTVALGET I ÅS

12.06.2012

Mål og oppgaver

Kontrollutvalgets hovedmål er å bidra til at innbyggerne har tillit til at kommunens oppgaver blir ivaretatt på best mulig måte.

Kommuneloven (§ 77) bestemmer at kommunestyret skal velge et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsynet med forvaltningen. Utvalget skal påse at regnskapene blir ført på en betryggende måte, at økonomiforvaltningen er korrekt og at det gjennomføres god forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Utvalget vil aktivt benytte sin lovmessige rett til å kreve enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jf. F § 5.

Valg og sammensetning

Valg og sammensetning av kontrollutvalget framgår av F § 2.

Ås kommune har som praksis at opposisjonen har ledervervet i utvalget.

Kontrollutvalget skal ha en rolle som upartisk overvåker og saksbehandlingen skal kun foregå ut fra et kontrollperspektiv. Det er viktig at medlemmene av utvalget er seg bevisst sin dobbeltrolle som politikere og nøytrale kontrollører.

Hovedoppgaver:

1. Regnskapsrevisjon

Utvalget skal påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte og i samsvar med de bestemmelser som følger av lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk m.m.

Strategi:

1. Utvalget holdes orientert om revisjonens arbeid gjennom regelmessige rapporter
2. Revisjonens regnskapsberetning og andre merknader til den kommunale regnskaps- og økonomiforvaltning forelegges utvalget.
3. Utvalget skal påse at revisjonens merknader blir fulgt opp

2. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi og måloppnåelse ut fra kommunestyrets vedtak.

Strategi:

1. Sørge for å få utarbeidet en overordnet analyse om mulige områder med risiko for avvik fra oppsatte mål i kommunen.
2. Foreslå en handlingsplan for forvaltningsrevisjon og konkrete prosjekter for kommunen
3. Innstille om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekter for kommunestyret
4. Påse at vedtatte anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen

3. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med alle interkommunale selskaper og heleide kommunale aksjeselskaper. Kontrollen skal omfatte eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon.

Strategi:

1. Foreslå handlingsplan for selskapskontroll for kommunestyret
2. Sørge for iverksetting av kontrollen

4. Annet tilsyn og kontroll

Kontrollutvalget skal forestå et løpende tilsyn med forvaltningen og kan be om alle de opplysninger som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Kontrollutvalget vil gjøre kjent på kommunens Internettside at innbyggerne og andre har anledning til å legge fram saker for kontrollutvalget. Det er imidlertid opp til utvalget å vurdere om en sak hører under utvalgets kontrollfunksjon. Utvalget er ikke et klageorgan for enkeltvedtak.

Strategi:

1. Holde seg orientert om arbeidet i administrasjonen
2. Vurdere omrykter eller presseoppslag kan gi grunnlag for tiltak
3. Ved mistanke om uregelmessigheter og misligheter skal kontrollutvalget på eget initiativ eller etter anmodning fra kommunestyret, iverksette undersøkelser

Organisering av arbeidet generelt:

1. Bistand fra revisjonen og eget sekretariat

Utvalget kan kreve enhver opplysning det har behov for hos kommunen. Revisjonen utfører de oppgaver som de er pålagt som følge av lov eller avtale med kontrollutvalget og kan, innenfor de grenser som budsjettet setter, pålegges andre oppgaver. Sekretariatet innhenter informasjon, foretar undersøkelser og forbereder og følger opp de sakene som utvalget behandler.

Strategi:

1. Utvalget skal vite å utnytte de ressurser som revisjonen og sekretariatet kan bidra med i arbeidet.

2. Samarbeid

Kontrollutvalget opptrer på kommunestyrets vegne og det er viktig med god kommunikasjon med oppdragsgiver. Det samme gjelder med rådmannen og hans administrasjon og revisjonen.

Strategi:

1. Ordfører og rådmann får kopi av alle innkallinger med sakspapirer og protokollene fra utvalgets møter
2. Rådmannen og enhetslederne bør med jevne mellom inviteres til å orientere og samtale om sitt arbeid generelt eller spesielle saker
3. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret
4. Kontrollutvalget avgir årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet

3. Informasjon om utvalget - innsynsretten og forholdet til media

For at utvalget skal oppfylle sitt hovedmål er det viktig at kommunens innbyggere, politikerne i alle styrer og utvalg, administrasjonen og media kjenner til utvalgets arbeid. I den forbindelse er det også viktig at det skal være lett å finne informasjon om utvalget og lett å ta kontakt med utvalget.

Offentlighetsloven pålegger kommunen å gi andre størst mulig innsyn i sitt arbeid. En del saker er unntatt som følge av lov eller i medhold av lov. Kontrollutvalgets møter er lukket, dersom ikke utvalget selv bestemmer noe annet, jf. KL § 77 nr. 8.

Strategi:

1. Informasjon om utvalgets arbeid generelt og kontaktinformasjon skal være tilgjengelig på kommunens Internett-sider.
2. Utvalgets dokumenter, som ikke er unntatt fra offentlighet, legges ut for offentlig innsyn på kommunens Internettsider, i Ås bibliotek og på Servicetorget.
3. Utvalgets møter er åpne for publikum.
4. Anonyme henvendelser skal sikres anonymitet.
5. Tips fra varslere skal alltid følges opp
6. Alle skriftlige henvendelser til utvalget skal besvares.
7. Kontrollutvalgets leder besvarer spørsmål fra media.

4. Handlingsplaner og rullerende aktivitetsplaner

Utvalget innstiller om handlingsplaner for de viktigste arbeidsområdene ovenfor kommunestyret og utvalget skal sørge for at disse blir fulgt opp. Den rullerende aktivitetsplanen som utvalget utarbeider, gir oversikt over alle pågående aktiviteter og vedtatte planer og andre tiltak.

Strategi:

1. Handlingsplanen fornyes en gang pr. år.
2. Aktivitetsplanen er rullerende og legges fram på hvert møte i kontrollutvalget.

Møteplan 2014

Saksbehandler: Jan Løkken

Saksnr.: 13/00013-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kontrollutvalget i Ås

Rådmannens innstilling:

Kontrollutvalgets møter i 2013 starter kl 18.30 og holdes:

4.2
18.3
13.5
17.6
9.9
14.10
11.11
16.11

SAKSUTREDNING:

Møtefrekvensen bygger på tidligere praksis og budsjettet for 214. I tillegg kommer et møte i Faglig forum for kontrollutvalga i Follo utpå høsten, men datoen for dette møtet er ikke fastsatt ennå. Kontrollutvalgets møter kolliderer ikke med den vedtatte møteplanen for kommunestyret. Planen tar også høyde for at kontrollutvalget skal kunne behandle tertialrapportene før kommunestyret.

Kontrollutvalget 05.11.13

ORIENTERINGSSAKER

ÅS KOMMUNE

PROTOKOLL

STYRE/RÅD/UTVALG Kontrollutvalget	MØTESTED Lille sal, Kulturhuset	MØTEDATO 10.09.2013
Fra KU-sak: 19/13	Fra kl.: 18:30	
Til KU-sak: 22/13	Til kl.: 19:00	

Av utvalgets medlemmer/varamedlemmer møtte 3 av 5.

Forfall var meldt fra følgende medlemmer: Einride Berg (A), Tone Holm Dagsvold (A), Trine Hvoslef-Eide (V) Varamedlemmene Oddvar Kolstad (A) og Bjørn Ole Alm (A) var også innkalt, men meldte forfall.
Møtende medlemmer: Håkon L. Henriksen (H), leder, Olav Aardalsbakke (KrF)
Møtende varamedlemmer: Marit Hauken (A)
Fra administrasjonen møtte: Sekretær: Jan T. Løkken Follo distriktsrevisjon: Revisor Pavel Makarov
Diverse merknader: Pga. Einride Bergs forfall, ble Olav Aardalsbakke valgt som medunderskriver av protokollen

Godkjent 11.09.2013 av leder Håkon L. Henriksen og medlem Olav Aardalsbakke.

Underskrifter:

SAKSLISTE

KU-sak TITTEL	Saksnr.	Arkivkode
19/13 BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2014	13/2195	219
20/13 OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2013	13/2198	219
21/13 TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON 2014	13/2201	219
22/13 ORIENTERINGER	13/2202	219

KU-sak 19/13
BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2014

Sekretariatets innstilling:

1. Ås kommunes utgifter til kontroll og tilsyn for 2014 budsjetteres til kr 1 481 000.
2. Budsjettforslaget oversendes Ås kommunestyre og skal inngå i kommunens budsjett for 2014.

Kontrollutvalgets behandling 10.09.2013:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 10.09.2013:

1. Ås kommunes utgifter til kontroll og tilsyn for 2014 budsjetteres til kr 1 481 000.
2. Budsjettforslaget oversendes Ås kommunestyre og skal inngå i kommunens budsjett for 2014.

KU-sak 20/13
OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2013

Sekretariatets innstilling:

1. Revisjonens notat med overordnet revisjonsstrategi 2013 unntas ikke offentlighet.
2. Revisjonens overordnede revisjonsstrategi for 2013 tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 10.09.2013:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 10.09.2013:

1. Revisjonens notat med overordnet revisjonsstrategi 2013 unntas ikke offentlighet.
2. Revisjonens overordnede revisjonsstrategi for 2013 tas til orientering.

KU-sak 21/13

TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON 2014

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget vil få gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner innen følgende områder i 2014:

1. Selskapskontroll av Follo Ren IKS. Revisjonen bes i første omgang utarbeide en risikoanalyse av selskapet
2. Utvalget ber sekretariatet utarbeide forslag til mål og problemstillinger for dette prosjektet.

Kontrollutvalgets behandling 10.09.2013:

Det var enighet om at Follo ren IKS bør undergis selskapskontroll som forvaltningsrevisjon i 2014. Dette bør presiseres i vedtaket. Håkon L. Henriksen foreslo at samhandlingsreformen blir det andre forvaltningsrevisjonsprosjektet i 2014.

Votering:

De framsatte forslagene ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 10.09.2013:

Kontrollutvalget vil få gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner innen følgende områder i 2014:

3. Selskapskontroll (forvaltningsrevisjon) av Follo Ren IKS. Revisjonen bes i første omgang utarbeide en risikoanalyse av selskapet
4. Samhandlingsreformen. Utvalget ber sekretariatet utarbeide forslag til mål og problemstillinger for dette prosjektet.

KU-sak 22/13 ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 10.09.2013:

Utvalgets leder understreket betydningen av at alle medlemmer deltar i faglig forum 24. oktober. Ved forfall innkaller medlemmet selv sitt varamedlem.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 10.09.2013:

Orienteringssakene tas til orientering.

KONTROLLUTVALGET (KU) I ÅS KOMMUNE AKTIVITETSPLAN PR. 29. OKTOBER 2013

Oversikten nedenfor viser planlagte aktiviteter, frist for når de skal være ferdig, ansvar for å utføre oppgaven samt status. Oversikten ajourføres fortløpende. FDR står for all revisjon. FIKS utreder andre saker, lager innstilling i alle saker og er sekretær for utvalget. FDRs rapporter skal være FIKS i hende senest fjorten dager før utvalgsmøtet. KS=Kommunestyret

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
1	Kontrollutvalgets årsrapport for 2012		FIKS	KU 29.1	KS
2	Handlingsplanen for utvalget	Desember	FIKS	Årlig ajourføring ; KU 8.10 el. 5.11	
	Aktivitetsplan		FIKS	Ajourføres foran hvert kontrollutvalgsmøte	
3	Møteplan		FIKS	29.1 10.9 19.3 8.10 14.5 24.10 (faglig forum kl 18.00) 18.6 5.11 10.12 Alle møtene starter kl 18.30	
4	Kommunens årsregnskap for 2012	15. april	FDR	KU 14.5	KS
5	Tertialrapporter:				
	1.Tertialrapport jan-april 2013	Mai	Kommunen	KU 18.6	
	2. Tertialrapport jan-aug. 2013	Okt.	Kommunen	KU 5.11	
6	Rapporter fra revisjonen:				
	Pr. 30.04.13 (perioden 01.05.12 – 30.04.13)	Mai	FDR		KU 18.6.13
	. Pr. 31.10.13 (perioden 01.05.13 – 31.10.13)	November	FDR	KU 10.12.13	

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
	Revisors uavhengighet		FDR		
7	Overordnet revisjonsstrategi 2013(1.5.13-31.4.14)		FDR	KU 10.9.13	
	Handlingsplan forvaltningsrevisjon 2013 – 2016		FIKS		KU 12.6 KS 12.9.12
	Prosjekt 2012: Info.sikkerhet og IT-drift		FDR	KU 11.12	KS30.01.13
	Prosjekter 2013 Byggforvaltningen, prosjektplan NAV-Ås, prosjektplan		FIKS FDR FDR	KU 9.10, 06.11.12 KU 14.5.13 - rapport tentativt 1.12.13 KU11.12.12 – rapport tentativt 5.11.13	
	Prosjekter 2014		FIKS	KU 10.9.13	
8	Oppfølging av tidligere prosjekter		Rådmannen:		
	Byggesaksbehandlingen		Mai 2012	KU 6.11.12 Sendt i retur til rådm. for behandling i utvalget for teknikk og miljø	
	Info.sikkerhet og IT-drift				
9	Plan for selskapskontroll	2013-2016	FIKS	KU 28.8	KS10.10.13
	Rapport om selskapskontroll 2013		FIKS	KU 5.11.13	
10	Andre saker				
	VO Ås				KU 29.1.13
	Kommunens innkjøp				KU 29.1.13

Kommunetest 2013 - Dette har vi testet

Kommunetesten 2013 er bygd over samme lest som de i 2005 og 2007. Vi undersøker informasjonen vi får eller finner hos kommunen på flere sektorer og gjennom flere kontaktformer som internett, epost og telefon. Alle kommunene er undersøkt i disse tre testene.

OBS!

Vi har beskrevet i stor detalj hva som er gjort på de enkelte sektorene. Vi er tilbakeholdne med å gi ut selve ordlyden da den for det første ikke oppklarer noe eller tilfører mer detaljinformasjon. For det andre har vi indikasjoner på at noen kommuner som har gjort det dårlig etterspør dette for å identifisere arbeidstakeren som har svart. Vi ønsker ikke å bidra til å identifisere arbeidstakere som kan bli utsatt for represalier.

Se resultatene for Forbrukerrådets kommunetester fra 2005-2013

Alle funn er evaluert og gitt karakter fra 0 til 100 (100 er best) og satt sammen til vektete gjennomsnitt sektorvis.

Under følger hva vi har undersøkt.

Internett

På internett har vi lett etter informasjon og hjelp på flere sektorer.

Vi har lett i to minutter for hvert spørsmål. Finner vi ikke det vi leter etter på denne tiden, får kommunen ingen poeng på dette punktet. Da regnes informasjonen som for bortgjemt eller for vanskelig å finne. For øvrig vurderes informasjonen etter relevans, kvalitet og detaljering.

Innenfor informasjon/administrasjon har vi lett etter generell informasjon om klagemuligheter til kommunen.

Innenfor eldreomsorg har vi lett etter prislister/prisinformasjon for hjemmehjelp.

Innenfor barnehage har vi lett etter elektronisk søknadsmulighet for barnehageplass. Vi har også lett etter informasjon om barnehagenes søknadsfrist. Og til slutt har vi lett etter klagemuligheter på barnehagesøknad.

Innenfor SFO har vi lett etter prisinformasjon for et barn i SFO.

Innenfor tekniske tjenester har vi først lett etter pris/gebyr for en byggesøknad for oppføring av enebolig på 150 kvm. Deretter lette vi etter informasjon om saksbehandlingstid – både formell, forventet eller faktisk. Og til slutt informasjon om klagemulighet i byggesaker.

Innenfor gjeldsrådgivning har vi lett etter informasjon om kommunens gjeldsrådgivningstilbud. Deretter kontaktinformasjon til gjeldsrådgivningen – generell eller direkte kontaktinfo.

Innenfor kultur og idrett har vi lett etter informasjon om eventuelle svømmehallers åpningstider for allment publikum.

Innenfor barnevern har vi lett etter informasjon om hvordan man kan varsle barnevernet.

Telefon

Vi har ringt to samtaler på to sektorer til alle landets kommuner. Vi har ringt som privatpersoner til kommunens sentralbord i vanlig arbeidstid (9.00 – 14.30). Kom vi ikke fram eller måtte vente mer enn fem minutter på svar, prøvde vi samme prosedyre en gang til. Svar bedømmes på informasjonskvalitet og servicegrad/ventetid. Manglende svar gir ingen poeng.

Innenfor gjeldsrådgivning ringte vi og fortalte at vi var i ferd med å få gjeldsproblem. Dersom vi ble spurt om navn, ba vi om å få være anonyme. Vi spør om det er noe kommune kan hjelpe med. Vi spør så om det finnes rådgivning. Hva er i tilfelle ventetiden. Vi spør så om det er mulig å bestille time. Vi fullfører ikke bestillingen. Til slutt noterer vi evt. råd vi får direkte i samtalen.

Innenfor idrett ringte vi og ba om opplysninger vedrørende svømmehaller. Vi spør først om det er flere svømmebasseng i kommune og i tilfelle hvor mange. Vi spør så om størrelsene på evt. basseng. Videre vil vite om de er i bruk og i tilfelle åpningstiden for allment publikum.

E-post

Vi har sendt 3 forskjellige eposter til kommunens sentrale epostadresse. Epostene er sendt fra vanlige gmail-kontoer og vi fremstår som vanlige innbyggere og avslører ikke at dette kommer fra Forbrukerrådet. Svarene er vurdere på svartid og kvalitet. Svartid på inntil fem virkedager gir både svartids- og kvalitetspoeng. Mellom fem og ti virkedager gir bare kvalitetspoeng. Svartid over ti virkedager får ingen poeng.

Innenfor sykehjem har vi sendt en epost med spørsmål om hva det koster for en person å bo på sykehjem pr måned. Videre ber vi om å få vite om prisen er fast eller variabel.

Vi spør også om ventetiden for sykehjemsplass.

Innenfor byggesak har vi sendt en epost der vi spør om hvorvidt det er søknadsplikt for oppsetting av en mur med oppgitte mål. Videre vil vi vite hva det er ved tiltaket som utløser søknadsplikten. Dessuten spør vi om pris og saksbehandlingstid.

Innenfor SFO sender vi en epost der vi sier at vi vurderer og flytte til kommunen og har barn i SFO-alder. Vi spør om kommunen har gjort kvalitetsundersøkelser. Hvis de har det ber vi om å få tilsendt undersøkelsen.

[Se resultatene for Forbrukerrådets kommunetester fra 2005-2013](#)

Kommunetest 2013 - testfakta

Les mer om hva vi har spurt om

Se resultatene for Forbrukerrådets kommunetester fra 2005-2013

Testmedarbeidere har i regi av Forbrukerrådet utgitt seg for å være privatpersoner, og deretter henvendt seg til samtlige kommuner i Norge på e-post, telefon og via kommunenes nettsider. Hver eneste kommune har fått 19 henvendelser. Vi har sendt tre separate e-poster og ringt to telefonsamtaler til hver kommune. Og hos hver kommune har vi lett etter 14 forskjellige informasjonselement på internett.

Til sammen er de 428 kommunene i Norge, samt Oslo kommune med sine 15 bydeler, testet på 18 163 punkter.

I Oslo kommune har vi testet bydelene på felt som er bydelenes ansvarsområde, og Oslo kommunes sentralorganisasjon på felt som ikke hører inn under bydelene. Alle Oslo-resultat presenteres som resultat for Oslo kommune og ikke på bydelsnivå.

Testperiode

Testen er utført i mai og juni 2013. Vi har testet service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet. Vi har ikke testet tjenestenes kvalitet.

Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunene med spørsmål folk flest lurer på, som prisinformasjon om skolefritidsordningen, saksbehandlingstid for byggesak og åpningstider i svømmehallen.

I kontakt med kommunene har vi fremstått som innbyggere, slektninger til innbyggere eller som potensielle tilflyttere.

Spørsmål pr. telefon

Til sammen har to personer foretatt nesten 900 telefonoppringninger til kommunenes sentralbord/servicetorg. Dersom vi ikke har fått svar på første forsøk, har vi ringt tilbake ytterligere en gang. Telefonene er tatt fra private telefonnummer og i normal kontortid (9.30 – 15.00). Hver kommune har fått to telefonsamtaler med ett tema pr samtale, men flere spørsmål innenfor temaet. Totalt er det gjort 12 vurderinger for hver kommune bygget på telefonsamtalene. Der vi ikke har fått kontakt med kommunen, har kommunen ikke scoret poeng på telefondelen av undersøkelsen.

Spørsmål pr. e-post

Det er sendt tre forskjellige e-poster til hver kommune, til sammen 1329 e-poster. På bakgrunn av disse e-postene er det gjort 15 vurderinger av hver kommune. Dersom e-posten ikke er besvart innen fem virkedager, får kommunen ikke poeng for svartid. Likevel legger vi vekt på svar kvalitet dersom svaret kommer innen 10 virkedager. Svar etter 10 virkedager gir ingen poeng. Dette er en noe mildere bedømming enn i tidligere kommunetester.

Internettsjekk

På internett har 11 personer lett etter til sammen 6202 informasjonselement. På hver kommunes nettsider er det lett etter 14 informasjonselement fra forskjellige tjenestesektorer. Vi har tillatt oss å lete etter hvert informasjonselement i ca. 2 minutter. Til sammen er det brukt rundt en halv time pr. nettside. Har vi ikke funnet informasjonen da, anser vi den som for vanskelig å finne og gir ikke poeng. Det er likevel mulig at kommunen har informasjonen på sin side, og at vi ikke fant den. Det anser vi som for lite publikumsvennlig.

Poenggivning

De 41 henvendelsene er satt sammen til et vektet gjennomsnitt, slik at noen henvendelser teller mer enn andre. Tekniske tjenester og sosiale tjenester veier tyngst, med 22,5 prosent hver. Pleie & omsorg og Barn & skole veier hver 20 prosent, Kultur & fritid veier 12,5 prosent og Informasjonstjenester fikk en vurdering og veier 2,5 prosent.

Karakterskalaen går fra 0 - 100, hvor 100 er best. Vi har valgt å gi en kommune «godkjent»-stempel som servicekommune dersom kommunen oppnår minst 75 poeng. Det betyr at vi blir godt hjulpet med minst to tredeler av henvendelsene våre.

Undersøkelsen er utarbeidet og gjennomført av Forbrukerrådets faggruppe for offentlig service og Forbrukerrådets fakta- og analysegruppe.

[Les mer om hva vi har testet](#)

[Se resultatene for Forbrukerrådets kommunetester fra 2005-2013](#)

Forbrukerrådets kommunetest

Norge / Akershus og Oslo / Ås

Velg år:

2013 2011 2010 2009 2008 2007 2005

Les mer om [Forbrukerrådets kommunetest](#).

Ås kommune 2013

Barn og skole

60

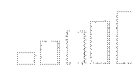
Tekniske tjenester

40

Sosiale tjenester

59

Pleie og omsorg

62

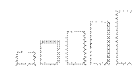

Helse

Ikke målt

Fritid og kultur

96

Informasjonstjenester

100

Ås

61.1

Fylkesgjennomsnitt

66

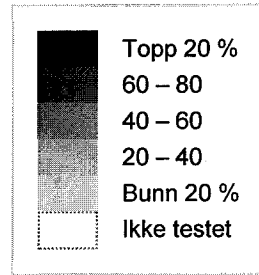
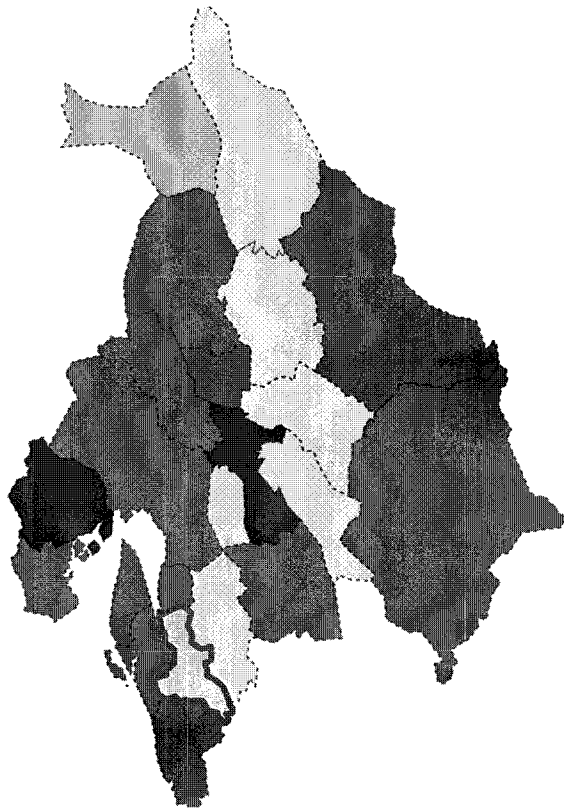

Landsgjennomsnitt

60

Akershus og Oslo

Kartdata © Bjørn Sandvik / Kartverket

K-sak 62/13

**OMDANNING AV FOLLO DISTRIKTSREVISJON TIL
INTERKOMMUNALT SELSKAP**

Gå til sakliste

<< Forrige sak

Neste sak >>

Saksbehandler: Trine Christensen

Arkivnr: 219

Saksnr.: 13/2231

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Formannskapet

59/13

25.09.2013

Kommunestyret

62/13

09.10.2013

Formannskapets innstilling 25.09.2013:

1. Ås kommunestyre samtykker til at Follo distriktsrevisjon omdannes til et IKS.
2. Vedlagte forslag til selskapsavtale fastsettes for det nye selskapet.

Formannskapets behandling 25.09.2013:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 18.09.2013:

3. Ås kommunestyre samtykker til at Follo distriktsrevisjon omdannes til et IKS.
4. Vedlagte forslag til selskapsavtale fastsettes for det nye selskapet.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken: (separat dokument)

1. Rådmennenes Forslag til Selskapsavtale for Follo distriktsrevisjon IKS
2. Brev fra styreleder av 5.6.2012 til kommunestyrene vedr. omdanning av Follo distriktsrevisjon fra et § 27- selskap etter kommuneloven til et IKS etter Lov om interkommunale selskaper
3. Styrets forslag til selskapsavtale for Follo distriktsrevisjon IKS
4. Gjeldende Vedtekter for Follo Distriktsrevisjon

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg: Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Follorådet v/daglig leder Kari Marie Swensen
Follo distriktsrevisjon

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

I denne saken foreslås at Follo distriktsrevisjon omdannes til et Interkommunalt selskap IKS slik styret og kontrollutvalgene har foreslått. Virksomheten er i dag organisert som et interkommunalt samarbeidstiltak etter Kml.§ 27. Virksomheten er også i dag et selvstendig rettssubjekt og den foreslåtte omdanningen har liten betydning for virksomhets drift og utvikling. Etter en eventuell omdanning vil selskapet videreføre de revisjonsoppgaver den utfører for eierne og tilknyttede virksomheter. Omdanningen må skje etter Arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelser. Selskaps nåværende ledelse og ansatte vil bli tilbudt ansettelse i det nye selskapet. Endringen medfører ikke i seg selv nye økonomiske forpliktelser for eierne.

Fakta i saken:Foranledning

Follo Distriktsrevisjon har bestått i mange år som et samarbeidstiltak i Follo som i hovedsak har forestått lovpålagt regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for deltagerkommunene og kommunalt tilknyttede virksomheter. Antall deltagere i selskapet har imidlertid variert noe over tid. Dersom kommunestyrene nå velger å gå for de forslag styret anbefaler, vil alle follokommunene, unntatt Vestby, bli eiere.

Omdanning til IKS

Styrets hovedbegrunnelse for å omdanne virksomheten fra et samarbeidstiltak etter Kml. § 27 til et IKS etter Lov om interkommunale selskaper at det ønsker en nærmere tilknytning til sine eiere. Virksomheten ledes i dag av et styre med representanter fra eierkommunene, men mangler representantskap, i motsetning til de aller fleste samarbeidstiltakene i Follo. I noen år nå har det vært forsøkt med årlige dialogmøter med eierne. Imidlertid er det styrets ønske at det etableres et formelt eierorgan, hvor deltagerne gjennom et representantskap kan bli mer formelt involvert i styring og regelmessig kommunikasjon med styret. Eierstyringen kan på denne måten bli mer tydelig og forpliktende for begge parter.

Selskapet anbefaler at virksomheten blir organisert etter IKS-loven, blant annet fordi virksomheten allerede er selvstendig rettssubjekt. Det vises for øvrig til vedlagte redegjørelse fra styreleder.

Forslag til selskapsavtale

Vedlagte forslag til selskapsavtale er bygget over "samme lest" som de fleste andre IKS-ene i Follo. Selskapets formål i § 3 er praktisk talt identisk med som er fastsatt for dagens virksomhet. Like ledes er det foreslått at eierskapet fordeler seg etter folketallet som i dag, jfr. § 5.

§ 6 omtaler finansieringen av driften. Kostnadene fordeles på eierne etter folketallet i deltagerkommunene, dog slik at de minste kommunene er sikret et minimum av forvaltningsrevisjonstjenester. Ved tilleggsoppdrag, som ikke kan dekkes innenfor vedtatt budsjetttramme, vil oppdragsgiver bli fakturert særskilt for oppdraget. Rådmennene har ikke innvendinger til disse delene av forslaget.

Rådmennene har imidlertid foreslått mindre endringer i §§ 8 og 9. Endringene er skrevet i *kursiv* slik at de lett kan identifiseres ved å sammenholde formuleringene i vedlegg 1 og 3. Hovedbegrunnelsen for disse justeringene er et uttalt ønske fra ordførerne at selskapsavtaler og vedtekter for interkommunale selskaper skal søkes harmonisert og samordnet, bl.a. for gjøre det lettere å holde oversikt. For øvrig anses forslaget velformulert og gjennomarbeidet.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Bortsett fra omtalte bestemmelse om selskapsavtalen om fordeling av kostnadene til selskapet er det ikke redegjort nærmere i dokumentene fra selskapet for eventuelle økonomiske konsekvenser av omdannelsen og utvidelsen. Forutsetningen må være at kostnadene blir på dagens nivå i forhold til hva som tas av tjenester.

Kontrollutvalget og forslaget:

Kontrollutvalget i Ås behandlet forslaget om omgjøring i sitt møte 18.juni 2013.
Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å gå inn for omdanning til IKS.

Konklusjon med begrunnelse:

Det er rådmennenes oppfatning at den foreslåtte omdanning og utvidelse av Follo Distriktsrevisjon bør gjennomføres. Virksomheten har i mange år gitt tilfredsstillende revisjonstjenester til deltagerne og utvidelsen vil kunne styrke virksomheten ytterligere. Selv om en er generelt skeptisk til å omgjøre § 27 virksomheter til IKS-er når de i all hovedsak er finansierte med tilskudd fra eierne, finner en å kunne anbefale dette for dette selskapet. Ved denne vurderingen har en særlig vektlagt at virksomheten også i dag er et selvstendig rettssubjekt og at virksomheten etter sin karakter bør ha en noe selvstendig stilling.